

VELIKA NOĆ - TENERIFE
Termin: 31.3. let iz Ljubljane
Hotel 4*, polpenzion
Cena od: 465 Eur

ZANZIBAR - POČITNICE
Julij, avgust
Hotel 4* - 7 dni all inclusive
Cena od: 1.329 Eur

OKOLI ISLANDIJE - NOVO
Po programu 7 dni
Termin: 3.7.2013
Cena: 1.449€/ osebo

ISTANBUL
Termin: 23.5.
4 dni izlet po programu 4*
Cena: 465€ / osebo

Last Minute Center®
Sežana 00386 5 7301 210
Koper 00386 5 6630 583
N.Gorica 00386 5 3358 000

št. 72 (20.700) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK, pa 24. novembra 1943 včasih Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobro" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjha številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - UL. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorskip.si/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 27. MARCA 2013

1,20 €

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art.2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

3 0 3 2 7

9 771124 666007

Primorski dnevnik

Sporna razsodba, ki pogojuje volitve

SANDOR TENCE

Sodstvo, tudi upravno, je neodvisna veja oblasti in zato je treba njegove razsodbe izvajati in spoštovati, izločitev Levice iz volilne tekme v Furlaniji-Julijski krajini pa vzbuja velike pomisleke. Namigovanja o nekakšnih zarotah, ki smo jih slišali v preteklih dneh, so brezpredmetna in lahko jih jemljemo le kot čustveno reakcijo ljudi, ki menijo, da se jim dogaja krivica.

Vprašanje je, če lahko pozabljalost ali takšna pomanjkljivost, ki ju Levica priznava, izključita listo iz volitev, ki so najvišji izraz demokracije. Volilni uradi in upravna sodišča so večkrat izključili stranke in kandidate iz volilnih tekem, vzrok za takšne ukrepe pa so bili skoraj vedno nezadostni ali pomanjkljivi podpisi v podporo kandidatom. V Laciu so iz predzadnjih deželnih volitev izključili Ljudstvo svobode (ni res torej, da takšni ukrepi prizadenejo le majhne stranke), zaradi podobne nepravilnosti so razveljavili deželne volitve v Moliseju.

Če bi Levica na Tržaškem, kot se je zgodilo v Pordenonu, ne zbrala dovolj podpisov za kandidature, bi bila njena izključitev samoumevna. Nihče ne bi protestiral in se jezik. Tukaj ni pod vprašajem veljavnost podpisov, pač pa pomanjkanje enega podpisa na dokumentu, ki po podpisu formalno potrjuje in jamči. Formalna napaka, ki po našem skromnem mnenju ne bi smela prikrajšati volivke in volivce Levice pravice, da svobodno in demokratično izrazijo svoj glas.

ITALIJA - Minister se ni strinjal z izročitvijo dveh marinsov New Delhiju

Zaplet z Indijo odnesel zunanjega ministra Terzija

FINANČNA KRIZA Banke na Cipru še zaprte

NIKOZIJA - Banke na Cipru bodo ostale zaprte do jutri, je v pondeljek pozno zvečer sporočila ciprska centralna banka. Po prvotnih napovedih naj bi se vse ciprske banke razen dveh najbolj problematičnih odprele že včeraj, a se to ni zgodilo. Medtem so v Bruslju poudarili, da mali varčevalci ne bodo nikoli prisiljeni pomagati pri reševanju bank.

Na 18. strani

RIM - Zunanji minister Giulio Terzi je včeraj v znak protesta zaradi vrnitve dveh italijanskih marinsov Indiji odstopil z ministrskega položaja. »Odstopam zaradi odločitve, da Indiji vrnemo marince. Zaskrbljenost, ki jo izražam, pa ne vpliva na že sprejet odločitev,« je dejal Terzi v parlamentu.

Novica je presenetila predsednika vlade Maria Montija, saj mu Terzi ni navedel svojega koraka, kot veleva praksa. Nejevoljno jo je sprejel tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je Terzijev odstop označil za »neobičajnega«. Sicer pa je državni poglavar odstop takoj sprejel ter premijera imenoval za vršilca dolžnosti zunanjega ministra. Tako bo Monti danes osebno poročal v parlamentu o zapletu z marinoma, v katerem se je njegova tehnična vlada v resnici porazno izkazala.

Na 11. strani

FJK - Volitve
Tudi deželni upravni sodniki izključili Levico

TRST - Upravno sodišče Furlanije-Julijskih krajin je zavrnilo pritožbo liste Levice proti izločitvi njene predsedniškega kandidata Marina Andoline (na sliki) iz volilne teme. Upravni sodniki so potrdili sklep volilnega urada, ki je zavrnil Andolinovo kandidaturo z utemeljitvijo, da je pri predložitvi kandidatne liste za tržaški okraj prišlo do formalne napake (manjkal je en podpis deželnega tajnika Stranke komunistične prenove Kristiana Franzila). Andolina in Levica se bosta sedaj pritožila na Državni svet, ki se mora o prizivu izreči v roku enega tedna.

Na 3. strani

GORICA - Zaradi neposredne bližine hiš

Občinski svetniki so se izrekli proti gradnji termoelektrarne

GORICA - Občinski svet je podal negativno mnenje o urbanistični kompatibilnosti termoelektrarne na biomaso, ki bi jo podjetje Rail Services rado zgradilo v Tržaški ulici v Gorici, v neposredni bližini hiš in javnih lokalov. Proti je glasovalo 21 svetnikov, šest jih je bilo za, med enajstimi vzdružanimi je bil tudi župan. Negativno mnenje bodo sedaj posredovali pokrajinski upravi, ki vodi storitveno konferenco v zvezi z načrtom za gradnjo termoelektrarne, zato zaenkrat še ni mogoče trditi, da je projekt dokončno pokopan.

Na 12. strani

EVROPSKA UNIJA - Širitev

Bruselj blagoslovil vstop Hrvaške v EU

ZAGREB - Hrvaška bo 1. julija zredla za vstop v Evropsko unijo, je včeraj ocenila Evropska komisija v zadnjem poročilu o njeni pripravljenosti, da postane 28. članica. Komisija je v poročilu pozdravila tudi dogovor Slovenije in Hrvaške o reševanju problema Ljubljanske banke, ki je bil ena zadnjih ovir na hrvaški poti do cilja.

Evropski komesar za širitev Štefan Füle je poročilo včeraj predstavljal na izredni seji hrvaške vlade, sklicani posebej za to priložnost. Že to je bilo očitno znamenje, da je poročilo pozitivno. Ocena Bruselja se

glasí: »Komisija je prepričana, da bo Hrvaška 1. julija 2013 pripravljena na članstvo v EU.« Vseh zavez v celoti sicer na tej točki še ne izpolnjuje, a komisar Füle ji zaupa, da jih bo uresničila pravočasno. Pri tem pa je Füle Zagrebu zažugal, da od nje pričakuje nadaljnje rezultate na področju pravne države, še posebej v boju proti korupciji.

Poročilo je pozdravilo tudi slovensko zunanje ministrstvo, Slovenija pa bo hrvško pristopno pogodbo z EU v državnem zboru ratificirala 2. aprila.

Na 2. strani

TRST - Po pondeljkovi poledici

Izboljšanje

Danes spet reden pouk v Trstu, Dolini in Devinu-Nabrežini

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

Jazbec

DOMAČA PROIZVODNJA
PINCE - PRESNIC - TITOLE
POTICE - COLOMBE
Veseli prazniki!

NABREŽINA 98 - TEL. 040 200174

ZAGREB - Zadnje poročilo Evropske komisije o pripravljenosti na vstop

Bruselj blagoslovil vstop Hrvaške v Evropsko unijo

Slovenija bo hrvaško pristopno pogodbo z EU v državnem zboru ratificirala 2. aprila

BRUSELJ - Hrvaška bo 1. julija zredla za vstop v EU, je včeraj ocenila Evropska komisija v zadnjem poročilu o njeni pripravljenosti, da postane 28. članica. Evropski komisar za širitev Štefan Füle je poročilo predstavil na izredni seji hrvaške vlade, sklicani posebej za to priložnost. »Komisija je prepričana, da bo Hrvaška 1. julija 2013 pripravljena na članstvo v EU,« je dejal Füle, ki je še dodal, da Hrvaška vseh zavez v celoti sicer še ne izpoljuje, a ji zaupa, da jih bo uresničila pravočasno. Pri tem pa ji je zagupal, da od nje »pričakuje nadaljnje rezultate na področju pravne države, še posebej v boju proti korupciji.«

Komisija v poročilu ugotavlja, da Hrvaška na splošno izpolnjuje zaveze in zahteve, ki izhajajo iz pristopnih pogajanj, v vseh poglavjih, ter da je dokazala zmožnost izpolnititi vse druge zaveze pravočasno, torej do vstopa. Hrvaška je po oceni Bruslja tudi izpolnila deset prednostnih nalog, ki jih je dobila v prejšnjem poročilu, objavljenem oktobra lani, in ki so jih hrvaški mediji poimenovali »deset božjih zapovedi«.

Hrvaška je tako izpolnila zahteve, povezane z ladjetednicami Brodosplit, 3. maj in Brodotrogir, izboljšala učinkovitost pravosodnih mlinov in izvrševanje sodb, vzpostavila komisijo za navzkrije interesov, sprejela zakon o dostopu do informacij in strategijo o migracijah, dosegla cilje o zaposlovanju obmejne policije in sprejela zakonodajo za zagotovitev izvajanja zakonodaje o policiji ter izboljšala sposobnost prevarjanja in revidiranja pravnega reda unije. Samo pri eni nalogi komisija ni ocenila, da je že izpolnjena, temveč ugotavlja, da bo uresničena v zelo bližnji prihodnosti - vzpostavitev mejnih prehodov pri Neumu.

Pozitivna ocena bi morala zagotoviti ratifikacijo hrvaške pristopne pogodbe, podpisane decembra 2011, v vseh članicah unije. Tega še niso storile Nemčija, Danska, Nizozemska, Belgija in Slovenija, ki je tik pred koncem procesa.

Komisija je v poročilu pozdravila podpis memoranduma Slovenije in Hrvaške marca letos, ki opredeljuje vzajemno sprejemljivo rešitev vprašanja prenesenih deviznih prihrankov za-

greške podružnice Ljubljanske banke. V poročilu komisija še poudarja, da članstvo v EU ponuja številne posmembne priložnosti Hrvaški in uniji. »Te priložnosti je sedaj treba izkoristiti, tako da bo sodelovanje Hrvaške v EU uspešno - v dobro Hrvaške, regije Zadnjega Balkana in celotne EU,« je Bruselj položil Hrvaški na srce ob blagoslovu njenega vstopa v unijo.

Slovensko zunanjne ministrstvo je včeraj prek Twitterja čestitalo Hrvaški za pozitivno poročilo Evropske komisije o pripravljenosti na članstvo v EU. Slovenija bo hrvaško pristopno pogodbo z EU ratificirala 2. aprila. Seje državnega zabora se bosta udeležila tudi hrvaški premier Zoran Milanović in zunanjega ministrica Vesna Pusić. To je Pusićeva napovedala na včerajšnji izredni seji hrvaške vlade in dodala, da sta ju na sejo povabila slovenska premierka Alenka Bratušek in zunanjji minister Karl Erjavec. Hrvaška zunanjna ministrica je še poudarila, da so odnosi med Slovenijo in Hrvaško boljši kot kdaj prej.

Evropski komisar za širitev Štefan Füle je v Zagrebu predstavil pozitivno zadnje poročilo komisije o pripravljenosti Hrvaške na vstop v EU s 1. julijem letos

ARHIV

Ljubljana med finalisti zelene evropske prestolnice leta 2015

BRUSELJ - Ljubljana je ena izmed štirih finalistov za nagrado zelene prestolnice Evrope 2015. Poleg slovenskega glavnega mesta je Evropska komisija v ožji izbor vključila tudi britanski mesti Bristol in Glasgow ter belgijski Bruselj. Finalisti bodo 24. maja žiriji, ki jo sestavlja predstavniki Evropske komisije, Evropskega parlamenta, Odbora regij, Evropske agencije za okolje, lokalnih oblasti za trajnostni razvoj, konvencije županov in evropskega urada za okolje, predstavili svojo vizijo, potencial, da postanejo vzor drugim mestom ter svojo komunikacijsko strategijo. Končna odločitev žirije pa bo znana 14. junija v Franciji na uradni podelitvi nagrade, ki jo bo gostila trenutna zelena prestolnica Evrope, Nantes.

Nagrada podelijo mestu, ki prednjači po okoljski prijaznosti mesta in življenja. Najprej odbor strogovnjakov oceni mesta glede na 12 okoljskih kazalnikov, potem pa žirija ovrednoti, v kolikšni meri mesta dosegajo visoke okoljske standarde, njihovo zavezanost trajnim in ambicioznim ciljem za nadaljnje izboljšanje varstva okolja in trajnostni razvoj ter v kolikšni meri lahko ta mesta delujejo kot vzor drugim in spodbujajo najboljše prakse v drugih evropskih mestih.

ITALIJANSKA UNIJA - Čestitke premierki Bratuškovi za izbiro ministrici za Slovence na tujem

Tremul: Imenovanje Tine Komel promocija civilne, strpne in večkulturne družbe

KOPER - Italijanska unija je včeraj Tini Komel, ki je minuli teden kot ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu prevzela vodenje urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, čestitala ob njenem imenovanju za ministrico. »V Sloveniji je nedavno prišlo do pomembnih političnih premikov, zato želim slovenski vlad v novi sestavi vse najboljše pri njenem delu. Bolj kot morda kdajkoli prej potrebuje Slovenija temeljito prenovo kar zadeva strukturne reforme in politično etiko zato, da bi kar najhitreje izšla iz gospodarske, družbene in moralne krize, v kateri se je znašla in ki še dodatno ogroža pravljice italijanske in madžarske avtohtone narodne skupnosti,« je v sporazumu z javnost poudaril predsednik Italijanske unije Maurizio Tremul.

Ob tem je dodal, da v zapletenem obdobju, kot je sedanje, posebej navdušeno pozdravlja imenovanje mlade sonarodnjakinje Tine Komel za ministrico za Slovence po svetu in v zamejstvu. »Prvič v zgodovini samostojne Slovenije je bila nekomu iz naših vrst poverjena takoj pomembna in odgovorna zadolžitev. Zato želim čestitati novi predsednici vlade Alenki Bratušek, ki je sprejela povsem inovativno odločitev v duhu promocije civilne, strpne in večkulturne družbe, take, ki zna ovrednotiti prispevek narodnih skupnosti za celovito rast države.«

Tremul je kot pripadnik italijanske narodnosti tudi izrazil trdno prepričanje, da bo Komelova znala, s potrebljivo občutljivostjo in seveda primerno strokovnostjo, kar najboljje opravljal zaupane jih naloge in bo zagotovo že lela še nadgrajevati do sedanje odlično sodelovanje med italijansko skupnostjo v Sloveniji in na Hrvaškem in slovensko narodno skupnostjo v Italiji. »Imenovanje Tine Komel za ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu potrjuje pogosto podcenjeno dejstvo, da predstavljajo italijanska skupnost in manjšine nasprotni vir, bogastvo za

območja in države kjer živijo. Nedavna imenovanja nekaterih sonarodnjakov na najodgovornejša mesta v pomembnih ustanovah na krajevni ravni, kot na primer Franca Jurija za direktorja Pomorskega muzeja Sergej Mašera Piran, Davida Runca za direktorja Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper, Andreja Bertoka za direktorja Centra za kulturo, šport in prireditve Izola ter Luke Jurija za direktorja Pokrajinskega muzeja Koper povsem konkretno dokazuje, da italijanska narodna skupnost s svojimi človeškimi in intelektualnimi viri tvorno prispeva k družbenemu, kulturnemu in gospodarskemu razvoju celotnega območja in države,« je še zapisal Tremul.

Tina Komel

Maurizio Tremul

UNIVERZA NA PRIMORSKEM Slovesnosti ob desetletnici zaokrožili s predstavitvijo monografije Lucije Čok

KOPER - Po pondeljkovem uradnem zaključku tedna Univerze na Primorskem (UP) so niz dogodkov ob desetletnici korpske univerze včeraj zaokrožili s predstavitvijo monografije Lucije Čok, ki je bila prva rektorica UP, z naslovom *Hic et nunc audie!* Ustanovitev Univerze na Primorskem v času in prostoru.

Monografija, ki je izšla v založbi Zgodovinskega društva za južno Primorsko in Znanstveno-raziskovalnega središča (ZRS) UP - Univerzitetne založbe Annales, po besedah recenzente Darja Mihelič »vzvezi s prizadevanji za primorsko univerzo razkriva tako pestro zakljušje osebnih znanstev in povezav, iskanje in pridobivanje podpore donatorjev in financerjev, občasno nenačljen, drugič izrazito spodbuden odnos različnih političnih strani in posameznih politikov do projekta, kot tudi prvotno zadržano mnenje obeh obstoječih univerz, ki se je postopoma prelevilo v odobravanje in podporo primorskih prizadevanj.«

Državni zbor je Univerzo na Primorskem kot tretjo javno univerzo v Sloveniji ustanovil z odlokom 29. januarja 2003, 17. marca 2003 pa je bila uradno vpisana v sodni register. Danes univerza združuje sedem fakultet, Znanstveno-raziskovalno središče, Inštitut Andrej Marušič, univerzitetno knjižnico in študente domove. Na 73 trenutno razpisanih študijskih programih je vpisanih okoli 6700 študentov. S prek 700 zaposlenimi je univerza obenem eden večjih zaposlovalcev v regiji.

PARK ŠKOCJANSKE JAME Čezmejni projekt: Spoznavanje osnov suhozidne gradnje

MATAVUN - Park Škocjanske jame organizira s partnerjem standardnega projekta za raziskovanje in izobraževanje na področju kraške čezmejne dediščine in okolja z akronimom Living Landscape v sklopu projekta Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 delavnico spoznavanja osnov suhozidne gradnje. Delavnica bo v petek, 12. aprila, na divaški gmajni. Vodja delavnice je raziskovalec dedičine pastirskih hiš Boris Čok iz Lokve. Delavnica je namenjena otrokom, starim od 6. do 15. let. Potekala pa bo od 13. do 16. ure. Udeleženci se bodo zbrali pri parkirišču pri Divaški jami ob 13. uri in se spreghodili pod vodstvom Borisa Čoka po gmajni ter si ogledali hiške in se učili postavljati suhi kraški zid. Udeleženci naj pridejo z delovnimi rokavicami, športno obleko in obutvijo. V primeru slabega vremena bodo delavnico izvedli kateri drugi dan v tednu ali v prostorih OŠ Divača. Število vseh otrok je omejeno na 30. Organizatorji prosijo, da se zainteresirani prijavijo najkasneje do 29. marca na elektronski naslov: darja.kranjc@psj.gov.si ali do 5. aprila na elektronski naslov: sidonija.mozetic@psj.gov.si. (O.K.)

SLOVENIJA Jazbec kandidat za guvernerja Banke Slovenije

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Borut Pahor je včeraj v DZ uradno posredoval predlog za imenovanje Boštjana Jazbeca za guvernerja Banke Slovenije. Glede na izraženo podporo poslanskim skupinам predstavljajo, da bo DZ Jazbeca potrdil za naslednika zdajšnjega guvernerja Marka Kranjca, ki mu mandat izteče sredi julija. DZ naj bi o kandidatu glasoval na naslednjem plenarni seji, za potrditev pa bo potrebna absolutna večina glasov, to je več kot 45.

Jazbec je višji svetovalec na Mednarodnem denarnem skladu in izredni profesor na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Poleg Jazbeca sta bila kandidata še zdajšnji viceguverner in namestnik guvernerja Banke Slovenije Janez Fabijan ter redni profesor na ljubljanski pravni fakulteti Franjo Štiblar.

VOLITVE - Levica napoveduje pritožbo na Državni svet

Sodišče potrdilo izločitev Andoline iz volilne tekme

TRST - Lista Levice in njen kandidat za predsednika Furlanije-Julijanske krajine Marino Andolina ne bosta sodelovala na volitvah 21. in 22. aprila. Deželno upravno sodišče (DUS) je namreč včeraj potrdilo sklep deželne volilne komisije, ki je Andolino in njegovo listo izločilo iz volilne tekme. Levica se bo sedaj pritožila na Državni svet, ki naj bi v roku enega tedna odločal o njeni pritožbi in s tem rekel zadnjo ter dokončno besedo o tej aferi.

Levica, ki je sad sodelovanja med Stranko komunistične prenove in Stranke italijanskih komunistov ob podpori zelenih, je zbrala dovolj podpisov za predložitev kandidatnih list v tržaškem, videmskem in goruškem volilnem okrožju. Zadostnega števila podpisov ji ni uspelo zbrati v Pordenonu in Tolmeču (na glasovnicah v teh pokrajinalah ne bo Andoline in simbola Levice), za sodelovanje na volitvah pa zadostujejo kandidature v treh okrožjih.

Zataknilo se je drugje. Levica je tržaško kandidatno listo pospremila z okoli 1.300 podpisom (dovolj bi jih bilo tisoč), za katere bi moral z overovljenim podpisom v priloženem dokumentu jamčiti pooblaščenec Kristian Franzil, sicer deželni tajnik SKP. Njegovega podpisa na tozadnevem dokumentu ni bilo, zato je volilni urad izločil Andolino in Levico iz tržaškega okrožja in posledično iz deželnih volitev. Volilna komisija je v t.i. prvem v »prizivnem« branju razsodila, da Levica ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje na volitvah, kar je včeraj potrdil DUS, ki mu predseduje Umberto Zuballi.

Andolina in somišljeniki (njihova stališča pravno zastopa odvetnik Paolo

Predsednik DUS Umberto Zuballi

Marino Andolina napoveduje priziv

Viezzi) priznavajo napako (pomanjkanje Franzilovega podpisa) pri predložitvi tržaške kandidatne liste, opozarjajo pa, da je šlo za formalno pomanjkljivost ter za marginalni dokument, ki ne postavlja pod vprašaj veljavnosti podpornih podpisov. »Funkcionari volilnega urada, ki so sprejeli volilno dokumentacijo, bi lahko takoj opozorili vlagatelje na pomanjkanje podpisa na ustrezem dokumentu, tako da bi lahko Franzil že na licu mesta takoj popravil napako, če o napaki lahko sploh govorimo,« je zadevo komentiral Andolina. Franzilov podpis bi lahko volilni urad zahteval tudi 24 ur po pregledu in po zavrnitvi Andoline in Levico, česar pa ni storil.

Deželni volilni urad ocenjuje, da ni šlo za birokratsko napako ali pozabljalost, kot trdi Levica, temveč za jasno vsebinsko pomanjkljivost, ki prejudicira veljavnost vseh podpisov okoli 1.300 Tržačank in Tržačanov. To stališče so včeraj osvojili tudi upravní sodniki, ki so v razsodbi zapisali, »da gre za tipično hipotezo, za katero zakon izrecno določa izključitev liste in onemogoča vsakršno diskrecijsko tolmačenje s strani pristojnega volilnega urada.« Zadnjo besedbo imel prihodnji teden Državni svet. Če bo potrdil tržaško razsodbo, se bo moral Andolina sprizgniti z izključitvijo, v nasprotnem primeru bo zastopnik Levice kandidiral za predsednika Deže na volitvah, ki jih bodo morali morda preložiti na sredino maja.

RAZSODBA DUS - Roberto Antonaz

»To je hud udarec za demokracijo«

TRŽIČ - »To ni hud udarec le za volivke in volivce Levice, temveč za demokracijo in za vse državljanе,« pravi Roberto Antonaz, ki ne skriva velikega razočaranja in ospoplosti nad razsodbo Deželnega upravnega sodišča. Prepričan je, da je pri predložitvi tržaške kandidatne liste Levice prišlo le do formalne napake, ki nikakor ne opravičuje izločitve Marina Andoline in njegovih podpornikov iz aprilskeh deželnih volitev. »Prebivalcem Furlanije-Julijanske krajine je upravno sodišče odvzelo pravico, da demokratično glasujejo za eno od zgodovinskih komponent naše dežele,« dodaja deželni svetnik Mavrične levice iz Tržiča, ki ni več med kandidati. Prepričan je, da prisotnost (ali odsotnost) Levice sicer ne bo vplivala na izid Debore Serracchiani, ki po njegovem ne odraža levo usmerjenega volilnega telesa.

Deželni tajnik SKP Kristian Franzil govoril o demokratični praznini in upa, da bo Državni svet omogočil Levici sodelovanje na deželnih

Zaskrbljeni Roberto Antonaz

volitvah. Volilni urad je po njegovem priznal veljavnost in legitimnost predloženih podpisov za kandidaturre, osredotočil pa se je na »marginálni dokument« brez ustrezne podpisov, kar se mu zdi nedopustno. »Več tisoč volivcev Levice danes ne ve, če bo lahko demokratično izbralo svoje deželne zastopnike ali pa se bo moralno odpovedati svoji pravici,« zaključuje Franzil.

PALMANOVA - A4

Dva mrtva v nesreči pri Palmanovi

PALMANOVA - Na odseku avtoceste A4 med San Giorgiom di Nogarom in Palmanovo v smeri proti Trstu sta včeraj nekaj pred 3. uro zjutraj v prometni nesreči umrla štiriletni fantek in 76-letni moški, še dve osebi pa sta bili huje poškodovani.

Vsi štirje so se iz Ženeve proti Bosni peljali z oplom zafiro. Avto je vozil 47-letni Husein Džanić, oče umrlega fantka. Iz za zdaj še neznanih razlogov je silovito trčil v tovornjak, ki je bil parkiran na enem od cestnih parkirišč ob robu avtoceste. Pri trčenju je potnik vrglo iz avtomobila. Štiriletni Haris Džanić v starševi sotopnik Husein Hadžić, ki je bil prijatelj družine Džanić, sta bila takoj mrtva, hudo ranjena Huseina Džanića in desetletnega brata nesrečnega Harisa pa so prepeljali v videmsko bolnišnico. Voznikovo življenje je v nevarnosti, medtem ko so poškodbe desetletnega dečka hude, vendar pa niso smrtno nevarne. Zaradi nesreče je bil ta odsek avtoceste približno tri ure in pol zaprt za promet.

Vzroke nesreče preiskuje prometna policija iz Palmanove, ki domnevajo, da je eden od možnih vzrokov lahko nenadna slabost voznika, ne izključujejo pa tudi možnosti, da je voznik zaradi utrujenosti - na pot naj bi se odpravil po končanem delovnem dnevu v Ženevi - za trenutek zaspal in takoj izgubil nadzor nad vozilom.

CELOVEC - Uspešen zaključek koalicijskih pogajanj

Koroška bo jutri dobila novo vlado, v kateri bodo SPÖ, ÖVP in Zeleni

Novi glavar bo Peter Kaiser

Zalka Kuchling

Lojze Dolinar

CELOVEC - Zmagovalci deželnih volitev 3. marca na Koroškem, socialdemokrati (SPÖ), ljudska stranka (ÖVP) in Zeleni so se dogovorili za oblikovanje vladne koalicije treh strank. Nova vlada, ki bo imela celo ustavno večino v deželnem parlamentu, bo potegnila črto pod več kot desetletje trajajočo vladavino desničarskih svobodnjakov na čelu s Haiderjem in nato Dörflerjem, ob tem pa obljuhlja, da bo deželno popeljala v novo, boljšo prihodnost.

Nova sedemčlanska vlada, ki jo bo vodil socialdemokrat Peter Kaiser, bo zaprisegljajutri na ustanovni seji novo izvoljenega koroškega deželnega zборa. V njem bodo socialdemokrati s 14 poslanci najmočnejša skupina, ostali dve vladni stranki, ljudska stranka in Zeleni, pa bosta v 36-sedežnem deželnem parlamentu zasedli po pet poslanskih sedežev. V novi vladi bo nova koalicija imela pet od skupno sedem članov. V novem deželnem zboru bosta - prvič v zgodovini - sedela tudi dva manjšinca - Zalka Kuchling (Zeleni) in Lojze Dolinar (team Stronach -TS). Na listi socialdemokratov je bila v deželnem zboru izvoljena tudi Ana Blatnik, ki pa se je odrekla deželnozborskemu mandatu in bo ohranila funkcijo zvezne sestnice, torej poslanke zveznega sveta oz. drugega doma avstrijskega parlamenta in tam kot predstavnica najmočnejše stranke na Koroškem vodila koroške poslanke in poslanke.

Blatnikova, ki je tudi predsednica delovne skupnosti Avstrijske narodnosti v SPÖ, bo prihodnje leto, ko bo vodstvo zborice dežel, kakor se tudi imenuje zvezni svet, spet pripadlo zvezni deželi Koroški, prevzela celo mesto predsednice drugega najvišjega političnega organa republike Avstrije.

Velikemu poražencu deželnih volitev 3. marca, svobodnjaški stranki (FPK), pa preti dramatičen razpad. Po številnih neuspešnih poskusih, da bi vseh šest izvoljenih poslancev ostalo skupaj, vse kaže, da bo nekdanja Haiderjeva in na zadnje Dörflerjeva stranka razpadla na dva dela. Dosedanji deželni glavar Gerhard Dörfler in Hannes Anton, dosedanji Dörflerjev šef protokola, ki je na volitvah prav tako osvojil sedež v deželnem zboru, se namreč nočeta umakniti iz politike in bosta v četrtek predvidoma zaprisegljajot »svobodna oz. divja« poslanca in se usedla v zadnje poslanske klopi. Dosedanji deželni svetnik Harald Dobernig, nekdanji vodja Haiderjeve pisarne in nazadnje finančni referent, pa se je včeraj odločil, da bo zapustil politiko in začel novo poklicno pot. Umik Doberninga pomeni, da bo FPK le obdržal klubski status in s tem prejel veliko več denarja, kot je še kazalo pred nekaj dnevi, ko je stranki celo grozilo, da bo ob pravico do prostorov v deželnem zboru. Dörfler s svojim kolegom pa bo ostal brez finančnih sredstev in tudi poslanskih prostorov. (il)

Volitve 2013

Vidali in Pisani (SSk) s trijezičnim letakom

VIDEM - Predstavnika stranke Slovenske skupnosti, predsednika tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali in repenantbrski župan Marko Pisani, na aprilskih deželnih volitvah kandidirata tudi v videmski pokrajinai, zato sta si zamislila poseben volilni letak, ki ga delijo občanom na tistem območju in katerega značilnost je, da je trijezičen - v slovenščini, furlanščini in italijanščini. Kot je v zvezi s tem poudaril Vidali, želi SSK biti stranka vseh manjšin v Furlaniji Južnijski krajini.

AVIANO Gradnja novega raziskovalnega centra

AVIANO - Včeraj so v Avianu postavili temeljni kamen za gradnjo novega raziskovalnega kampusu v tamkajšnjem centru za rakasta obolenja. Zgradili naj bi ga v dvajsetih mesecih, deželna uprava FIK pa je za njegovo gradnjo namenila 7 milijonov evrov. V kampusu bo lahko nastanjene približno šestdeset raziskovalcev, ki bodo v okviru sodelovanja sorodnih institutov prihajali z italijanskimi in tujimi univerzami, tudi iz ZDA in Kanade. Na ta način naj bi tudi zadržali v Italiji strokovnjake, ki so v zadnjih letih možnosti za raziskave iskali v tujini.

VOLITVE - Štefan Čok predstavil kandidatno listo

»Kandidati demokratov so sposobni in cenjeni«

Demokratska stranka je včeraj predstavila svoje kandidatke in kandidatke za deželni svet v podporo Debore Serracchiani. Po krajišem uvodu pokrajinskega podtajnika Pietra Farragune je vsakega kandidata posebej predstavil Štefan Čok, član strankinega tajništva. Za mesta v deželnem parlamentu se potegujejo Laura Maruccu, Franco Codega, Maria Monteleone, Amilcar Luciani, Ester Pacor, Franco Rotelli, Florinda Fania, Gianni Torrenti in Stefano Ukmari, edini Slovenec na kandidatni listi in eden redkih delavcev, ki sploh kandidira na teh deželnih volitvah.

Čok je glavno pozornost namenil delu in gospodarstvu ter potrebi po koreniti reformi deželnega aparata, ki jo napoveduje Debora Serracchiani. »Naša stranka ni nikoli zagovarjala lokalizma ter ozkih zemljepisnih interesov, Renzo Tondo pa v petih letih ni naredil čisto nič za Trst in za njegove številne probleme,« je poudaril Čok. Vsi kandidati so po njegovem sposobni, cenjeni ter ogledalo pisane tržaške družbe, izbrani so bili z demokratičnimi volitvami, »ki so sicer povzročile nekaj težav in neglagodja, a takšna so pač pravila igre demokracije.« Čok je tudi dodal, da so

Kandidatke in kandidati DS s Pietrom Farraguno in Štefanom Čokom

KROMA

vsi kandidati DS »čisti ter da v omarah nimajo ne okostnjakov in tudi ne računov reprezentančnih stroškov deželnih svetniških skupin.« Čok je izrazil zadovoljstvo, da je italijanski parlament z odločilnim doprinosom poslancev in senatorjev DS znižal število deželnih svetnikov od 59 na

49, kar bo po njegovem prispevalo k zmanjšanju stroškov politike.

Predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat je pred pobudo Demokratske stranke v kavarni Tommaseo predstavila tržaške kandidate občanske liste v podporo Debore Serracchiani. Na kandidatni li-

sti so med drugim dosedanja tržaški občinski odbornik za šport Emiliano Edera (svoj čas je bil član stranke Italija vrednot Antonia Di Pietra), pokrajinski odbornica Roberta Tarla in Damir Murkovič, nekdanji predsednik krajevnega hrvaškega kulturnega društva.

PO PONEDELJKOVI POLEDICI - Danes spet odprte šole in vrtci

Blagodejna otoplitev

Gasilci so posegli v Ul. Ghega, da bi odstranili viseči napušči

KROMA

Blagodejna otoplitev je včeraj stali ledeni oklep, v katerega je ponedeljkovo slabo vreme ukleščilo Trst in okolico. Šole in vrtci v tržaški, dolinski in devinsko-nabrežinski občini bodo danes spet odprte, včeraj popoldne so začele redno delovati vse avtobusne proge podjetja Trieste trasporti, že dopoldne pa so odprli promet hitro cesto.

Zjutraj ni kazalo, da se bo v nekaj urah vse tako lepo iztekel. Ob nizki nočni temperaturi je led vztrajal na cestah, ulicah, na pobočjih hiš, na drevju in kablih električne napajljave. Ob 6.45 so redno delovali le avtobusi prog št. 6 in 9. Avtobusi šestih prog (12, 13, 28, 33, 43, 52) niso vozili, avtobusi prog št. 23, 24, 40, 41, 42, 44, 46 in 51 so vozili z večimi retrami. Rebri so bile zaradi poledice še vedno zaprte za promet. Tudi hitra cesta je bila zaprta, promet je bil preusmerjen na Obalno cesto, a je bil zaradi nevarnosti in velikega števila vozil močno upočasnjeno.

Gasilci so bili celo noč na terenu. Od 8. ure v ponedeljek do 8. ure včeraj so opravili 86 posegov, največ zaradi odlom-

ljenih vej, poškodovanih dimnikov, priskočili pa so tudi na pomoč številnim avtomobilistom, ker je v poledici tudi avtovleka za odvoz poškodovanih vozil odpovedala. Zjutraj so imeli »na zalogi« še kakih deset posegov. Na Trgu De Gasperi so odzagali veliko drevo, ki sta ga burja in led nevarno nagnila.

Tudi rešilci prve pomoči so opravili včeraj dopoldne celo vrsto posegov. V bolnišnico so prepeljali deset ljudi, vsi so na ledu izgubili ravnoteže in nerodno padli.

V gornjih predelih mesta in po okoliških vaseh tržaške občine so nadaljevali s pluženjem cest, podobno so plužili tudi hitro cesto, po kateri je promet stekel malo po 10. uri, zaradi večikega števila tovornjakov pa se je kolona premikala počasi.

Popoldne je dvig temperature prispeval k normalizaciji. Ob 15. uri so le še tri avtobusne proge delovali okrnjeno (avtobus št. 38 je peljal le do Trga Osoppo; avtobus št. 43 ni vozil v Slivno; avtobus št. 51 ni pripeljal v Drago, v Gročano in na Jezero). Uro pozneje je podjetje Trieste trasporti sporočilo, da je ves avtobusno promet potekal redno.

Ulica ni straniče

Dva Tržačana (moški in mladoretka), hrvaški in irski državljan bodo morali plačati vsak po 500 evrov globe, ker so mestne ulice (Ul. Sale, Ul. Ombrelle, Trg Granatieri in Ul. Pane) zamenjali za straniče. Zasačili so jih mestni redarji.

Izročitev

Slovenske oblasti so izročile italijanski policiji 30-letno albansko državljanko P.E. Vpletena je v mednarodno trgovanje z mamilij, zaradi česar je milanski sodnik za predhodne preiskave septembra lani izdal zaporni nalog.

Vinjeni trojček

Preveč so ga srknili, nato pa sedli za volan. Njihovo vožnjo pa so prekinili karabinjerji. M.Z. (44 let), F.I. (59 let) in R.I. (32 let) so bili ob vozniku dovoljenje. Prefektura bo sedaj odločila, kdaj se bodo lahko spet zapeljali z avtom.

Skušal je zbežati

Moral bi se nahajati v hišnem priporu, a so ga nabrežinski karabinjerji zasačili v središču Sesljana. 23-letni N.G., romunski državljan, je nameraval - tako so pozneje ugotovili - zbežati iz Italije z dostavnim vozilom bolgarske registracije. Ni mu uspelo.

SSk bo danes predstavila svoje kandidate

Slovenska skupnost, ki na volitvah nastopa v povezavi z Demokratsko stranko v podporo predsedniški kandidatki Debori Serracchiani, bo danes na svojem sedežu v Ul. Giacinto Gallina predstavila svoje kandidate in kandidatke v tržaškem volilnem okrožju. Začetek ob 11. uri.

»Črički« se na Opčinah predstavijo Kraševcem

Gibanje 5vezd bo danes ob 18. uri na Opčinah (picerija Pippo na Proseški ulici 4) predstavilo svoj volilni program ter svoje metode političnega delovanja prebivalcem zahodnega in vzhodnega Krasa. Podobni srečanji so »črički« pred kratkim priredili v Dolini in Nabrežini.

Pobuda SEL o pravicah in diskriminacijah

Levica-ekologija-svoboda prireja danes ob 17.30 v kavarni Knulp (Ul. Madonna del mare 7) srečanje na temo Za pravice vseh, na katerem bo govor o naraščajoči homofobiji in spolnih diskriminacijah. Govorili bodo pokrajinska svetnika SEL-LES Sabrina Morena in Marcello Bergamini ter Davide Zotti, predsednik krajevnega krožka Arcigay in Arcilesbica. Na srečanju se bodo tudi spomnili aktivista za človekove pravice iz Ugande Davida Katoja. Predvajali bodo njegove dokumentarce.

Stefania Craxi podpira srbskega kandidata

Poslanka Stefania Craxi je včeraj podprla kandidaturo Iliju Jankovića iz srbske skupnosti na občanski listi, ki podpira Renzo Tonda. Na srečanju sta govorila tudi Alessandro Perelli, vodja tržaških socialističnih liberalcev, ter Roberto Di piazza, nosilec občanske liste. Janković je podprt tudi nekdanji srbski minister Peter Skundrić, eden od ustanoviteljev srbske socialistične stranke.

Gabrovec: Pešpot naj kupi nabrežinska Občina

»Hvalevredno je, da si skupina domačinov in torej zasebnikov prizadeva, da bi na zasebni osnovi zbrala približno pol milijona evrov za odkup Rilkejeve pešpoti od družine Torre e Tasso in s tem preprečila zaprtje pešpoti javnosti. Kot politiki in javni upravitelji pa si ne moremo in ne smemo zatiskati oči pred dejstvom, da je to naloga javne uprave, saj je območje z okoljskega vidika že strogo zavarovano in že več desetletij priljubljeno javno sprehajališče.« Tega mnenja je deželnih svetnik in kandidat SSK Igor Gabrovec, ki se je o tem svojčas že pogovarjal z bivšo deželnino odbornico za finance Sandro Savino. »Formalni ponudnik in kupec naj bo Občina Devin-Nabrežina, ki ima že pristojnosti nad naravnim rezervatom Devinskih sten. V tem kontekstu naj devinski-nabrežinska uprava prevzame tudi skrb za upravljanje nekdanjega sedeža Aiat tik ob vhodu v Sesljanski zaliv, ki je še vedno premallo uporabljen. Denar pa naj zagotovi Dežela z večletnim prispevkom, saj je edina, ki kljub krizi v tem trenutku lahko razpolaga s tovrstno - in zanj ne previšoko - vsoto. To bi omogočilo dostopno ureditev območja, ki je po Štivanu prva turistična vizitka ob vstopu v tržaško pokrajinu,« je še mnenja Gabrovec, ki se je sinoči udeležil javnega srečanja na to temo.

POKRAJINA - Stavba zavoda Stefan v središču politične polemike

Nov šolski pol ali prazen prostor?

Svetnik Drugega Trsta Sinico: Noben dijak ne bo vstopil v stavbo - Pokrajinska uprava: Nastal bo slovenski tehnoški pol za štiristo dijakov

Stavba Izobraževalnega zavoda Jožefina Stefana na Canestrinjevi ploščadi v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu (na sliki KROMA) se je znašla sredi politične polemike zaradi izjav novega pokrajinskega svetnika Drugega Trsta Andrea Sinica, ki se je vprašal o koristnosti prenove stavbe, za katero bo moral pokrajinska uprava potrositi več kot pet milijonov evrov, vanjo pa se ne bo vselil nihče.

Novico smo sicer na kratko že v soboto objavili na straneh našega dnevnika, včeraj pa jo je z velikim poudarkom objavil tržaški italijanski dnevnik. Na Sinicove obtožbe se je odzvala najprej že v članku samem odbornica Mariella De Francesco, ki je demantirala svetnikove trditve in opozorila, da so dela zastala, ker pakt stabilnosti prepričuje Pokrajini najteje posojil za finančiranje del, vendar se bo situacija sprostila. Pokrajinska uprava pa je v sporočilu za javnost zapisala, da ko bo stavba na Canestrinjevi ploščadi nared, bo gostila tako zavod Stefan kot Tehniški zavod Žige Zois, ki bosta oblikovala višješolski pol s pri-

bližno štiristo dijaki, ki bodo razpolagali z novo opremo in laboratoriji. Stekla je že odstranitev azbesta v kletnih prostorih, v načrtu pa so še izredno vzdrževanje pročelij, zamenjava vrat in oken, sprememb in premaknitve protipožarnih stopnic, prenova teras, utrditev podstrešja, ureditev prostorov za laboratorije in ureditev zunanjega tlača. Dela bodo stekla takoj, ko bo Pokrajina lahko odobrila bilanco.

Oglasila sta se tudi tudi podpredsednica pokrajinskega sveta Maria Monteleone (Demokratska stranka) in deželnji svetnik Mavrične levice Igor Kocijančič. Monteleonejeva med drugim Sinicu svetuje, naj se informira, saj je neustrenee protipožarne stopnice dala postaviti desnosredinska uprava Fabia Scoccimarra, Kocijančič pa soglaša z De Francescovo in opozarja na zmenšljavo, ki jo je naredil tržaški italijanski dnevnik: slednji je zapisal, da se zavod Zois začasno nahaja v prenovljenih prostorih na Vrdelski cesti, zavod Stefan pa v prostorih bivšega zavoda Imo-Ima v parku bivše umobolnice, medtem ko je res ravno obratno.

ZAHODNI KRAS - Tržaški občinski odbornik Andrea Dapretto na javnem srečanju s krajanji

Don Marzari ni naprodaj

Tržaška občina ne namerava »odtiti« nekdanjega doma Don Marzari v Naselju S. Nazario. Nima pa sredstev, da bi strukturo obnovila.

Tako je na nedavnem javnem srečanju, ki ga je sklical zahodnokraški rajonski svet, poudaril tržaški občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto. Srečanje, za katerega je dal pobudo rajonski svetnik Daniele Prelaz, je izvalo zanimanje krajanov, ob Daprettu pa se ga je udeležila še trojica občinskih odbornikov: Elena Marchigiani (urbanistika), Laura Famulari (socialne zadeve) in Antonella Grim (solstvo).

Res škoda bi bilo, ko bi Zahodni Kras izgubil tako pomembno strukturo, kot je bil Don Marzari, je uvodoma nakazal Prelaz. Krajani so se že večkrat zavzeli za prenovo, obnovljeni objekt bi lahko uporabili v socio-zdravstvene namene, lahko bi tu uredili sobe za študente tržaške univerze, je predlagal.

Vsa pričakovanja domačinov, vsi lepi predlogi pa bodo - vsaj tako kaže - ostali pobočna želja. Famularijeva je pojasnila, da je dejelna uprava »zamrznila« številno ležišč v domovih za ostarele. Torej: novega doma za ostarele tam ne bo.

Občina kljub temu ni ostala križem

Dom Don Marzari, ko so bila vrata strukture v Naselju S. Nazario še odprta KROMA

rok. Preverila je možnost pristopa k dejelnemu konzorciju za obnovo tovrstnih struktur, je povedala Marchigiani. Izkazalo pa se je, da bi imele pri obnovi prednost strukture v drugih krajih, dežele, Don Marzari pa bi služil le kot nekakšno »jam-

stvo« za pridobitev posojil za obnovo drugih objektov (njegovo vrednost so ocenili v višini 500 tisoč evrov, kar je zelo malo ...).

Daprettov poseg je postavljal zadevo na še bolj realna tla. Denarja za obnovo dejansko ni. Tržaška občina ga nima. V pre-

teklih letih je bilo v občinskem proračunu namenjeno kakih 45 milijonov evrov za javna dela; v letošnjem jih bo le 16. Od teh pa je 12,2 milijona že pogodbeno oddana (za nekatere vsakoletne posege). S preostalimi sredstvi (3,8 milijona evrov) ne bo mogoče kriti niti vseh stroškov za redno vzdrževanje cest. Tako je bridko stanje občinske blagajne v obdobju sedanjega zelo omejujočega pakta o stabilnosti, je pojasnil Dapretto. Za obnovo strukture v Naselju S. Nazario pa bi potrebovali več milijonov evrov, saj bi bilo treba odstraniti azbestno oblogo, prenoviti vse naprave, prilagoditi sobe novim standardom.

Na vprašanje rajonskega svetnika Ljudstva svobode Alberta Vitorija, ali namerava občinska uprava strukturo prodati, je Dapretto odgovoril kategorično: »Ne!«. Ko bi jo prodala zasebnikom, bi obstajala nevarnost gradbene špekulacije v naselju, ki je že itak zasičeno z gradnjami.

Vprašanje bodočnosti doma Don Marzari se je zastavila že pred leti, za časa rajonskega predsednika Bruna Rupla. Slednji se je srečanja udeležil in se zahvalil Prelazu, ker tako vztrajno in prizadetno sledi zadavi.

M.K.

PARLAMENT Resolucija: zamrzniti uplinjevalnike

Zamrzniti postopke za gradnjo kopenskih uplinjevalnikov na vsem državnem ozemlju. Tako zahteva resolucija, ki so jo včeraj v poslanski zbornici predstavila poslanca SEL Serena Pellegrino in Ferdinandu Aielli, ki sta jo podpisala tudi vodja poslancev Demokratske stranke Gennaro Migliore in poslancev SEL Celeste Costantino ter poslanec SEL Ernesto Magorno. Pri pripravi dokumenta so sodelovali strokovni izvedenci Giorgio Trincas, Radostlav Nabergoj in Marino Valente, ki že več kot tri leta sodelujejo pri tehničnem omizju o tržaškem plinskom terminalu.

TREBČE - Družba Telecom želi postaviti nov objekt

Antena, prava dilema

Načrt naletel na različne odzive, večina vaščanov pa noče antene sredi vasi, blizu vrtca in šole

Trebče se že par tednov ubadajo z dilemo, ki razdvaja vaščane, a dobiva vedno jasnejši profil: družba Telecom je namreč izrazila namen, da v središču vasi postavi anteno za mobilno telefonsko omrežje. Kot je povedal predstavnik telefonske družbe, gre za novejši tip, ki naj bi služil predvsem sistemom Wi-Fi in podobnim tehnologijam, vaščani pa so zaskrbljeni zaradi posledic sevanja.

V Ljudskem domu so bili že trije sestanki, na katerih so najprej predstavniki vaških društev - od KD Primorec, ŠD Primorec, Godbe Viktor Parma, Mladinskega krožka, Anpi, Pogrebnega društva, Jusa Trebče, pa do Združenja staršev - skušali najti skupno stališče. Pojavil se je namreč predlog, naj bi anteno postavili na dvo-

rišče Ljudskega doma, da bi z najemnino lahko krili letne stroške za vzdrževanje, ki znašajo 7.500 evrov - res hudo breme za vsa društva. Ljudski dom je last tržaške občine, s katero naj bi društva podpisala pogodbo, ki bi zagotovila namembnost denarja v izključno korist LD.

Ob tem so se rodili pomisli glede škodljivosti antene: strokovna mnenja so na tretjem sestanku, ki je zabeležil zelo visoko število sodelujočih, prispevali tudi nekateri strokovnjaki s Tržaške univerze; v razpravo so posegli mnogi vaščani, pa tudi predstavniki javnih uprav kot predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič in občinski svetnik Štefan Ukmar. O dolgoročnih učinkih sevanja ni zanesljivih podatkov, meritve pa

kažejo, da je jakost sevanja antene dokaj nižja od tiste, ki smo ji podvrženi med pogovorom na telefonku. Zakonski predpisi niso povsem jasni: odsvetujejo postavitev anten v bližini šol, vrtcev in bolnišnic, kljub temu pa so antene dokaj gosto posejane tako v mestnem središču kot v nekaterih va-

šeh. V Trebčah telefončki nimajo težav pri sprejemanju signalov, zato je po živahnih diskusijih večina vaščanov izrazila mnenje, da vas ne potrebuje novih anten, še posebno ne v strogem središču, v neposredni bližini vrtca in šole. Skoraj soglasno so vaščani skenili tržaški občini predložiti peticijo, s katero zavračajo predlog družbe Telecom. Jutri, 28. marca, bo ob 20.30 v Ljudskem domu zbiranje podpisov.

Nocoj pri sv. Silvestru poklon GM Verdiju

Koncert, s katerim želi Glasbena matica počastiti skladatelja Giuseppeja Verdija ob 200-letnici rojstva in je predstinoči odpadel zaradi izjemnih vremenskih razmer, bo na sporedno noč ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra v Trstu. Solisti opernega zbora G. Verdi Miriam Spano, Silvia Bonesso, Francesco Cortese in Damjan Locatelli bodo izvajali arje iz znanih Verdijevih oper, pri klavirju pa jih bo spremljala prof. Tamara Ražem Locatelli.

V Križu bo zaživel pohod na Triglav

SKD Vesna in ŠD Mladina vabita noč ob 20.30 v Ljudski dom v Križ (restavracija Biti) na srečanje o lanskem pohodu z Glinščice na Triglav. Že četrti pohod v priredbi društva Kraški gadi je bil v znamenju prijateljstva in povezovanja ljudi iz Italije in Slovenije, stalnih pohodnikov je devet (iz zamejstva Križana Aleksander Tretjak-Bibe in Giorgio Ruzzier, ki bosta govorila na drevišnji prireditvi), katerim so se med potjo pridružili občasni spremljevalci. Na Tržaškem so pobudo podprle občinske uprave Doline, Trsta in Zgonika, na slovenski strani pa je prireditev doživila podporo devetih občin. Med drugim tudi Občine Komen, ki jo bo danes v Križu zastopal župan Danijel Božič, ki je bil eden od pohodnikov.

V Šempolaju večer o zdravi prehrani

SKD Vigred gosti danes v Štalci v Šempolju ob 18. uri strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak, ki bo predavalna na temo: Ženske in moške težave v srednjih in zrelih letih; ženski in moški hormoni; kako nam tudi velikonočne tradicionalne jedi pomagajo k boljšemu počutju in zdravju.

V Rossettiju in Contradi pričevanje o brodolomih in plesna predstava

V drevišnjo bogato kulturno ponudbo v Trstu se vključujeta Stalno gledališče FJK in La Contrada z dvema enovečernima pobudama. V veliki Rosettijevi dvorani bo na sporedno performans »pečenega gledališča« za glas, glasbo in branje v naslovom Il mio nome je Nettuno, ki je posvečen »vsem brodolomom od Odisejevega do Schettinovega«. Avtor besedila je tržaški novinar Pietro Spirito, pričevodalec je David Riondino, medtem ko Massimo Ottone ustvarja risbe in animacije s peskom in Christian Ravaglioli izvaja glasbeno spremljavo v živo. V Bobbiovi dvorani bo v gosteh skupina Evolution Dance Theatre s pleśnie predstavo Firefly, ki spaža plese z gledališčem podobe, v katerem je močno poudarjena telesnost, akrobatična in video umetnost. Na održi se pojavljajo nadharavna bitja, ki se sestavljajo in razstavljajo v plesnih gibih. Skupino vodi koreograf Anthony Heinl, ki tudi nastopa.

Andrejka Možina v državni knjižnici

V okviru revije o ženski umetnosti Espansioni, ki jo prireja združenje UDI v državni knjižnici na Trgu Giovanni XXIII. bo danes ob 16. uri drugo srečanje, namenjeno ženskim glasom. Najprej se bodo predstavile Sabina Morena (Razseljeni, Trst), Claudia Polian (Intramoenia, Videm) in Gigetta Tamara (Postaja Rogers, Trst), ob 16.30 pa bo nastopila pevka in čelistka Andrejka Možina.

MILJE - Jutri celovečerni koncert v gledališču Verdi

Novomeški orkester

Novomeški simfonični orkester, ki se bo jutri na povabilo ZSKD predstavil v občinskem gledališču v Miljah

Jutri bo ob 20. uri v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah celovečerni koncert Novomeškega simfoničnega orkestra, ki ga prirejajo Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel, Glasbena šola Marjana Kozine Novo Mesto in Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo Mesto.

Orkester je nastal leta 1989 v Glasbeni šoli Marjana Kozine Novo mesto, z

leti pa je narasel iz zgolj komorne zasedbe do zavidljivega 100 članskega simfoničnega orkestra in je kot tak eden pomembnejših amaterskih sestavov te vrste v Sloveniji. Sestavlja ga sedanji in nedanji učenci Glasbene šole Marjana Kozine, zelo pomemben sestavni element pa so učitelji, ki nudijo svojim učencem ne le zaled, ampak tudi mentorstvo pri vpeljevanju v orkestralno igro. To pa še zdaleč ne pomeni, da so vrata za druge po-

ustvarjalce zaprta. Orkester namreč že vrsto let vabi k sodelovanju tudi številne poklicne soliste, predvsem pevce iz različnih držav in kulturnih okolij. Priložnost za solistično predstavitev z orkestrom nudi prav tako zelo nadarjenim učencem in učiteljem glasbene šole.

Orkester je doprinesel k ohranjanju slovenske kulturne dediščine z nekaterimi krstnimi izvedbami iz naslova naše glasbene klasike (Menuet Josipa Ippavca), zanemaril pa ni niti posameznih del iz sestavnega simfoničnega repertoarja (Enescujeva Druga romunska rapsodija), ki ga je prav tako prvi predstavil domačemu občinstvu. Opus skladateljev, katerih življenje in delo sta povezana z Novim mestom, ima zanj poseben pomen. V ta namen je izvedel in posnel Slavnostno mašo Ignacije Hladnika, nato pa še opereti Majda in Dekle z Jadrana skladatelja Marjana Kozine. Koncertni izvedbi celovečerne operete Caričine amazonke ter zadnjega Ženin v zagati, obe plod skladateljske žilice Viktorja Parme, zelo zgrovorno sledita tej tradiciji in poslanstvu. V letu 2012 je orkester nastopil v okviru Evropske prestolnice kulture februarja v Novem mestu z osrednjim dogodkom Glasbeni mozaik, marca pa je sledilo gostovanje v Mariboru.

Novomeški simfonični orkester, ki ga je prvih 16 let vodil nekdaj ravnatelj glasbene šole Zdravko Hribar, potem pa v letu 2006 dirigentsko palico predal dirigentu Sandiju Franku, se je doslej uspešno znašel tako v simfoničnem repertoarju (A. Bruckner, G. Enescu, E. Grieg, A. Vivaldi, F. Schubert, W. A. Mozart, L. van Beethoven) kot v operno-operetnem žanru (M. Kozina, J. Ippavec, V. Parma). Od izvedb posameznih odlomkov iz kompleksnih del simfonične literature je že pred časom prešel k predstavljivam celotnih partitur. Spregledal ni niti sakralne (I. Hladnik) niti »popularne« (J. Williams, B. Adamčič, M. Sepe, J. Privšek, A. Copland, D. Šostakovič) glasbe. Sad njegovega dela je bil deležen priznanja občinstva in strokovne kritike tako v domačem okolju kot tudi v tujini.

NŠK - Obtožba redakcije Diecifebbraio.info Sum, da se želi uničiti odsek za zgodovino

Dogajanje okoli zaprtja prostorov odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici krepi sum, da je trenutno dogajanje sad volje uničiti omenjeni odsek. Tako menijo v redakciji spletnne strani Diecifebbraio.info, kateri so se pridružili še nekateri zgodovinarji, raziskovalci in eseisti. Redakcija spletnne strani je pred časom, ob priložnosti kriznega stanja, zaradi katerega je upravni svet NŠK odredil dopolnilno blagajno za uslužbence odseka za zgodovino, napisala kritično odprto pismo, v katerem so se spraševali, kako je mogoče, da se ne najdejo skromna sredstva za zgodovinski odsek, medtem ko se najde prostor in kopica denarja za Muzej istrske, reške in dalmatinske kulture in študijski center Panzarasa. Zaprtje zgodovinskega odseka, so zapisali takrat v pismu, je udarec za kulturo mesta Trst nasprost, še posebej kar zadeva možnosti raziskovanja in razširjanja zgodovinskih spoznanj o dogajanjih na italijanski vzhodni meji ter za udarec večnarodnemu značaju Trsta.

V primeru zaprtja prostorov odseka v Ul. Petronio iz varnostnih razlogov pa redakcija spletnne strani Diecifebbraio.info opozarja, da ne gre za probleme, ki bi bremenili le odsek za zgodovino, saj se mora sama knjižnica ukvarjati s težavami, ki gotovo niso manjše. »Končni rezultat pa je jasen: odsek za zgodovino je zaprt in se ne ve, kdaj ga bodo ponovno odprli. Prav tako upravni svet - v naglici, da odsek za zgodovino zapre za vsako ceno - ni sploh poskrbel za potrebine ukrepa, da bi znanstvenikom in raziskovalcem dali na voljo dragoceno gradivo, ki ga hrani odsek. Vse to lahko samo dodatno krepi sum, da je to, kar se dogaja, sad jasne volje uničiti odsek za zgodovino, tudi da se ugodni zahtevam najbolj nazadnjačkih italijanskih nacionalističnih krogov, začenši z organizacijami, ki si lastijo predstavnštvo istriških beguncov,« piše v sporočilu Diecifebbraio.info, kjer menijo, da bi se morali v prizadevanju za ponovno odprtje odseka združiti akademski krogi, zgodovinarji in raziskovalci ter zdrave sile v slovenskem in italijanskem prebivalstvu Trsta in demokratična javnost Slovenije in Italije.

TRGOVINSKA ZBORNICA - Predstavitev pobude

Za mala in srednja podjetja nove možnosti za najetje posojil

V prostorih Trgovinske zbornice so včeraj predstavili novo možnost dostopa do posojila za mala in srednja podjetja, ki jo ravno na pobudo tržaške zbornice nudita zbornični konzorcij za posojila in italijansko ministrstvo za gospodarski razvoj (na sliki KROMA). Cilj pobude je pomoč malim in srednjim podjetjem pri izvozu in delovanju na tujih trgih. Pri tem mora dotično podjetje prositi za jamstva konzorcij za posojila Confidi, ki jih podeli banke, sočasno pa pridobi tudi jamstvo centralnega jamstvenega sklada za mala in srednja podjetja, na podlagi tega dvojnega jamstva pa banka odobri posojilo. Podjetja bo lahko predložila prošnje od 15. aprila dalje.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 27. marca 2013

RUPERT

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.27
- Dolžina dneva 12.32 - Luna vzide ob 18.54 in zatone ob 5.34

Jutri, ČETRTEK, 28. marca 2013

JANEZ

VREMEN VČERAJ: temperatura zraka 2,5 stopinje C, zračni tlak 1001,8 mb ustavljen, vlaga 62-odstotna, veter severovzhodnik, burja s sunki do 70 km na uro, nebo oblacočno, morje razgibanlo, temperatura morja 9,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 30. marca 2013

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 - 040 364928, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Baiamonti 50 - 040 812325.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »I Croods«.

ARISTON - 18.45 »La cuoca del presidente«; 16.30, 21.00 »Re della terra selvaggia«.

CINECITY - 20.20, 22.05 »Art of flight 3D«; 16.20 »Il grande e potente Oz«; 21.40 »Il grande e potente Oz 3D«; 19.00 »Il lato positivo«; 16.30, 20.00, 22.15 »La frode«; 16.15, 21.30 »Buongiorno papà«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La madre«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Benvenuto presidente«; 16.40, 18.50 »I Croods«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »I Croods 3D«.

FELLINI - 16.00, 20.00 »La scelta di Barbara«; 17.45, 21.45 »Il lato positivo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.25,

20.20, 22.15 »Gli amanti passeggeri«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.05,

20.00, 22.00 »La frode«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15,

20.15, 22.15 »Il figlio dell'altra«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30 »Ernest in Celestina«; 15.30, 17.50, 20.15

»Jack, morilec velikanov«; 17.00, 19.40

»Mogočni Oz«; 18.05 »Mogočni Oz 3D«; 16.35 »Podkupljeno mesto«;

18.55, 20.55 »Polnih 21«; 18.50, 21.00

»Prvo leto po poroki«; 16.40 »Razbiča Ralph 3D«; 18.20, 20.30 »Umri končno: Dober dan za smrt«; 15.35,

20.40 »Za dežjem posije sonce«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.20

»Il grande e potente Oz«; 18.40, 22.20

»Educazione siberiana«; Dvorana 2:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Benvenuto

Društvo slovenskih izobražencev

vabi

DANES

v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,

na

**VELIKONOČNO
DUHOVNO SREČANJE**
Vodil ga bo
Mirko Pelicon SJ

Začetek ob 20.30

presidente«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La madre«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 21.00 »I Croods 3D«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40,

19.50, 21.45 »I Croods«; Dvorana 2:

17.30 »Il grande e potente Oz«; 20.40

»Un giorno devi andare«; Dvorana 3:

17.30, 20.10, 22.10 »Benvenuto pre-

sidente«; Dvorana 4: 17.45, 20.10, 22.10

»Gli amanti passeggeri«; Dvo-

rana 5: 17.50 »I Croods 3D«; 19.50,

22.00 »La frode«.

Osmice

COLJA JOŽKO IN LJUBA vabita na osmico v Samatorco 21. Tel. 040-229326.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. 040-820223.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-327104

OSMICO je odprl Zidarič, Praprotn 23.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A odprla družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni! Tel. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
in ARTISTI ASSOCIATI
Circuito Regionale danza
Zeleni abonmajski sklop

FlamenQueVive PINTURAS

Flamenko govori o Picasso (plesna predstava z glasbo v živo!)

DANES, 27. MARCA, OB 21.00
V VELIKI DVORANI SSG V TRSTU

Predprodaja pri blagajni
Slovenskega stalnega gledališča
od ponedeljka do petka, od 10. do 15. ure
(tel. št. 800214302 ali 040 362542)
spletne prodaje na www.vivaticket.it

Šolske vesti

13. GLASBENA REVIIA Sv. Ciril in Metod bo potekala od 16. do 18. aprila na sedežu šole (Ul. Caravaggio 4 - Sv. Ivan). Vabljeni vsi dijaki osnovnih in nižjih srednjih šol, ki igrajo glasbeni instrument. Rok za vpis je danes, 27. marca, udeležba je brezplačna. Razpis in obrazec za vpis na www.icbartol.it ali po mailu glasbena.revija@libero.it.

DIZ J. STEFANA sporoča, da bodo danes, 27. marca, na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji, ob 17.30 za biegnij in ob 18.30 za trienij.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi v soboto, 30. marca, zaprti.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE organizira srečanje na Južnotirolskem s predstavniki krajevnega šolstva namenjeno učnemu in neučnemu osebju šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici in Trstu 11. in 12. aprila; prijave po elektronski pošti na sss.gor@gmail.com. Okvirni program na www.sindikat.it.

Izleti

POPOPNIKI IZ GABROVCA se odpravljajo z avtobusom na Slovaško v Bratislavu in njeno okolico ter s katamaranom po Donavi do Dunaja. Odhod v petek, 14., povratek v nedeljo, 16. junija. Informacije in vpisovanja do 31. marca po tel. 340-2741920 (Mirela).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izlet na Poljsko od 26. do 30. aprila. Ogledali si bomo: vzrejni center za divje peteline in gensko banko za smreke, muzej čipk Koniakov, muzeja pivovarstva Zywiec, Korbielow, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj paapeža Janeza Pavla II., ogled bizonov, Kalwaria Zabrzylowska, Krakow, duhovni center Poljske ter nekdanjo prestolnico, grob Ane celjske, Wieliczka - rudnik soli, Olomouc itd. Informacije in prijave na tel. +386 70407923 ali dusan.pavlica@siol.net.

AKTIV KMEČKIH ŽENA vas vabi na potovanje: Balkanski krog (odhod 27. aprila) in Andaluzija (odhod 5. maja). Vse informacije in prijave sprejema Metka, tel. št. 00386-31372632.

PODPORNO DRUŠTVO ROJAN V SO-DELOVANJU S KRU.TOM vabi v nedeljo, 5. maja, na izlet z vodenim ogledom Brionov. Vpisovanje in informacije na tel.: 040-360072 (Krut, Ul. Cicerone 8); 040-826661 (pri g. Kobal); 040-417025 (pri g. Boletu).

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRA-ŽENCEV vabi danes, 27. marca, na velikonočno duhovno srečanje, ki ga bo vodil Mirko Pelicon SJ. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, ob 20.30.

SKD LONJER-KATINARA sklicuje redni občni zbor, ki bo danes, 27. mar-

Koncertna sezona »GLASBENI SPLETI«

»Hommage à Verdi«

pojejo: Miriam Spano, sopran | Silvia Bonesso, mezzosoprano
Francesco Cortese, tenor | Damjan Locatelli, bariton

pri klavirju: Tamara Ražem Locatelli

Danes, 27. marca, ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra v Trstu
Vstop prost.

Koncert so omogočili: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in ZKB

ca, ob 8. uri v prvem in v četrtek, 28. marca, ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih ŠKC v Lonjerju.

SKD TABOR - OPĆINE vabi člane, prijatelje in simpatizerje na 45. redni občni zbor, ki bo v malo dvorani Prosvetnega doma na Općinah danes, 27. marca, ob 20.30 v drugem sklicanju.

SKD VIGRED vabi danes, 27. marca, ob 18. uri v Štalco v Šempolaju na meščno srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo: »Ženske in moške težave v srednjih in zrelih letih, ženski in moški hormoni, kako lahko dobimo zdravje tudi v velikonočnih jehed.«

TELOVADBA ZA PRAVILNO DRŽO - vodi fizioterapeutka pri Skladu Mitja Čuk. Prvo srečanje bo danes, 27. marca, ob 18.30 v Večnamenskem središču - Repentabrska ul. 66 - Općine. Vpisi in info: 040-212289.

ZALOŽBA MLADIKA, TRŽAŠKA KNJIGARNA IN ZTT vabijo na kavo s pirhi. Ob Velikonočnih praznikih nam bo Vesna Guštin predstavila stare običaje in nekaj tradicionalnih receptov. Vabljeni danes, 27. marca, ob 10.00 v Tržaško knjigarno.

GODBENI DRUŠTVO NABREŽINA vabi člane na sejo občnega zборa, ki bo v četrtek, 28. marca, ob 20. uri na sedežu društva.

DELAVNICA SPOZNAVANJA OS-NOV SUHOZIDNE GRADNJE z Borisom Čokom iz Lokve. Park Škocjanske Jame organizira v sklopu projekta Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 delavnico, ki bo potekala v petek, 12. aprila, od 13. do 16. ure in je namenjena otrokom od 6 do 15 let. Začlena je športna obutev in obleka ter delovne rokavice. Prijave do 29. marca na darja.kranjc@psj.gov.si ali do 5. aprila na sidonija.mozetic@psj.gov.si.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 29. marca, ob 18. uri potopisno predavanje »Iran« Ksenije Čermelj, mag. etnologije in kulturne antropologije, raziskovalka, turistična vodička, novinarka, pa tudi popotnika; ob 20. uri nočni pochod na Nanos ob polni luni, izpred Bara Nanos, Razdrto. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti, opozarjam na zimske razmere. Pohod je tradicionalen in se odvija vsak petek, ki je najblizujoč polni lun po predavanju.

TPPZ PINKO TOMAŽIĆ sporoča, da bosta v petek, 29. marca in v torek, 2. aprila, ob 20.45 na sedežu na Padričah redni pevski vaji.

LETNIKI 1968 POZOR! Vabljeni na skupno večerjo, ki bo v soboto, 6. aprila, v znani gostilni na Krasu. Informacije in prijave na tel.: 347-6849308 (Igor); 339-2241221 (Tamara); 347-0741740 (Ervin).

SKD VESNA vabi na tradicionalno »Tucenje jajc«, ki sledi velikonočni maši v nedeljo, 31. marca, predvidoma ob 11.30 pred vaško cerkvijo v Križu.

KULTURNO TURISTIČNO DRUŠTVO LOKOVEC vabi na »13. velikonočni pohod na Lašček« v ponedeljek, 1. aprila. Zbor pohodnikov ob 9. uri na igrišču v Srednjem Lokovcu. Ob povratku si udeleženci pohoda lahko ogledajo malu muzej kovaštva in razstavo o upokojenem koprskem škofu Metodu Pirihu. Ob 13. uri bo zaigral mladi narodno-zabavni ansambel Topliška pomlad.

KD VESNA IN AŠD MLADINA v sodelovanju s Kraškimi gadi iz Gorjanskega vabita danes, 27. marca, ob 20.30 v dvorano ljudskega doma v Križu na predvajanje filma »Od morja do Triglava«. Domačina Alessandro Tretiach - Bibc in Giorgio Ruzzier bosta sprengovorila o 7-dnevnom pohodu v duhu priateljstva na obe strane meje.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave leseni izdelkov Franca Armani, butar in pisanic, slik članov Krut-a, košar Emila Žvaba in prodajnega sejma velikonočnih pirhov ter ročnih del. Razstava bo na ogled do 28. marca, ob 15.45 do 18.30.

TRŽAŠKA ZDROŽENJA VZPI-ANPI, ANED IN ANPPA bodo v četrtek, 28. marca, ob 10. uri položila venec v Ul. Massimo D'Azeglio pred obeležje štirih mladih partizanov GAP, ki so jih nacisti pred 68. leti obesili v tamkaj stojeci garaži.

ZSKD IN DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL vabita na koncert Novomeškega simfoničnega orkestra v četrtek, 28. marca, ob 20. uri v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah.

FOTOVIDEO TRST80 prirede 29. marca ob 20. uri zaključni večer Video na tečaja Ota Hrovatin v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Nagrajeni bodo dokumentarni, igrani, šole in animirani filmi. Vabljeni!

FOTOVIDEO TS80 v sodelovanju s Kraškim pustom obveščata, da so na ogled do 29. marca v piceriji Veto na Općinah najlepše fotografije Foto extempore 2013 Kraškega pusta. Zaproti ob torkih. Vabljeni!

SPDT IN ZSKD obveščata, da sta v Gregorčičevi dvorani do 29. marca na Ul. San Francesco 20 na ogled Nova razstava 120 let SPD/PZS in razstava knjižnega in drugega gradiva ZSKD in včlanjenih društev, ki je bila postavljena ob priložnosti dneva odprtih vrat (23. marca). Urnik: ponedeljek, četrtek in petek od 9. do 13. ure, torek in sreda pa še od 14. do 17. ure.

OŠ ALOJZA GRADNIKA IN KD KRAŠKI DOM vabita na ogled gledališke igrice »Časovni stroj«. Tekst in režija Julija Berdon. Prireditev bo v kulturnem domu na Colu v četrtek, 4. aprila, s pričetkom ob 20. uri.

SKD BARKOVLE Ul. Bonafata št. 6 javi, da je še do petka, 5. aprila, po dogovoru, za šole in skupine možen ogled razstave »Ko je umrl moj oče - Pričevanja otrok iz koncentracijskih taborišč v severni Italiji«. Za informacije poklicite tel. št.: 040-415797 ali 328-9190074.

ZSKD v sodelovanju z ARCI servizio civile (projekt Dialogarte), društvo Kons, Tržaško knjigarno in NŠK vabi na otvoritev razstave zamejskih študent ljubljanske umetnostne akademije, ki bo v petek, 5. aprila, ob 17.30 v Narodnem Domu v Trstu. Razstavljajo Tatjada Druscovich, Elena Guglielotti, Sanja Mikac in Nikol Kerpan. Razstava bo odprta vsak delavnik do 24. aprila od 17. do 19. ure, z izjemo 9., 10. in 19. aprila, ko bo odprta od 10. do 12. ure.

MEPZ LIPA v sodelovanju s Skd Lipa vabita na solidarnostni koncert Pesem pomladni posvečen Dori Križmančič, ki bo v nedeljo, 7. aprila, ob 18.30 v dvorani Gospodarske zadruge v Bavori. Koncert bodo oblikovali osnovna šola Trubar-Kajuh, Mepz Lipa in ženska vokalna skupina Tisa.

ZSKD - PRIMORSKA PÔJE 2013 Kulturni center Anton Ukmar-Miro pri Domju v petek, 12. aprila, ob 20.30, v sodelovanju z društvom dolinske občine. V društvenih prostorih KRD Dom Briščiki v Briščikih v nedeljo, 14. aprila, ob 17. uri, v sodelovanju s KRD Dom Briščiki. V Cerkvi sv. Florijana v Zavarhu v nedeljo, 28. aprila, ob 15.30, v soorganizaciji s Centrom za kulturne raziskave Bardo. V Cerkvi sv. Roka v Nabrežini v nedeljo, 28. aprila, ob 17. uri, v soorganizaciji SKD Igo Gruden.

TPPZ PINKO TOMAŽIĆ prireja v soboto, 27. aprila, ob 18. uri v dvorani Stožice v Ljubljani koncert ob Dnevnu uporu in ob 72. obletnici ustanovitve OF... za svobodo, za kruh. Predprodaja vstopnic: ZSKD Trst (040-635626), bencinski servisi Petrola, Kompasove

poslovalnice, supermarketi Merkator in poslovalnice Pošte Slovenije, internetna prodaja: www.eventim.si.

Mali oglasi

GOSPA SREDNJIH LET išče delo kot hišna pomočnica in nudi pomoč pri likanju. Klicati ob večernih urah na tel. št. 331-7467805.

IZKUŠENA IN ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica ali za nego ostarelih oseb. Tel. 329-0287649 izključno od 17.30 dalje.

ISČEM KATEROKOLI DELO: čiščenje stanovanjskih prostorov, varuška otrok, pomoč starejšim osebam; imam veliko izkušenj. Tel. št.: 040-327251.

NA RAZPOLAGO imam ženske noše, naglavne in naramne rute za Kraško ohcet. Tel. št.: 040-299820.

NUDIM POMOČ pri vrtnih opravilih. Poklicite tel. št.: 320-0265573.

PRODAM renault laguna sport tour, 2.0 dci 150, letnik 2011, 43.000 km, navigacija, full optional, registriran v Sloveniji, ugodna cena. Tel. št.: 41075410.

PRODAM HIŠO na Krmenci, 90 kv.m, klet in dvorišče 500 kv.m.. Tel. št.: 040-228908 - ob uri kosila.

PRODAM otroško sobo znamke zelva.si, pogradna postelja (visoka 100cm), globoki predali, omara. Tel. 338-2105138.

RESNA IN ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami išče delo kot hišna pomočnica ali za likanje, 1x na teden, 4-5 ur. Tel. 331-7659986.

V BOLJUNCU daje se v najem stanovanje: dnevna soba, kuhinja, dve spalnici, kopalnica in velika terasa (50 kv.m.) s pogledom na Glinščico. Tel. št.: 348-3667765.

V OKOLICI Samatorce, Praprota in Šempolaja sta se izgubili beli ovci majhne postave, pasme quessant. Če bi jih kdo našel, prosimo, naj pokliče na tel. 339-7836739.

Prispevki

Ob 5. obletnici smrti dragega očeta Matije Gerija daruje David z družino 20,00 evrov za KD Dom Briščiki. V spomin na Alojza Kalca darujejo Resnjakovi 30,00 evrov za KD Sloven. V spomin na Milko Žagar darujejo Resnjakovi 30,00 evrov za KD Sloven. V sp

OPĆINE - Koncert revije Primorska poje v Prosvetnem domu

Nastopi ponudili običajne vrline in pomanjkljivosti

Večer sklenil niz prireditev vzhodnokraških društav Prešerno skupaj

S sotne etape
revije Primorska
poje v openskem
Prosvetnem domu

KROMA

Zborovska revija Primorska poje je pred Veliko nočjo že zaupala radijskim arhivom devetnajst koncertov v kulturnih domovih, cerkvah in šolskih prostorih v Sloveniji in v naši deželi, pred nami pa je še enajst pevskih večerov in popoldnevov, ki se po ustaljeni navadi odvijajo konec tedna, ko so člani zborov splošno osvobojeni delovnih obveznosti. Na prav nič pomladanskem sobotnem večeru je Zveza slovenskih kulturnih društav v sodelovanju z društvom Tabor priredila etapo revije v Prosvetnem domu na Opčinah, ki je postala tudi zaključek skupne pobude vzhodnokraških kulturnih društav Prešerno skupaj.

Primorska poje ima svoje tradicije in stalnice, kar velja tako za vrline kot za pomanjkljivosti, ki se splošno pojavitajo na vsakem koncertu. V bistvu bi bilo veliko več »prijetno poslušljivih« zborov, ko bi se več zborovodij zavedalo pomena osnovne kot tudi enotne vokalne tehnike. Niti povprečno visoka starost pevcev ne more biti izgovor za tako razširjeno zanemarjanje zvoka oz. bistva zborovskega petja, ki je - po zmožnostih pevcev - komunikacija,

pretakanje energij, medsebojno poslušanje s stremljenjem po homogeni celioti. Ravno tako je revija zelo zanimiva šola, ki pokaže, kako je zbor zrcalo svojega zborovodje, njegovega znanja, občutljivosti, vizij, pristopov, starosti, značaja.

Tako je bilo tudi na openskem koncertu, ki se je začel z domovinskimi in razpoloženjskimi pesmimi mešanega zobra Alojz Kocjančič, ki je tudi s skladbo na besedilo pesnika, po katerem dobi ime, poudaril narodni ponos slovenske Istre, ki je »trden kot istrska skala«. Zborovodkinja Milka Ivana Pucer je nato prepustila oder Zulejki Devetak in gabrski Skali. Moški zbor, ki letos praznuje tridesetletnico delovanja, je nastopil v sentimentalnem razpoloženju, medtem ko je pomladansko vzdusje navdihnilo pevke ženskega zobra Prem, ki so s pripetimi zvončki na uniformah zapele pod vodstvom Mete Kirn. Gorški zbor Mirko Filej in zborovodja Zdravko Klanjšček sta prinesla na oder dolgoletno tradicijo, kateri pa je zmanjkal izvajalskega zagona. Neizrazitost zvoka pa je kljub dodelanim izvedbam zaznamovala nastop mešanega zobra

Ciril Silič iz Vrtojbe, ki s svojo zborovodkinjo Mileno Prinčič skrbi za redne čezmejne izmenjave in je to dokazal tudi z izbiro skladbe Patricka Quaggiata. Iz bližnje Bazovice je prišel mešani zbor Lipa, ki je zapel z muzikalnim pristopom pod vodstvom Tamare Ražem Locatelli. Večer je sklenila ubrana, interpretacijsko pa zamorjena moška vokalna skupina Chorus '97 iz Mirna, ki jo je za nastop pripravila energična zborovodkinja Laura Winkler.

Pokrajinska predsednica ZSKD Živka Persi je pozdravila vse nastopajoče in publiko z mislijo o vztrajnosti pevcev in požrtvovalnosti zborovodij, ki gojijo temeljno vrednoto Primorske poje oz. željo po povezovanju vseh zborov, ki se vedno množično udeležujejo že 44-letne revije. Primorska poje se bo vrnila v naše kraje 12. aprila s koncertom pri Domju, pred tem pa bodo zbori iz naše dežele nastopili na raznih koncertih v Sloveniji, na katerih bomo v aprilske terminih lahko poslušali tudi kar dva poklona letosnjemu, okrogemu rojstnemu dnevu skladatelja Adija Daneva.

ROP

SSG - Nocoj plesni nastop Pinturas

Flamenko večer z ansamblom FlamenQueVive

Sodelovanje Slovenskega stalnega gledališča z društvom Artisti Asociati se nadaljuje v strastnem latinškem duhu: po izvenabonmajskem gostovanju argentinskih bratov De Fazio in njune originalne tango predstave, bo noč, 27. marca ob 21. uri na vrsti najbolj prepoznavna španska plesna tradicija s flamenko večerom. PINTURAS je poklon andaluzijski umetnosti, v katerem flamenko ples tolmači emocije umetnosti slikarja Pablo Picasso. Izvirna glasbena kulisija v tradicionalnem slogu spremlja šest plesnih prizorov, ki govorijo o njegovem življenju in vizionarnosti: o rojstvu v Malagi, o rožnatem in modernem navduhu, o njegovem kompleksnem odnosu do žensk in muz, o sporočilnosti angažirane umetnosti, o njegovem drugem domu, Parizu.

Z abonentom Slovenskega stalnega gledališča predstava spada v Zeleni izbirni sklop. Predprodaja vstopnic je pri blagajni v ulici Petronio 4 v Trstu od 10. do 15. ure, noč pa tudi uro in pol pred začetkom predstave (tel. 040.362542 ali brezplačna številka 800214302).

Za abONENTOM Slovenskega stalnega gledališča predstava spada v Zeleni izbirni sklop. Predprodaja vstopnic je pri blagajni v ulici Petronio 4 v Trstu od 10. do 15. ure, noč pa tudi uro in pol pred začetkom predstave (tel. 040.362542 ali brezplačna številka 800214302).

Režijo in koreografijo je podpisala Gianna Raccagni, ki je na osnovi tradicionalnih flamenko »palos« ustvarila vitalno, strastno, povedno predstavo, ki povezuje ples, projekcije, glasbo v živo.

Ansambel FlamenQueVive sestavlja profesionalni plesalci, ki so

KONSERVATORIJ TARTINI

Drevi koncert Alexandra Gadjeva

V okviru niza sredinjih koncertov konservatorija Giuseppe Tartini bo drevi v prostorih konservatorija v Ul. Ghega 12 nastopil mladi, a že uveljavljeni in obetavni goriški pianist Alexander Gadjev, zmagovalec lanskega državnega natečaja Premio Nazionale delle Arti. Gadjev, ki bo letos dopolnil 19 let, je svojo študijsko pot opravil pri Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici in je lani diplomiral na konservatoriju v Ceseni. Na drevnjem koncertu bo izvajal dela Ludwiga van Beethovna, Franza Liszta, Fryderika Chopina in Maurica Ravela.

LICEJ A.M.SLOMŠKA - Poučna izkušnja za dijake in dijakinje bienija

Obisk sedeža Sklada Mitje Čuka in Mednarodne visoke šole SISSA

Dijaki bienija liceja A. M. Slomška smo pred nedavnim obiskali Sklad Mitje Čuka in Mednarodno šolo za visokošolski študij SISSA. Spremljali sta nas profesorji Mojca Kovac in Tamara Petars.

Na Skladu sta nas vladno sprejela predsednica Stanka Sosič Čuk in gospod Marko Švab, ki sta nam predstavila delovanje te ustanove. Povedala sta nam, da se ukvarjajo z osebami s posebnimi potrebami, učijo jih primerrega obnašanja in jih pripravljajo na samostojno življenje. Za gojence je Sklad kot druga družina; ko jim bodo umrli starši, bodo imeli nadomestno družino, ki jim bo nudila oporo. Vsak dan se učijo novih izkušenj in so vključeni v razne krožke, kot sta gledališki in športni. Sklad pa ima odprtva vrata tudi za druge: učencem in dijakom nudi možnost podpornega pouka, kulturne krožke in dejavnosti. Rade volje pomagajo vsem potrebnim. Upravitelja sta bila zelo prijazna in nas na koncu presenetila s sladico.

Po ogledu Sklada smo se odpravili na Mednarodno šolo SISSA, kjer so nas sprejeli tri študentke. Razložile so nam, da je šola specjalizirana za študij matematike, fizike in astronomije. Študenti pa prihajajo z vsega sveta. Po opravljenem študiju dobijo doktorat, ki jim nudi možnost znanstvene raziskovanja. Razdelili smo se v tri skupine in si ogledali šolske prostore, nato pa smo se udeležili dveh predavanj. Na prvem predavanju nam je študent podrobno predstavil čutila in na koncu pripravil še poskus. Vohali smo flomastre, ki so imeli različne vonje, in ugotovili, da imamo izosten čut za vonj. Drugo predavanje je temeljilo na fizi-

ki, saj je obravnavalo čas in prostor. Predavatelj nam je spregovoril o znanstvenikih, ki so se ukvarjali s to temo. Njegova razlagalna je bila sicer zahtevna, zato pa je bila vredna. Obe izkušnji sta bili zanimivi, ker smo izvedeli marsikaj novega.

Erika Labiani in Petra Racman, 1.k.

O NAŠEM TRENUTKU

Pot v smeri nove revščine

ACE MERMOLJA

Ko so se poleti leta 2007 pričele širiti novice o poku gradbenega balona v ZDA, o neizplačljivosti rizičnih posojil na hiše »subprime« in o tem, da so banke »prelile« neizplačljiva posojila v strukturirane obveznice, ki so jih kupovali tako institucionalni kupci kot zasebniki po vsem svetu, se je Evropa zibala v plototi zrelega avgusta.

Govorce in novice iz tistega leta me spominjajo na crknjene podgane v Camusovi Kugi, ki jih (podgane) mlajši zdravnik opazuje z mešanico začudjenja in strahu. Potem je v alžirskega mesta izbruhnila kuga, kot je po razkritem blefu posojil »subprime« izbruhnila najprej finančna in nato gospodarska kriza. Od tistega poletja poslušamo samo novice o slabih stvareh.

Kriza ni prizadela vseh držav enako, tudi znotraj držav se ni porazdelila enakomerno. Vendar ni v kapitalizmu nov pojav, da v kriznih ujmah nekateri močno bogatijo, večina občanov pa občuti stisko. Za Zahod in Evropo to pomeni manjšo kupno moč, večjo brezposelnost in strm padec potrošnje v obdobju, ko je gospodarska rast letela na krilih vedno večjega trošenja in kupovanja.

Nimam kakega posebnega gospodarskega znanja, vendar je kriza, ki jo doživljamo atipična in skrotovičena. Najprej je bila finančna. Države so reševale banke, da ne bi vsi skupaj padli v jamo. Reševanje bank smo seveda plačevali državljanji, ker brez nas ni države, čeprav nekateri vidijo državo kot palčo sredi neobljudene puščave. Fantazije površnosti in neznanja! Reševanje bank se je prelevilo v krizo mnogih držav in njihovih bilanc. Vlade so za reševanje državnih deficitov krepke pritisnile na državljanje z najrazličnejšimi davčinami. Državljanji so postali

revnejši, z manjšo kupno močjo in z osebnimi dolgovmi, ki so bili sad prejšnjega, hiperpotrošniškega obdobja. Zadeva se je prevračala približno tako, kot sem jo opisal z nekaj besedami, ki niso brez zmede. Globalizacija, skupna tržišča financ in blaga so povlekla v vrtinek krive in nedolžne. Primerjava s črno kugo, ki je uničevala Azijo in Evropo med leti 1340-1450 ni povsem izte izvita.

Gospodarske krize niso nobena novost. Tekom zgodovine poznamo dolga obdobja križ in revščine, ki so se z boleznimi, lakoto in vojnami vendarle razrešile s korakom »naprek«, skratka. Z napredkom. Že zaradi tehnologije ni primerljivo življenje srednjeveškega princa z življenjem današnjega milijarderja, če ne zaradi drugega, ker je renesančni princ pozimi v prekrasni dvorani vendarle zmrzaval in umrl zaradi danes povsem ozdravljive bolezni.

Med vzponi in padci je človek, ali vsaj bogatejši del človeštva, doživeljjal krivuljo navzgor. Današnje vprašanje je: bo bodočnost še vedno krvulja navzgor, ali pa bo prišlo do neslutene spremembe, ko se bomo ponujni stvari vračali iz sveta potrošnje v navadnejši svet kupovanja. S tem mislim na skromnost, ki niža potrebe, želje in navade na vseh ravneh: od hrane vse do tehnike in energetske uporabe. Vprašanje je neznanka tudi za ekonomiste. Odgovora ne poznamo oziroma nam je nedojemljiv.

Poslušamo najrazličnejše teze: od vračanja z naravnijo in skromnejšo prehrano do iskanja novih energetskih virov. Pri tem se vsak ozira na domač vrtiček in pozablja, da je svet naprožen k iskanju hipotetične rasti, ki je morda ne bo. Kaj potem? Resnično nismo sa-

mi. Pomislimo na ogromno delovno silo na Kitajskem, v Indiji, in Južni Ameriki. Pomislimo na neverjetno možnost produkcije, ki jo ponuja seštevec nove delovne sile in najnovejše tehnologije. Smo pred atomsko bombo ponudbe, ki pa je nismo več zmožni požreti. Ni slučaj, da so finance zdaleč prekosile realno proizvodnjo in da je obtok realnega in hipotetičnega denarja vsaj sedemkrat večji od bruto svetovne proizvodnje. To pomeni, da ima ena sedmina denarja stvarno podlago, ostalih šest sedmin računa na nek megleni jutri, ki ga po vsej verjetnosti ne bo. Banke in ljudje kupujejo matematično-čarovniške stave na jutri.

Izziv je epohalen. Po eni strani vsaj slutimo, da bomo mi in še posebno naši otroci imeli jutri vsega manj, obenem pa je svet naprožen za rast, kjer naj bi imeli vsega veliko več. Možna je horizontalna preraždelitev sredstev, vendar predpostavlja hude politične, socialne in celo razredne prelome. Če brutaliziram dilemo, se vprašam: bomo še kupili večji avtomobil, ali pa bo naša prihodnost manjši avtomobil, če že ne avtobus. In koliko delavcev bo izgubilo delovno mesto, če se bomo posluževali avtobusov? Kakšna je alternativa? Jo kdo konkretno ponuja? V luči teh dilem, se v hipu zazdijo domači politični prepiri prah, vendar je ta prah zastrupljen prav z velikim oblagom dvoma, ki lebdi nad našimi živiljenji.

Zaradi strukturne negotovosti dobitjo povsem konfuzne in nore ideje politični status in svojo predstavninstvo v državnih inštitucijah, kot se dogaja v Italiji. Ionescova drama absurdna je postala politična resničnost. Žal nismo le gledalci, ampak igralci na odru, kjer se lomijo deske poda.

PISMA UREDNIŠTVU

Pismo Upravnemu odboru NŠK

Spoštovani!

V zvezi s trenutnim statusom Vašega tako rekoč ukinjenega Odseka za zgodovino se pridružujemo vsem, ki na Vas naslavljajo prošnjo za vnovični tehnični premislek o zaprtju prostorov tega odseka, o čemer so nas seznanili v njem zaposleni strokovnjaki.

Najbrž ni treba posebej utemeljevati, zakaj je ta oddelek Narodne in študijske knjižnice pomemben in zato tudi potreben. Iz stališča skrbi za negovanje in razvijanje celovitega znanja o Slovencih v Italiji je daljnosežno naravnost usoden. Izobraženci namreč vedo/vemo, da je ustanovalo zelo lahko ukiniti, zelo težko pa jih je postaviti in uveljaviti.

V Odseku za zgodovino smo imeli raziskovalci iz Slovenije izjemno dragocenega sogovornika, na le varuha dragocenega gradiva, pomembnega za naše raziskave. Brez pomoči, angažma in sodelovanja etnologi iz Slovenije ne bi mogli uresničiti marsikaterje naše raziskave v t. i. slovenskem zamejstvu v Italiji. Že pred tremi desetletji so bili naši vodniki pri raziskovalnih taborih, kjer smo bili mentorji (priči leta 1981 v Barsovih, zadnjic leta 1997 v Kanalski dolini). Raziskave smo skupaj z njimi načrtovali in izvedli v interdisciplinarnem duhu in celotnem območju, kjer živijo Slovenci v Italiji, kolegi iz Trsta pa so tu di poskrbeli, da so bila spoznanja objavljeni. Številni mladi so se ob tem navdušili za raziskovalno delo in tudi za etnološke teme in razvijali svoje znanje in interes v okviru etnološke skupine pri Odseku. To je bilo za našo vedo nadvise dragoceno, saj so ohranili pridobljeno

znanje, občutljivost in zanimanje za etnološke teme, kar se je pokazalo v njihovih raziskavah, razstavah in publikacijah. Posvetili so se številnim dotej ne raziskanim pojavom in problemom načina življenja prebivalcev Trsta in tržaškega kraša.

Če sklenemo, Odsek za zgodovino pri NŠK je nenadomestljiv, saj je edini kraj oz. kompetentna ustanova, ki je nadomeščala odsotnost ustanov, v katerih bi tudi etnološke raziskave mogle imeti svoj formalni okvir in kjer bi se še naprej lahko razvijalo raziskovanje številnih etnološko in širše družbeno in kulturno pomembnih vprašanj življenja Slovencev v Italiji. Da enkratnega gradiva, ki ga hrani, posebej ne omenjam. Že zaradi tega bi si zaslužil primernejšo gmotno in kadrovska podpora.

Zavedamo se trenutnega ekonomskega položaja, vendar smo prepričani, da je ukrep nadvse kratkovid in nedomišljen. Od Upravnega odbora NŠK zato pričakujemo in ga prosimo, da se v največji možni meri angažira za njegovo ohranitev in zaenkrat vsaj nemoteno delovanje, ne pa da ga pokoplj.

V upanju, da bo naš glas skupaj z drugimi spremenil tok dogodka, Vas pozdravljamo z odličnim spoštovanjem,

*raziskovalke in raziskovalci,
Inštituta za slovensko narodopisje,
Znanstvenoraziskovalni center SAZU*

JEZIK NA OBROBU

Večkrat me pokličejo po telefonu popolnoma neznanljivje, ki so prizadeti, ko najdejo v časopisih kako večjo napako. Ob takih priložnostih vedno presenečena ugotovim, da moje jezikovne kotičke vsak teden vestno prebirajo navadni bralci in si marsikdaj tudi zapomnijo, medtem, ko gredo moje pripombe kar mimo naših potencialnih piscev, lahko bi rekla s prispevko »pri enem ušesu noter, pri drugem ven.« Največkrat so telefonski ugovori umestni, včasih pa tudi ne. **Tako je bila takoj po volitvah neka gospa prizadeta zaradi z debelimi črkami na prvi strani napisanega naslova »Vroč krompir ima v rokah Bersani«.**

Ko mi je ogorčeno govorila o tem, kako je mogoče, da zapišemo ta italijanski kalk celo na prvi strani, časopisa še nisem vzel v roke, zato ji tudi nisem ne mogla ne znala takoj odgovoriti. Gospa se mi je opravila in povedala, da jo je naslov tako razburil, da ni mogla tiho mimo njega. **Iz nadaljnjega pogovora sem spoznala, da vestno spreminja naš tisk. Zato mislim, da moram citirani frazem pojasnit.**

V slovenščini uporabljamo zelo veliko besednih zvez, katerih pomen največkrat razumemo brez posebne razlage. **Tako že dolgo poznam frazem imeti debel krompir, kar po meni imeti veliko srečo.** Z leti se je zožil v zvezo imeti krompir, ki je ohranil starci pomen - imeti srečo. **Vroč krompir pa se že dolgo uporablja za kakšno neprijetno, kočljivo zadevo.** Še starejši je vroč kostanj. **Z obema si lahko opečemo prste, zato ju prekladamo iz roke v roko.** Bolj znan frazem z istim pomenom je ugrizniti v kislo jabolko. Uporabili bi ga lahko tudi po zadnjih volitvah in zapisali, da bo moral Bersani ugrizniti v

kislo jabolko, kar pomeni, da se bo moral lotiti neprijetnega dela - poiskati zavezništva in sestaviti stabilno vlado.

Da bi Slovenci spoznali razširjenost takih zvez je Janez Keber se stal poseben slovar. Njegov Slovar slovenskih frazemov je I. 2011 izdal Inštitut za slovenski jezik pri SAZU v Ljubljani.

V njem so na 426. in 427. strani skoraj trije stolpiči posvečeni krompirju. Med zgledi je tudi vroč krompir kot prispevko česa neprijetnega. Avtor pri tem citira v ljubljanskem Delu v letih 2000 - 2003 objavljene stavke, v katerih je omenjen vroč krompir. S svojo razširjenostjo v slovenskih kulinarijih je izpodrinil nekdaj znan vroč kostanj.

Na prvi strani z debelimi črkami napisanega naslova »Vroč krompir ima v rokah Bersani« ne moremo šteti za kalk iz italijančine, saj je podprt z današnjo splošno rabo v slovenščini; torej je popolnoma uteviljen.

V rabo za kaj neprijetnega je prisluškompri zadnji (za kostanjem in kislim jabolkom), ker ga ljudje zelo dolgo niso sprejeli. Še pred sto leti ga še ni bilo v naši joti. Ko je pestila ljudi huda lakota, so po vseh cerkvah duhovniki spodbujali kmete, naj začnejo saditi krompir, ki so ga prinesli Španci iz Amerike. Končno so se ljudje odločili zanj in danes si prehrane brez krompirja ne moremo niti zamišljati.

Lelja Rehar Sancin

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

BRUSELJ - Pobuda evropskega poslanca Françoisa Alfonsija

V Evropskem parlamentu delovno omizje o ogroženih jezikih in jezikovni raznolikosti

Med udeleženci razprave tudi Slovenska skupnost, ki jo je zastopal Julian Čavdek

François Alfonsi

vno mešanih področijh.

V drugem delu posvetja je bila zanimiva razprava Južnega Tirolca Herberta Dorfmanna, ki je podal razliko med stanjem ladinske skupnosti v deželah Tridentinsko-Južna Tirolska in Veneto. V prvi je bilo veliko narejenga za ladinski jezik in danes je ladinska skupnost jezikovno živa, ladinščina je običajen pogovorni jezik in to tudi med mladimi. Stanje v deželi Veneto pa je popolnoma drugačno, saj je tam ladinščina skoraj zamrla zaradi pomanjkanja resnih politik njenega ohranjanja in zaščite.

Sledili so nato posegi predstavnikov članic Evropske svobodne zveze. V tem kontekstu je spregovoril tudi Julian Čavdek in posredoval nekaj podatkov o stanju slovenske manjšine v deželi FJk, njeno kapilarno organiziranost, pri čemer je uporab slovenščine poglaviti temelj. Izpostavil je zakonsko zaščito, ki se nanaša na evropsko zakonodajo, nastaja pa velik problem pri konkretnem izvajaju določil za uporabo vidne dvojezičnosti in uporabe slovenščine z javnimi upravami. Slovenci v FJk razpolagajo z dobro šolsko organizacijo, ki je postala zadnje časa zanimiva tudi za italijanske družine. Pri tem pa nastaja problem uporabe jezika med otroci in šolarji pri čemer nastrada ravno slovenski jezik. Ta pojav je prisoten tudi drugje, saj so tudi nekateri drugi predstavniki opozorili na velik problem ohranjanja in uporabe manjšinskega jezika v šolskih strukturah.

Koordinator delovnega omizja François Alfonsi je v zaključku ugotovil, da Evropa nikakor ne more mimo vprašanja jezikovne raznolikosti, ker bi bil brez nje ogrožen sam obstoj, kaj pa šele razvoj evropske integracije. Tudi s finančnega vidika je potrebno podpirati jezikovno raznolikost in zavarovati manjšinske jezike in v tem smislu ima to omizje velik pomen, da argumentirajo in konkretno opozorijo Evropsko komisijo in parlament, ne glede na gospodarsko krizo, ki trenutno pesti bolj ali manj vse članice Evropske unije.

OPERNO GLEDALIŠČE - *Lucretia* Benjamina Brittna v tržaškem Verdiju

Spopad ženske nežnosti z moško nadutostjo in nasiljem

Opero uprizorilo Hrvaško narodno gledališče iz Splita z režijo Nenada Glavana

...»smrt je naš poslednji ljubimec: v njenem objemu za večno obležimo z razparanimi srci...« Tako je pela Lucretia s svojimi prijateljicami v otožnem večeru in nam z glasbo Benjamina Brittna podarila trenutke čiste poezije. Ženska nežnost in rahločutnost se v tej operi spopada z moško nadutostjo in nasiljem v zgodbi, ki jo je angleški mojster črpal predno iz rimske zgodovine po Titu Liviju, bolj neposredno pa iz Shakespearove tragedije. Komorna opera je nastala l.1946 po koncu 2.svetovne vojne, ko so ekonomski razmere zahtevale varčnost, zato je kar primerna v času, ko se operno gledališče spopada s hudimi finančnimi problemi: je tudi dobrodošla novost za tržaški oder, ki spleta nove vezi s Hrvaškim narodnim gledališčem iz Splita, pri produkciji pa sodeluje tudi Fudacion Cultural Artemus iz Madrija.

Opera za sladokusce, ki si vsaj občasno zaželijo odmik od klasičnega reperetoarja, ni privabila polnoštivilnega občinstva: škoda za vse odstotne, ki so zamudili lepo priložnost za širjenje svojih obzorij, kajti postavitev je zelo kvalitetna in je ovrednotila Brittnov draguljček z izvirno scenografijo in režijo ter žlahtno izvedbo. Mladi hrvaški režiser in scenograf Nenad Glavan si je zamislil krožni premični balkon, ki uokvirja protagoniste in daje pripovedovalcem možnost, da neposredno opazujeta in komentirata dogajanje. Vsi odrski elementi so tehtno funkcionalni, od konkavnega ogledala do videoprojekcij in stopnišča, ki citira strukturo rimskega amfiteatra, kostumografija Teresa Acone pa je oblekam vtisnila brezčasnost s prepletanjem klasičnih in sodobnih detajlov.

Prizor iz
prepričljive
postavitve opere,
ki bo na tržaškem
odru še do petka

GLEDALIŠČE VERDI

Malokateri skladatelj bi se lahko z Brittnom kosal na področju instrumentacije, ki s samimi štirinajstimi glasbili pričara res bogato ekspresivno palette: od suhega recitativa do blagih sovočij med godali in pihali, pa mrkih in grozecih zvočnosti tolkal in basov ter zamolkle tožbe angleškega roga je glasba ves čas mojstroško podrejena besedi, pozorna spremjevalka in napovedovalka dogodkov ter rahločutna mreža, nad katero se razpredajo glasovi. Angleški mojster je z libretistom Ronaldom Duncandom dokazal svoje prečitanje o nujnosti tesne povezave med

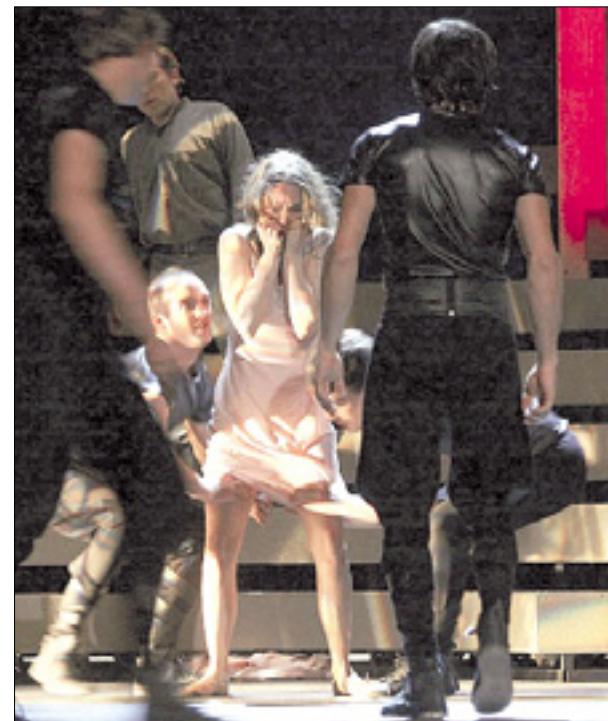
glasbo in besedo in o usklajevanju vseh gledaliških sestavin, kar je znal režiser Nenad Glavan udejaniti s pomočjo lepo ubrane pevske zasedbe in dirigenta, ki je malo komorni ansambel jasno vodil skozi vse metamorfoze tematskih idej. Japonski mojster Ryuichiro Sonoda je partituro razčlenil v veliko pozornostjo in glasbeniki so mu odgovarjali z dinamično bogatim in eksprešivnim muziciranjem, ki je pevcem nudilo idealno podlago. Protagonistka tragične zgodbe, ki se je dogajala v času boja za nadvlado med Rimljani in Etruščani, je bila sopranistka Sara Galli, odrsko in vokalno ze-

lo prepričljiva: krepostna Lucretia, zvesta predana svojemu možu Collatinu, ni mogla preživeti šoka, ki ga je doživelha ob posilstvu in je s samomorom oprala svojo omadeževano čast; ključni prizor je Britten odel v nepričakovano poezijo, režiser pa tankočutno zasečil s koreografskim prispevkom Almire Osmanović. Nasilni etruščanski princ Tarquinius je bil baritonist Carlo Agostini, ki je vlogo odpel z zadovoljivim pristopom. Lucretiu mož Collatinus je bil hrvaški basist Marijo Krnić, ki je z mehkovo svojega glasu lepo oblikoval lik plemenitega vojščaka in ljubeznivega soproga. Kot Junius se je pohvalno izkazal Gianpiero Ruggeri, še lepše pa je med ženskami zablestela Lucretiina prijateljica Lucia, španska sopranistka Nuria Garcia Arres, s prozornim in prožno zao-kroženim glasom, hrvaška mezzosopranistka Dijana Hilje pa je profesionalno odpla vlogo Biance.

Pripovedovalca, ki sta imela vlogo grškega zborna kot komentatorja in opozvalca, sta bila avstrijski tenorist Alexander Kröner, čigar glas po kvaliteti zavstaja za pevčovo muzikalnostjo, poljska sopranistka Katarzyna Medlarska pa je večkrat zablestela s čistočo in senzibilnostjo svojega fraziranja. Tržaški operni zbor, ki ga pripravlja Paolo Vero, je tokrat nastopil le z majhno skupino, ki je pella izza odra, seznam nastopajočih pa dopolnjuje šesterica plesalcev Hrvaškega gledališča iz Splita.

Vsi oblikovalci so prejeli povsem zaslужene aplavze občinstva, opera bo na tržaškem odru do petka, 29.marca za vse ljubitelje glasbe, ki si želijo lepih novih doživetij.

Katja Kralj

TRST - Praznovanje Prvega evropskega tedna stare glasbe

Stara glasba je hrana za dušo

Poudarili potrebo po boljšem promoviranju glasbene literature iz prejšnjih stoletij - Srečanje obogatil koncertni spored

Zakaj bi morali umetniški vodje gledališč in festivalov upoštevati staro glasbo? S provokativnim in spodbudnim vprašanjem se je v četrtek odprla okrogliza miza, ki je uvedla v tržaško praznovanje Prvega evropskega dneva stare glasbe. Mednarodna pobuda je nastala na pobudo evropske mreže za staro glasbo REMA s pokroviteljstvom Evropske skupnosti. V Trstu so se na povabilo odzvali mestni gledališki muzej Schmidl, festival Wunderkammer, goriški center za staro glasbo Dramsam in tržaško Koncertno društvo. Preden bi prepustili besedo glasbi s koncerti, ki so bili dostopni tudi preko streeming prenosa s povezavami z evropskimi udeleženci pobude, so se organizatorji in gostje pogovorili o vitalnosti stare glasbe oz. o zanimanju, katerega je deležna na koncertnih odrih. Govorniki so soglasno poudarili potrebo po boljšem promoviranju glasbene literature iz preteklih stoletij, ker je neposredno dostopna širi publiku, ker spodbuja ustvarjalnost z iskanjem glasbil in načinov igranja, ki naj bi se čim bolj približali nekdaj izvajalski praksi in je v tem smislu vedno sodobna. Prav gotovo tako izvajalci kot ljubitelji stare glasbe odražajo vedno nadpovprečno navdušenje, radovednost, kreativnost, neko »aktivno« zanimanje, ki jih je združilo tudi v lepih glasbenih doživetjih popoldanskega in večernega programa v palači Gopčević.

Deželna referenčna skupina za srednjeveško glasbo Dramsam je sodelovala s koncertnim in znanstvenim prispevkom. Giuseppe Paolo Cecere je na treh vodenih ogledih predstavljal razvoj srednjeveških in renesančnih glasbil s prikazom bogate muzejske zbirke goriškega gradu. S kopijami starih glasbil, ki so jih ustvarili na osnovi ikonografskih virov in razprav, so obiskovalci spoznali prednike modernih glasbil in poslušali njihov zvok. Koncert pa je prikazal sakralne, posvetne skladbe in ple-

Sodelujoči pri posvetu o stari glasbi v tržaški palači Gopčevich

KROMA

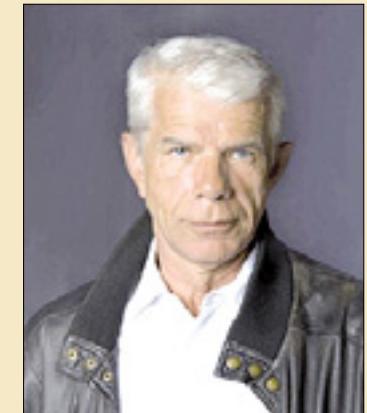
se iz zapisov ogledskega patriarhata, med katerimi so bile skladbe Alessandra Orologia, Giorgia Maijeria, Antonia Čedajskega, Paolina Oglejskega, ki je opeval reke iz naše dežele, a tudi zanimiv fragment iz Sakralne drame za Veliki teden iz čedajskega stolnega arhiva (14. stoletje), v katerem so označeni tudi gibi, ki naj bi spremljali petje in igranje.

Stara glasba je resnično hrana za dušo, saj izhaja iz različnega življenjskega tempa, estetike, čutjenja, v katere se poslušalec lahko primereno vživi samo, če posluša z odprtim, aktivnim pristopom in je razpoložen za to nadčasovno komunikacijo. Pravzaprav so meje med antičnim in modernim nesmiselne, kot je poudaril večerni koncert z naslovom Indijska muza, v katerem se je stara glasba pre-

pletal s sodobnimi priredbami in izvirnimi skladbami v stilu stare glasbe v mešanici zahodnih in vzhodnih vplivov. Čembalistka Paola Erdas, lutnjar Fabio Accurso in indijski tolklist Shyamal Maintra s svojimi tablami so sestavili svojevrstni koncert, v katerem so se raznorodne skladbe povezale v neprekinjeno celoto med improviziranim in zapisanim, izvirnim in prirejenim. Dolg aplavz in dober obisk koncertnih dogodkov sta potrdila odgovor, s katerim se je prva izvedba mednarodne pobude začela: stara glasba je neskončni vir presenečenj in ustvarjalnih prijemov, zato je vredna večje pozornosti in vrednotenja, tudi z mednarodnimi pobudami kot je komaj rojeni Evropski dan stare glasbe.

ROP

KRANJ - Danes Ivo Barišiču priznanje za življensko delo

Ivo Barišič, igralec SNG Nova Gorica bo prejel priznanje za življensko delo. Odličje Marije Vera mu bo podelilo Združenje dramatičnih umetnikov Slovenije (ZDUS) danes, 27. marca, ob odprtju 43. Tedna slovenske drame v Prešernovem gledališču Kranj.

V utemeljitvi so pri ZDUS zapisali: »Odličje »Marija Vera«, igralsko priznanje ZDUS za življensko delo prejme Ivo Barišič, član SNG Nova Gorica, za izjemen, že štiri desetletja trajajoč gledališki opus, v katerem še posebej izstopajo njegove vloge v dramatični absurdri.«

Čeprav je Barišič nastopil v več kot sto petdesetih vlogah, še vedno ustvarja s predanostjo, zanosom in energijo mladega človeka. Na oder takrat še Primorskega dramskega gledališča je prvji stopil konec šestdesetih prejšnjega stoletja in ga od takrat zapustil samo zaradi gostovanj ali snemanja filmov.

Gledalci se ga spominjajo v nepozabnih vlogah: bil je Maurice v Genetovem Poostrenem nadzoru, Mortimer Brewster v Arzeniku in starih čipkah, za katerega je leta 1975 dobil Borštnikovo diplomo za mladega igralca, bil je Julio Gaptit v Dogodku v mestu Gogi, Simon v Zajčevem Vorancu, Harlekin in Marivauxjevem Zmagoslavju ljubezni in Bradley v Sheppardovem Pokopanem otroku.

»V devetdesetih letih, ko se je goriško gledališče na slovenski gledališki zemljevid zapisalo kot gledališče, ki uprizarja dramatiko absurdra, je bil Ivo Barišič tam: še več, loteval se je s posebno ustvarjalno radostjo in zdelo se je, kakor da je bil ustvarjen zanjo, da jo razume bolje od drugih, in da ima za neno podajanje poseben dar. Prav vloge v dramatični absurdri so tiste, s katerimi je njegovo ime neločljivo povezano: Gospa Smith v Ionescovi Plešasti pevki, Hamm v Beckettovem Koncu igre, Kralj Beranger I v Ionescovi igri Kralj umira in Lucy v Beckettovem Čakajoč na Godoto,« poudarjajo v novogoriškem SNG, kjer poleg dramatične absurde poudarjajo še Barišičeve vloge pomočnika Clouta iz Barkerjeve Ljubezni dobrega moža, ki je prav tako delovala nekoliko absurdno: »Barišič je bil »svojevrsten lik« in »človek v senci, ki pa dobro ve kaj hoče«. Vloga mu je, skupaj z vlogama Gospa Smith v Plešasti pevki in Petra Morronskega v Zatonu sonca in slave, prinesla tudi priznanje ZDUS.

Neusahljivi energiji Iva Barišiča so štiri desetletja dodala znanje, izkušnje in nove in nove plasti igralske moči. V vsaki predstavi je nov in drugačen: kot Barry v predstavi sKurt, pa kot Finančnik in Bog v Sljeherniku in kot Simon Gregorčič v Kdor sam do večera potuje skozi svet, za katere je leta 2012 dobil primorsko gledališko nagrado tanta-druž.«(km)

POLITIKA - Potem ko je vlada sklenila, da ju vrne Indiji

Zunanji minister Terzi odstopil zaradi marinsov

Napolitano Montija imenoval za vršilca dolžnosti šefa diplomacije

RIM - Zunanji minister Giulio Terzi je včeraj v znak protesta zaradi vrnitve dveh italijanskih marinsov Indiji odstopil z ministrskega položaja. »Odstopam zaradi odločitve, da Indiji vrnemo marinka. Zaskrbljenost, ki jo izražam, pa ne vpliva na že sprejetje odločitve,« je dejal Terzi v parlamentu.

Kot je še dodal pred poslanci, je odstopil, ker je 40 let zagovarjal in še naprej zagovarja, da je potrebno obrniti sloves države, oboroženih sil in italijanske diplomacije. »Odstopam tudi zaradi solidarnosti z marincom in njunim družinama,« je še dejal Terzi.

Obrambni minister Giampaolo Di Paolo pa je v parlamentu zatrdil, da ne bo odstopil, ker noče zapustiti vladne barke v tem težkem trenutku. Pristavil je, da je marincom obljudil, da jima bo stal ob strani. Hkrati je Di Paolo prilosil za odpuščanje. »Vedno sem deloval v dobro marinsov v Italiji. Če mi to ni uspelo, prosim za odpuščanje vse, v prvi vrsti oba marinca.« Pojasnil je, da je bil prav sam tisti, ki jima je povedal za odločitev, da se morata vrniti v Indijo. »Pogledal sem jima v oči in jima povedal,« je dejal Di Paolo.

Vlada Maria Montija se je v petek odločila, da bo v Indijo vrnila marinca Massimiliana Latorreja in Salvatoreja Girona, ki sta obtožena, da sta pred obalo jugozahodne Indije ustrelili dva ribiča. Pred tem je vlada nasprotovala, da bi jima za to dejanje sodili v Indiji.

Marinka, ki sta lani varovala italijanski naftni tanker med plovbo ob indijski obali, zatrjujeta, da sta na ribiča streljala, ker sta ju pomotoma zamajala za pirata. Indijsko vrhovno sodišče jima je minuli mesec dovolilo, da sta se vrnila v Italijo, da bi lahko volila na parlamentarnih volitvah. New Delhi je ob tem postavil pogoj, da se morata marinca v mesecu dni vrniti v Indijo. Po odločitvi Rima, da ne vrne marinca, se je med državama razvnel pravi diplomatski spor, tako da je italijanska vlada naposled popustila. To je v Italiji povzročilo veliko ogroženje, saj

Giulio Terzi v poslanski zbornici ANSA

so marincom in njunima družinama zatrjevali, da ju ne bodo poslali nazaj.

Predsednik vlade Mario Monti je

s presenečenjem sprejel novico o Terzijevem odstopu. Povedal je, da mu zunanjji minister ni napovedal svojega koraka. Še več. Včeraj dopoldne naj bi celo usklajevala poročilo, s katerim naj bi Terzi nastopil pred poslansko zbornico.

Terzijev odstop je nejevoljno sprejel tudi predsednik republike Giorgio Napolitano. Označil ga je za »neobičajnega«. Takoj je sklical premierja Montija, sprejel Terzijev odstop ter premierja imenoval za vršilca dolžnosti zunanjega ministra.

»To je 8. september tehnične vladde,« se je na odstop odzval poslanec Demokratske stranke Lapo Pistelli. Predstavnik Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto pa je menil, da je za porazno reševanje vprašanja marinsov neposredno odgovoren predsednik vlade Monti. Ta je napovedal, da bo danes osebno prišel v parlament poročati o tej kočljivi zadavi, pri kateri se je njegova tehnična vlada v resnici slabila odrezala.

POLITIKA - Težavno sestavljanje vlade

Mandatar Bersani brez prave perspektive

Včeraj je Bersani med drugimi sprejel Maronija (SL) in Alfana (LS) ANSA

RIM - Mandatar Pier Luigi Bersani je včeraj nadaljeval posvetovanja za sestavo nove vlade. Potem ko je v minulih dneh sprejel predstavnike civilne družbe, je včeraj začel krog pogovorov s predstavniki političnih strank, ki ga bo sklenil danes. Jutri bo rezultate svojega dela predstavil predsedniku republike Giorgiu Napolitanu.

Vse kaže, da Bersaniju ne bo uspelo oblikovati vlade. Sam je izključil možnost, da bi sestavil koali-

cijo z Ljudstvom svobode, pa čeprav mu jo voditelji slednjega vsaj na videnje ponujajo. Kot je mandatar potrdil tudi včeraj, je z Berlusconiovo stranko pripravljen sodelovati le za izpeljavo nekaterih ustavnih reform. Po drugi strani pa Bersani ponuja sodelovanje Gibanju petih zvezd, vendar tudi iz te moke najbrž ne bo nič, saj Grillovi privrženci to ponudbo zavračajo. V tem smislu sta se sinoči izrekli njihovi skupini v obeh vladah parlamenta.

DAVČNE UTAJE - V veljavo stopa ukrep Montijeve vlade

Konec skrivanja bančnih računov pred davčno upravo

RIM - Davčni organi bodo po novem lahko precej lažje lovali utajevalce davkov. Če do zdaj niso imeli sistematisiranega dostopa do bančnih podatkov osumljenev utajevanja davkov, bodo po novem morale banke in druge finančne inštitucije davčnim organom redno pošiljati podatke o poslovanju svojih komitentov. Zakonodajo so sprejeli pod vladom Maria Montija, v torek pa je prvi davkar v državi Attilio Befera podpisal še pravilnik, s katerim je nov nadzorni sistem nad transakcijskimi računi Italijanov zaživel tudi v praksi.

Obveznost poročanja se ne nanaša zgolj na banke. V sistem so vključene tudi pošta, različni finančni posredniki, investicijske družbe, hranilnice in pokojninske družbe.

Davčni organi bodo tako imeli vpogled v vse uradne finančne transakcije posameznikov, od prilivov na transakcijske račune preko denarnih vlog in varčevanja za pokojnino do nakupov vrednostnih papirjev in zlata.

Uvajanje davčnega »velikega brata« se je v praksi sicer nekoliko zavleklo. Prve podatke bi morala agencija za davke prejeti že do aprila letos, a so rok posredovanja podatkov prestavili na konec oktobra. Do takrat bodo finančne inštitucije morale posredovati podatke za leto 2011, v vseh prihodnjih letih pa bodo podatke za preteklo leto morale posredovati do začetka aprila. Novi sistem bo po pričakovanih agencije za davke močno olajšal odkrivanje davčnih utajevalcev. Do zdaj namreč davčni inšpektorji niso imeli dostopa do poslovanja komitentov na transakcijskih računih in so lahko takšen vpogled zahtevali šele z uvedbo postopka proti komitentu, osumljenemu utaje davkov. Po novem bodo lahko enostavno preverjali odstopanja med dohodki in odhodki komitentov in če bodo slednji presegali prve, bo agencija lahko posameznika poklicala na zagon.

Sistem za zdaj sicer ne predvideva obveznosti posredovanja podatkov o finančnih transakcijah med letoma 2001 in 2010, ko so Italijani lahko zahvaljujoč davčni amnestiji v domovino spravili na milijarde evrov nezakonitega kapitala. A na agenciji obljudljajo, da se bodo lotili tudi tega občutljivega vprašanja.

PRIMER KERCHER - Vrhovno sodišče razveljavilo oprostilno razsodbo

Knoxova in Sollecito bosta moralna znova pred sodnika

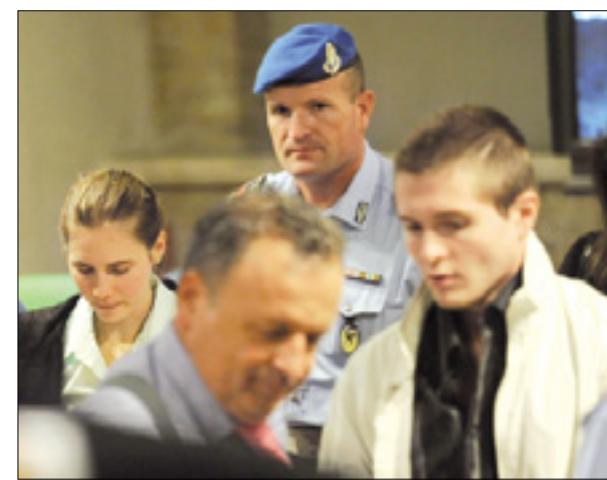
RIM - Vrhovno sodišče je včeraj razveljavilo razsodbo, s katero sta bila oproščena ameriška študentka Amanda Knox in njen nekdanji fant, Italijan Raffaele Sollecito, ter zahtevalo ponovno sojenje zaradi umora britanske sostanovalke Američanke.

Knoxova in Sollecito sta bila najprej obsojena na 26 oziroma 25 let zapora zaradi spolnega napada in uboja Meredith Kercher v Perugii leta 2007, a sta bila natoveta leta 2011 po štirih letih zapora oproščena. A zdaj bosta moralna znova pred sodiščem, saj so sodniki sprejeli lani vloženo pritožbo tožilstva, ki vztraja, da sta Knoxova in Sollecito umorila Kercherjevo.

21-letno Kercherjevo so našli na pol golo s prerezanim vratom, ko je v mlaki krv ležala v svoji spalnici v hiši, ki jo je delila z Knoxovo. Zaradi umora je sicer še vedno za zapahi državljan Slonokoščene obale Rudy Guede, ki prav tako zanika sodelovanje pri umoru.

Tožilstvo trdi, da je bila britanska študentka umorjena po napadu pod vplivom mamil, v katerem so sodelovali Knoxova,

Amanda Knox in Raffaele Sollecito na eni izmed obravnav na prizivnem procesu

Sollecito in Guede, potem ko je Kercherjeva zavrnila sodelovanje v skupinskem sekusu z njimi.

Amanda Knox, ki so jo v medijih imenovali angel z ledeniimi očmi, je ves čas trdila, da je nedolžna. V prvem odzivu na včerajšnjo odločitev sodišča je njen odvetnik dejal, da je Knoxova »vznemirjena«,

saj je menila, da je zadeva zaključena, vendar obenem pripravljena na nov boj.

Novo sojenje Knoxovi bo verjetno potekalo v odsotnosti, saj se je takoj po izpustitvi iz zapora v Italiji vrnila v domači Seattle, ZDA pa običajno svojih državljanov, ki jim sodijo v tujini, ne izročajo. Torej se bo sojenju izognil Sollecito.

Državna zakladnica uspešno do svežega denarja

RIM - Italija se je kljub politični napetosti v državi in težavah, ki so zaračali Cipru znova vzniknile v območju evra, včeraj uspešno zadolžila na mednarodnih finančnih trgih. S šestmesečnimi zakladnimi menicami je zbrala 8,5 milijarde evrov, obrestna mera pa se je v primerjavi februarško dražbo precej znižala. Rim je moral na včerajšnji avkciji pristati na 0,831-odstotno obrestno mero, potem ko je februarja po parlamentarnih volitvah, ki niso dale jasnega zmagovalca, dosegla 1,237 odstotka. Januarja je obrestna mera za šestmesečne menice znašala 0,731 odstotka.

Rimske vozovnice s podobo papeža Frančiška

RIM - V Rimu so natisnili milijon vozovnic za podzemno železnico in avtobuse s podobo novega papeža Frančiška, je sporočilo prevozno podjetje Atac. Na vozovnicah je podoba papeža, ki pozdravlja množico z balkona bazilike svetega Petra po izvolitvi 13. marca. Milijon vozovnic bo na voljo od srede.

Atac želi na ta način izraziti spoštovanje novemu papežu, za katerega rimske prevozne podjetje trdi, da resnično ceni javni prevoz, saj da je kardinal Jorge Bergoglio v Buenos Airesu raje uporabljal javni prevoz kot pa službena vozila. »Gre za prijetno pobudo. Na ta način pozdravljamo novega papeža in mu izrekamo dobrodošlico v upanju, da se bo tako kot v svoji domovini tudi tukaj posluževal javnega prevoza,« je povedal župan Rima Gianni Alemanno.

Dell'Utrija ne bodo zaprli

PALERMO - Palermsko prizivno sodišče je včeraj zavrnilo zahtevo javnega tožilstva, naj bivšega senatorja Ljudstva svobode Marcella Dell'Utrija zaprejo, potem ko ga je v pondeljek sodišče obsodilo na sedem let zapora zaradi zunanjega sodelovanja z mafijsko družbo. Po oceni sodišča namreč ni nevarnosti, da bi Dell'Utrija zbežal, kot zatrjuje tožilstvo.

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

26. marca 2013

valute	evro (povprečni tečaj)
ZLATO (999,99 %) za kg	39.992,73 € -127,45
SOD NAFTE (159 litrov)	107,65 \$ -0,48
EVRO	1,2861\$ -0,60
ameriški dolar	1,2861 1,2935
japonski jen	121,25 122,55
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka krona	25,806 25,738
danska krona	7,4527 7,4542
britanski funt	0,84900 0,85160
madžarski forint	304,50 306,45
litovski litas	3,4528 3,4528
latviški lats	0,7016 0,7021
poljski zlot	4,1775 4,1607
rumunski lev	4,4170 4,4150
švedska krona	8,3561 8,4361
švicarski frank	1,2209 1,2213
norveška krona	7,4975 7,5430
hrvaška kuna	7,5945 7,5935
ruski rubel	2,3386 39,8300
turška lira	2,3386 2,3528
avstralski dolar	1,2263 1,2356
brazilski real	2,5894 2,6031
kanadski dolar	1,3103 1,3199
kitski juan	7,9899 8,0368
indijska rupija	70,060 70,1413
južnoafriški rand	11,9128 12,0035

GORICA - Negativno mnenje občinskega sveta o urbanistični kompatibilnosti

Termoelektrarna ne sodi v središče mesta

Termoelektrarna na biomaso ne sodi v bližino mesta. Med ponedeljkovim zasedanjem goriškega občinskega sveta so svetniki podali negativno mnenje o urbanistični kompatibilnosti termoelektrarne na biomaso, ki bi jo podjetje Rail Services rado zgradilo v Tržaški ulici, med restavracijo McDonald's in kasarno. Proti je glasovalo 21 svetnikov, in sicer Stefano Abrami, Emilio Baiochi, Walter Bandelj, Livio Bianchini, Manuela Botteghi, Michele Bressam, Giuseppe Cingolani, Francesco Del Sordi, Oliviero Furlan, Marilka Koršič, Roberto Marcosig, David Peterin, Francesco Piscopo, Mattia Pollicardo, Michele Arcangelo Pripignano, Marco Rota, Riccardo Stasi, Božidar Tabak, Emanuele Traini, Rosa Tucci in Alessio Zorzenon. Med nasprotniki termoelektrarne so bili vsi svetniki leve sredine, ki se jim je pridružilo še nekaj predstavnikov desnosredinske večine. V korist gradnje termoelektrarne pa se je izreklo le šest svetnikov iz vrst desnih sredin - Giovanni Bressan, Michele Punteri, Silvana Romano, Alessandro Tavella, Alessandro Vascotto in Guido Pettarin, ki je kot edini član občinskega odbora glasoval za. Pri glasovanju so se vzdržali Andrea Alberti, Luca Cagliari, Stefano Ceretta, Giuseppe Ciotta, Mario Comelli, Fabio Gentile, Franco Hassek, Fabrizio Oreti, Roberto Sartori, Celestino Turco in župan Ettore Romoli. »Vzdržal sem se, ker nisem apriorno proti termoelektrarnam na biomaso, hkrati pa ugotovljjam, da predlagana lokacija v Tržaški ulici ni nikakor primerena, saj je preblizu mesta,« je svoje stališče utemeljil župan Romoli.

Negativno mnenje bodo zdaj posredovali pokrajini, ki vodi storitveno konferenco v zvezi z načrtom za termoelektrarno na biomaso, zato pa zaenkrat še ni mogoče trditi, da je projekt dokončno pokopan. Po besedah pokrajinske podpredsednice in odbornice za okolje Mare Černic bo storitvena konferenca sklicana v prihodnjih tednih, kaj se bodo na njej odločili, pa ni mogoče vnaprej napovedati. »Nedvomno je negativno mnenje občinskega sveta pomembno, saj na podlagi te odločitve zaenkrat ne bo spremenjen občinski regulacijski načrt,« pravi Černičeva in v pojasnilo poudarja, da so podoben primer obravnavali v občini Gradišče. Tu je podjetje zaprosilo za povečavo svojega obrata, vendar je občina podala negativno mnenje. Ker pa se je obrat že itak nahajal na industrijskem območju, je bilo na storitveni konferenci kljub negativnemu mnenju občine podano soglasje k njegovi širitvi. V Gorici je za deva drugačna, ker v regulacijskem načrtu evidentirano zemljišče ni namenjeno industrijskim dejavnostim, zato pa je po mnenju Mare Černic povsem na mestu vprašanje, ali naj se industrijski obrat - termoelektrarno - gradi v bližini mesta. »Na pokrajini bomo morali preveriti kompatibilnost vseh predpisov, seveda bomo upoštevali tudi negativno mnenje občine,« pravi Černičeva in pojasnjuje, da bosta za storitveno konferenco svoje mnenje pripravili tudi zdravstveno podjetje in agencijo za okolje Arpa.

V začetku ponedeljkovega zasedanja občinskega sveta so svetniki potrdili vstop v občinski svet dveh novih občinskih svetnikov. Emanuele Traini bo zastopal Komunistično prenovo namesto Roberta Crisciellia, ki je odstopil iz službenih razlogov, Andrea Alberti pa je nasledil odstopajočega ligasa Franca Zottija, ki se je kandidiral za deželni svet. (dr)

GORICA - Zveza Legambiente o biomasi

500 kilometrov poti

»Pri izračunu energetske varčnosti in porabe je treba upoštevati tudi, od kod prihaja gorivo«

500 kilometrov. Toliko poti bi povprečno opravila biomasa, ki bi jo sežigali v termoelektrarni v Tržaški ulici, proti kateri so se v ponedeljek izrekli goriški občinski svetniki. »Pri izračunu energetske varčnosti in porabe je treba upoštevati tudi, od kod prihaja gorivo. V goriško termoelektrarno bi ga verjetno dostavljali iz Vzhodne Evrope, tako da bi z obratom na krajevni ravni ne česar pridobili, kar se tiče proizvodnje biomase. Po naših izračunih pa so tovrstne elektrarne okoljsko vzdržne, če sežigajo les iz gozdov, ki so oddaljeni med 20 in 30 kilometrov,« pravi predsednik goriške sekcije zveze Legambiente Luca Cadez in pojasnjuje, da je podatek o 500 kilometrih zapisan v dokumentaciji, ki jo je pripravil investitor - podjetje Rail Services.

Zveza Legambiente je sodelovala z združenjem Skultura, s Forumom, z združenjem Essere cittadini in z odborom stanovalcev v akciji zbiranja podpisov proti termoelektrarni. Do pone-

deljkovega zasedanja občinskega sveta so jih zbrali kar 714, kar zgovorno priča o nasprotovanju, ki ga je obrat deležen med stanovalcem vseh sosednjih hiš in članov naravovarstvenih organizacij. »Termoelektrarni nasprotujemo tudi, ker je tehnološko zastarela. V njej bi izkoristili samo 27 odstotkov energije, ki bi jo pridobili s sežiganjem lesa, kar je seveda odločno premalo,« pravi Cadez in opozarja, da na deželni ravni ni pravilnika, ki bi predpisal, kolikor metrov morajo biti oddaljene tovrstne elektrarne od hiš. »V Tržaški ulici so najblžje hiše le sto metrov daleč, približno 700 metrov pa je oddaljeno mestno središče. Nedvomno bi bil obrat preblizu mesta, zato pa smo zadovoljni, da je občinski svet podal negativno mnenje o urbanistični kompatibilnosti termoelektrarne,« poudarja Luca Cadez in upa, da se bodo proti termoelektrarni izrekli tudi na storitveni konferenci, ki jo vodi pokrajina. (dr)

Nasprotniki elektrarne v dvorani občinskega sveta

GORIŠKA - Statutarne spremembe

Občinam nadzor nad odpadki

To konca meseca marca morajo vsi občinski sveti iz goriške pokrajine potrditi statutarne spremembe storitvenega podjetja Ambiente Newco, kar bo omogocilo, da bodo občine po novem neposredno upravljale in nadzorovale sistem ravnanja z odpadki.

Občinski svetniki iz Števerjana in Sovodenj so v petek oz. ponedeljek soglasno izglasovali znižanje glavnice družbe IRIS, kar vodi v njeni likvidacijo in prenehanje delovanja. Deleže družbe IRIS v podjetju Ambiente Newco so tako porazdelili med posameznimi občinami; hkrati so odredili, da bodo v prihodnje krajne uprave kot take prevzeme vlogo upraviteljic sistema za ravnanje z odpadki z neposrednim nadzorom nad podjetjem Ambiente Newco.

»Na osnovi novih potreb in zakonov se spreminja tudi družbena ureditev podjetja IRIS in Ambiente Newco. Po novem bodo občine direktno upravljale podjetje, ki bo odgovorno za ravnanje z odpadki,« pravi sovodenjska županja Alenka Florenin in pojasnjuje, da bodo občine preko preverjanja svojih specifičnih potreb lahko same sprejemale odločitve glede organizacije ravnanja z odpadki in ga na ta način prilagajale svoji specifik. Kako bo z računi, je pa po mnenju sovodenjske županje drugo vprašanje. Podjetje Ambiente Newco je namreč v zadnjih letih znalo svoje upravne stroške za skoraj 25 odstotkov, medtem ko predstavlja neznanko nov davek Tares. V veljavo je stopil 1. januarja letosnjega leta, dokler nimajo novega proračuna, pa na posameznih občinah še ne vedo, kolikšne vsote bodo morali povrnati davkokplačevalci. Pravilnik za uvedbo novega davka Tares so v Sovodnjah odobrili na predzadnjem občinskem svetu, in sicer na osnovi

besedila, ki ga je pripravila skupna davčna služba.

Ponedeljkovega zasedanja sovodenjskega občinskega sveta sta se udeležila tudi funkcionarja podjetja IRIS Gabriella Magurano in Giuliano Sponton, ki sta odgovarjala na vprašanja občinskih svetnikov, saj gre za dokaj zapletene spremembe.

Prejšnji petek so o istem vprašanju razpravljali v Števerjanu. »Deljansko smo opravili nov korak na poti, ki vodi do likvidacije podjetja za javne storitve IRIS, v katerem ostaja le še denar, vezan na participacije v raznih drugih podjetjih,« pravi števerjanski občinski odbornik Milko Di Battista in pojasnjuje, da bodo vse občine iz goriške pokrajine podpisale enako podobno glede ravnanja z odpadki, storitve pa bodo lahko malenkostno različne.

»Industrijski plan za prihodnja leta predvideva, da naj bi se računi višali manj kot inflacija,« pravi Di Battista in opozarja, da bo lahko vsaka občina prispevala k nižjim računom s povečanjem količine recikliranih odpadkov. »Kilogram odpadkov, ki ga je treba odpeljati v odlagališče Pecol de Lupi ali pa sežgat v Trst, stane več od kilograma odpadkov, ki so namejeni recikliranju,« pravi Di Battista in opozarja, da imajo plastika, steklo in pločevinke komercialno vrednost, saj jih je na trgu mogoče prodati. »Na minimum bo poleg tega treba znižati stroške za predelavo odpadkov,« poudarja Di Battista in pojasnjuje, da v bližnji prihodnosti niso predvidene velike investicije. Središča za sortiranje odpadkov, kakršnega imajo v kraju Vedelago v Venetu, zaenkrat ne bo mogoče graditi, saj za tovrstno investicijo ni zadostnih sredstev. Kljub temu si bodo morale občine prizadavati za povrašanje stopnje odpadkov, ki so namenjeni recikliraju, kar naj bi zagotavljalo nižje račune.

GORICA - Teden preventivnih aktivnosti

V bolnišnici brezplačno ugotavljanje osteoporoze

Opravljalci bodo test z napravo za ekografijo, ki ni boleč ali invaziven

In goriški splošni bolnišnici poteka teden preventivnih aktivnosti za ugotavljanje osteoporoze, ki ga oddelek za splošno medicino prireja skupaj z družinskim zdravnikom. Do petka, 29. marca, med 11. in 18. uro bodo v ambulanti za kostni metabolizem v četrtem nadstropju bolnišnice izvajali ultrazvočne pregledi kosti, s katerimi je mogoče ugotoviti prisotnost osteoporoze. Za brezplačni pregled se je treba prijaviti na telefonsko številko 0481-592071. Gre za test s posebno napravo za ekografijo, ki nikakor ni boleč ali invaziven. Udeležencem bodo izročili tudi zgibanki z glavnimi informacijami o osteoporizi, vse bolj razširjeni bolezni kosti,

ki postanejo krhkje. Za bolnike z osteoporozo se zelo poveča tveganje za zlome, zlasti v kasnejših letih. Glavni vzroki za osteoporozo so družinska genetnost, pomanjkanje kalcija v prehrani, pomanjkanje gibanja, kajenje in pretirano pitje alkohola. Najpogosteje se pojavlja pri ženskah v menopavzi, pa tudi pri ostalem prebivalstvu, pri katerem je lahko posledica hormonskih motenj ali stranski učinek nekaterih zdravil (posebej glukokortikoidov). Z naraščajočo starostjo se pogostost osteoporoze pri obeh spolih povečuje. Študije kažejo, da bosta vsaka druga ženska in vsak osmoški starejša ob 50 let utrpela zlom, katerega vzrok bo osteoporiza.

GORICA - Trikrat v Tolminu v štiridesetih letih

Iz mesta, kjer se je punt zgodil, ni bilo žive duše

V Tolminu sem bil neštetokrat, a ko sem se v nedeljo vozil iz Gorice po Soški dolini in je pričel naletavati sneg, sem se spomnil, da bom v telovadnico tolminskega šolskega centra vstopil tretjič. Prvič je bilo pred štiridesetimi leti, ko je marca 1973 prav tako snežilo in so se številni avtobusi prizibali v Tolmin. Prišli so iz Kopra, Ilirske Bistrici, Postojne, Sežane, Ajdovščine, Nove Gorice, Trsta in Gorice. Potnikom zadnjih dveh krajev so nameravale različne oblasti onemogočiti udeležbo. Ni bilo tik po vojni ali ob zaostrištvu tržaškega vprašanja, pač pa po milijonskih prehodih meje in ob 260-letnici Tolminskega puncta. Slovenske šole v Italiji niso dobiti dovoljenja - tedaj smo morali poslati prošnje v Rim (sic!) - za udeležbo na prvem DOSPU, Dijaškem obmejnem srečanju Primorske.

Birokracia jih ni ustavila. Mentorji in dijaki so pod lastno odgovornostjo prečkali mejo. Bil je čas, ko smo mejo presegali v neštetih oblikah. Začela se je Primorska poje, potekali so Pohodi prijateljstva, v zasnovi so bile Soške regate ... V tolminski telovadnici smo z nekaj stotinami primorskih dijakov čutili »puntarsko«. Tolminu so sledila srečanja v Postojni, Trstu, Novi Gorici, Ajdovščini, Idriji, Gorici, Kopru, Piranu, Sežani in še najmanj dvakrat se je zavrtel celoten krog.

Drugič je čezmejni praznik potekal v isti telovadnici ob proglašitvi najboljših športnikov Primorske pred približno dvajsetimi leti. Časopisne hiše, Radio KP, Radio TSA in telesnokulture ustanove so zbrale nekaj sto ljudi, da bi skupaj praznovali proglašitev najboljših tekmovalcev in tekmovalk z obeh strani meje. Ni bilo več potrebno izpostavljati posebne iznajdljivosti, a zavest o tem, da gre za preseganje meje in enoten kulturni prostor, je bila med na grajevanjem športnikov živa. Bilo je iskrivo in spodbudno.

Nato je mejni nadzor v prejšnjem desetletju splahnel. Akterji desetin srečanj, pobud in izmenjav so se unešli in prevladalo je mnenje, da bo odprava mejnega nad-

Ob odprtju Kulturnega doma leta 1981 je glavna predstava »Krvava rihtak« bila posvečena Tolminskemu punctu (levo); za postavitev plošče na Travniku so izvedli nabiralno akcijo

da pa niso poslana vabila bila upoštevana, vsekakor je nadlani primerjava z dvajsetimi in štiridesetimi leti vzvratno. Tako je, ko se ne dela z dušo! Omeniti gre, da sta bila v Tolminu čedajski župan in dreški podžupan in da so se Tolminskega puncta spomnili v Vidmu, kjer je slovesnosti prisostvoval župan s trobojnicijo čez pas. Prireditev je potekala v organizaciji furlanskega združenja, ki je v stikih z goriškim časopisom Isonzo Soča.

Kaj pa Gorica? Uradne ustanove še pomislijo ne na tolkinško obletnico. Morda zato, ker se čutijo naslednice takratnih valptov, zatiralcev, sodnikov in rabljev? S samodejno pobudo bi prav to zanikale ... Tako pa bo treba že spet poskrbeti aktivistično, agitpropovsko, po prijateljskih omrežjih. Datum je že določen: puncta se bomo spomnili na Travniku v nedeljo, 12. maja, zjutraj. Ne bomo pozabili na tolminske predstavnike in druge prijatelje čez mejo. Preprečiti moramo, da bodo odnosi postali takšni, da se bo na Sabotinu, gori, ki beleži stanje duha, pojavit napis Qlandia ...

Aldo Rupel

GORIŠKA - Tri občine
Giorgio Brandolin:
»Medobčinski zvezi naj sledi združitev«

»Vzpostavljanje medobčinske zveze med občinami Fara, Koprivno in Šlovrenc predstavlja nedvomno zelo pametno odločitev, ki potrjuje naše staro prepričanje, da ni več časa za kampanilizme. Krajevne uprave se pač morajo začeti združevati ne le v svojih storitvah. Zveze občin naj bodo zato le prvi korak na poti do popolnega združevanja občinskih uprav,« poudarja poslanec Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki je prepričan, da se morajo o podobni zvezi občin pospešeno pogovarjati tudi upravitelji iz Tržiča, Ronka in Štarancana; po poslančevem mnenju bi se morale omenjene uprave prej ali slej odločiti za ustanovitev ene same občine.

Dogovor o ustanovitvi medobčinske zveze med Faro, Šlovrencem in Koprivnim so podpisali sredi februarja. V treh občinah skupno živi nekaj več kot pet tisoč ljudi, občinskih uslužbencev pa je skupno samo 26, kar pomeni eden vsakeh 180 prebivalcev; v povprečju je na severu Italije en uslužbenec vsakih 100 prebivalcev. Upravitelji iz Fare, Slovrenca in Koprivnega so prepričani, da bodo z združitvijo moči povečali svojo politično težo, hkrati bodo lahko izboljšali in poenili vse občinske storitve. Zato Brandolin pravi, da je njihova odločitev lepa novica. Tri omenjene občine so v medobčinsko zvezo povabilo tudi Moš in Moraro, ki pa sta povabilo zaenkrat zavrnila.

G. Brandolin

**VeliQi
pomladni
nakupi**

Sestavite si svoj
šopek izjemnih
iQ cen in
prihranite!

Vabljeni v deželo ugodnejših velikonočnih nakupov. Poščite znižane IQ izdelke v vašem nakupovalnem centru v Novi Gorici, na spletni strani ali v časopisu dežele Qlandia in si sestavite svoj šopek ugodnosti.

www.qlandia.si

TRŽIČ - Fincantieri splavil potniško ladjo Regal Princess

Z novo velikanko v svetovnem vrhu

Pristanišče zaenkrat še brez zamenjave v vodstvu

V tržiški ladjedelnici so včeraj splavili novo potniško ladjo Regal Princess, s katero družba Fincantieri potrijejo svoje mesto v svetovnem vrhu ladjedelnih velikanov. Na slovesnosti sta bila prisotna direktor tržiške ladjedelnice Carlo De Monaco in generalni operativni direktor družbe Fincantieri Enrico Buschi, podpredsednik družbe Fleet Operation Rai Caluori je predstavljal ladjarja P&O, Stuart Hawkins pa podjetje Newbuilding. Botra nove ladje je bila Carolyn Spencer Brown, direktorica spletne strani Cruise Critic, ki je posvečena križarjenju.

»Z velikanko Regal Princess potrjujemo svojo vodilno vlogo v svetovni proizvodnji potniških ladij in do-

kazujemo svoje znanje in inovativnost,« je poudaril De Monaco in se zahvalil vsem načrtovalcem in delavcem, ki so omogočili, da so ladjo splavili po samih sedmih mesecih od začetka gradnje.

Regal Princess je dvojčica ladje Royal Princess, ki so jo splavili 16. avgusta in katere gradnja se ravnomerno začne. Obe ladji gradijo po istem prototipnem projektu: njuna bruto nosilnost znaša 141.000 ton, dolgi sta 330 metrov, široki pa 38 metrov. Na velikankah, s katerima se bo lahko peljalo 3600 potnikov in 2000 članov posadke, bodo uredili 1.780 kabin. Gradijo ju po najsodobnejših standardih, ki upoštevajo tudi potrebo po energet-

skem varčevanju in omejevanju emisij. Obe velikanki bosta primerni za križarjenje po vseh morjih in oceanih, od Aljaske do Avstralije.

Če so se v ladjedelnici veselili novega proizvodnega dosežka, so v pristanišču razpravljali o številnih težavah, ki ovirajo njegov razvoj. Na zahodno tržiške županje Silvie Atran je bilo sklicano zasedanje upravnega odbora pristaniške družbe, za katerega se je v zadnjih dneh izkazalo, da je odgovoren za nepravilno izpeljana dela za obnovo pristaniške bankine, ki je nevarna in ne odgovarja zakonskim predpisom. V prejšnjih dneh je zgledalo, da bosta za storjene napake plačala predsednik pristaniške družbe Emiliano Sgarlata in njen direktor Ser-

Nova velikanka Regal Princess

gio Signore, med včerajšnjim srečanjem pa ni nihče zahteval njunega odstopa. Niti županja Altranova, ki je bila v prejšnjih dneh dokaj kritična do njunega vodenja pristaniške družbe. Tako je med včerajšnjim srečanjem županja pozvala k pomiritvi, saj je po njem mnenju treba združiti moči in si

vsi skupaj prizadevati za reševanje težav pristanišča, v katerem že leta čakajo tudi na izkop novega kanala. Pomorski operatorji so že večkrat opozorili, da preplitiva gladina ovira razvoj pristanišča, doslej pa njihov priporočil po čim prejšnji poglobitvi kanala ni nihče upošteval.

NOVA GORICA - Obolenje žensk za rakom debelega črevesja

Alarmantne številke

V zadnjih desetih letih se je obolenje za rakom debelega črevesja in danke na Goriškem zvečalo za 28 odstotkov. Za primerjavo: na državnih ravni je povečanje 43-odstotno. Obolenje med moškimi na Goriškem se je v omenjenem obdobju zvečalo za 18 odstotkov, alarmantne pa so številke za žensko populacijo: kar 40 odstotkov več žensk na Goriškem je v zadnjih desetih letih zbolelo za omenjeno obliko raka, medtem ko je državno povprečje za nežnejši spol 28 odstotkov. »Dejavniki, kot so kajenje, nezdravo življenje, manj gibanja, slabša prehrana, pa tudi dejavniki iz okolja, zlasti vsespolna kemizacija - tako v živilih, zraku, čistilih, kozmetiki ... - terjajo svoj prispevek,« opozarja Marko Vudrag, direktor novogoriškega Zavoda za zdravstveno varstvo.

Tudi v Sloveniji beležijo vse večjo obolenost za rakom. Na leto na novo zboli več kot 12.000 ljudi, približno polovica od teh jih umre. Zaradi starajoče se populacije je pričakovati, da bo število na novo obolenih še načratalo. Med najpogostejsimi raki je poleg raka kaže, prostate, pljuč in dojke še rak debelega črevesja in danke, ki je že dosegel visoko drugo mesto po številu primerov. Vsak leta na novo zboli med 1.600 ljudi, okoli 700 jih letno umre.

V Goriški regiji je povprečno 82 novih bolnikov letno, zbolevajo večinoma ljudje v starosti nad 50 let. Pred 50. letom zboli manj kot 10 odstotkov bolnikov, starost največjega deleža obolenih ob diagnozi pa je med 50 in 75 let. »Zato so po 50. letu preventivni pregledi velikega pomena,« poudarja Vudrag. Rak debelega črevesja in danke je ozdravljiv, a le če je odkrit v dovolj zgodnjem stadiju. Na Goriškem ima skoraj 60 odstotkov bolnikov že napredovan bolezen, več kot 20 odstotkov bolnikov pa tudi oddaljene zasevke. Slovenija še vedno zaostaja za drugimi državami v EU glede zgodnjega odkrivanja raka debelega črevesja in danke, prav tako je nižja stopnja preživetja, ki pa je v najtejnši povzetavi prav z zgodnjim odkrivanjem bolezni.

»Zelo pomembno pridobitev predstavlja SVIT - državni presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakovih in rakovih sprememb na debelem črevesju in dinki,« dodaja Vudrag. Novogoriška zdravstvena regija poleg kranjske beleži najvišjo odzivnost vabljencih oseb. Med 469 osebami, ki so v omenjeni regiji lani v okviru programa SVIT prvič opravile kolonoskopijo, je bilo odkritih 13 primerov raka na debelem črevesju in dinki, 122 oseb pa je imelo napredovani adenom, kar predstavlja večje tveganje za nastanek raka. (km)

GORIŠKA - Razvoj podeželja

Z evropskim denarjem bodo oživili avtohtone sorte zelenjave in sadja

»Obnovitev goriškega vrtnarstva«, »Bogastvo starih briških sadnih sort«, »Turistični vodnik po Goriški«, »Naravoslovna učilnica« ter »Grozdenje mikro in malih podjetij in kmetijskih gospodarstev s ciljem povečanja konkurenčnih prednosti: to so nazivi petih projektov v skupni vrednosti 135.000 evrov, ki so usmerjeni v razvoj podeželja občin Nova Gorica, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrško, Šempeter-Vrtojba in Brda. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je zanje odobrilo za 104.000 evrov sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Zavod za kulturo, šport, turizem in mladino občine Šempeter-Vrtojba je prijavil 42.000 evrov vrednega projekta, s katerim želi obnoviti goriško vrtnarstvo. »Stimulirali bomo posamezne tržne niše, kot so gojenje izbranih listnatih vrtnin, zelišč, revitalizirali bomo avtohtone sorte, ki so bile prisotne na tem območju že pred desetletji in so odporne na mikroklimatske razmere območja - na primer fižol Topolovec, solata Šempetrka, listnata blitva Tanja ... Letos imamo pripravljenih po 10.000 sadikov teh avtohtonih sort, ki jih bomo predali tistim, ki so se predhodno prijavili v naš projekt. Iz avtohtonih, ekoloških sort bodo vključeni v

projekt ustvarili produkt, ki ga bodo tržili pod znamko Kupujimo Goriško. Predlagali bomo tudi izboljšanje degradiranih tal z demonstracijo tankoplastnega načina gojenja,« našteva Dejan Glogot, koordinator projekta.

Tudi projekt »Bogastvo starih briških sadnih sort« temelji na ponovnem obujanju oz. ohranjanju avtohtonega, v tem primeru sadja. S popisom starih avtohtonih briških sadnih sort, kot so hruške pituralke, butrike, breske šmohorke, mohnice, kadone, jabolka trdoleska in malonce, fige čidelce, ter z začetkom postopkov za vpis v register sort v Sloveniji bo projekt skušal vzpostaviti prepoznavnost starih lokalnih vrst sadja. Predlagani je v ta namen v Goriških Brdih že začel nastajati kolekcijski sadovnjak starih sort, kjer je posajenih čez pet dreves. Gre za projekt živega muzeja oziroma genetske banke cevič starih avtohtonih sadnih sort Goriških Brd. Snovalci projekta načrtujejo še izdajo monografije.

V okviru projekta »Turistični vodnik po Goriški« bo izdelana aplikacija za mobilni telefon, ki bo namenjena informiranju in interaktivni pomoči obiskovalcem omenjenih občin. Na osmennajstih informacijskih točkah si bo na telefone mogoče naložiti QR kodo za dostop do aplikacije.

cij, ki bodo turiste informirale o kraju.

Na osnovni šoli Renče bodo s projektom »Naravoslovna učilnica« postali prva osnovna šola na Goriškem, ki bo učencem nudila spoznavanje in praktično izvajanje sonaravnega načina kmetovanja. Otroci se bodo podučili o možnostih, ki jih nudi ta panoga. Ob omenjeni šoli bodo uredili 500 kvadratnih metrov veliko naravoslovno učilnico, letos bodo najprej začeli z vrtnarstvom in zeliščarstvom, kasneje pa še s sadjarstvom in vinogradništvo. Njihovo pridobitev bodo lahko obiskovali tudi učenci ostalih šol na Goriškem.

Težava, ki pesti ruralno okolje je predvsem nepovezanost posameznih gospodarskih subjektov. Odgovor na to je projekt »Grozdenje mikro in malih podjetij in kmetijskih gospodarstev s ciljem povečanja konkurenčnih prednosti«. Projekt je vreden 12.000 evrov. Ker je gospodarstvo v Sloveniji v recesiji, je podpora posameznim subjektom nujna za izhod iz nje. Projekt bo pospeševal povezovanje ciljnih skupin in medsebojno učenje, kar naj bi omogočalo povečevanje konkurenčnosti na evropskem trgu. V projektu bo izvedenih pet delavnic, dvajset individualnih sestovanj in okrogla miza. (km)

Novogoriški Go-Breakers

NOVA GORICA

Na noge dvignili dvorano in osvojili svetovni naslov

Plesna skupina Go-Breakers, ki deluje pod okriljem novogoriškega plesnega kluba V.I.P. in ima za sabo mnoge zmagovalne nastope doma in v tujini, je na nedavnem svetovnem plesnem tekmovanju v Lignanu zmagala v kategoriji Group Over Freestyle. Njihovi hip hop plesalci so na noge dvignili dvorano in navdušili tudi žirijo. Aktualni svetovni prvaci so stari med trinajst in šestnajst let, v kratkem pa se bodo predstavili v novi sezoni odaje »Slovenija ima talent«. (km)

Slovo od garibaldinca

V Tržiču so se včeraj poslovili od Luigijsa Tommasinija, partizana garibaldinske brigade Fontantot in enega izmed najstarejših članov krajne sekcije VZPL-ANPI. Rojen je bil 4. maja 1925 v Tržiču, ima pa kraške korenine. Njegov oče se je pisal Tomažinčič in je bil doma z Lovkvico pri Opatjem selu. Njegova mama se je imenovala Viktorija Pahor - Juhčeva in je bila doma iz Jamelj. Septembra leta 1943 je Luigi Tommasini skupaj z drugimi Tržičani pomagal številnim Slovencem in Hrvatom, ki so po kapitulaciji Italije zbežali iz internacijskih taborišč v Visu in Gonarsu. V Tržiču so utrujeni in podhranjeni čakali na vlak, Tommasini pa jih je skupaj z drugimi mladimi Tržičani prinesel hrano, vodo in mleko. Tommasini se je nato partizonom pridružil 17. julija leta 1944, dodeljen je bil garibaldinski brigadi Fontanot, s katero se je boril po Gorskem Kotarju, v okolici Metlike in Novega mesta ter v drugih krajih Slovenije in Hrvaške. 3. maja leta 1945 je z brigado Fontanot prikorakal v osvobojeno Ljubljano, 20. maja istega leta pa v Trst.

Pošte zapuščajo teritorij

Pošte zapuščajo teritorij in zapičajo svoje urade. V goratem predelu Furlanije je bilo po navedbah sindikata CISL do pred kratkim poštnih uradov 77, od včeraj pa jih je odprtih le 68. Sindikalisti, ki so včeraj zasedali v Tržiču, opozarjajo, da je racionalizacija prizadela tudi marsikater urad na Goriškem.

Ni ukradel le perila

Neznani mlajši moški je ponedeljek ob 12.30 vstopil v trgovino v novogoriškem nakupovalnem središču. S polic je vzel spodnje perilo, nahrbnik, šolske potrebščine in druge stvari, jih spravil v nakupovalno vrečko in nato trgovino zapustil, ne da bi blaga plačal. Polici so v zvezi z obravnavanim primerom tativne podali ustrezni ukrep.

Comar v državnem vodstvu

Andrea Comar, predsednik goriške gradbene sekcije pri zvezi industrialcev Confindustria, je bil izvoljen v državno vodstvo zveze ANCE, v katerem je 26 podjetnikov iz Italije.

Vnuk o Scipiui Slataperju

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ulici v Gorici bo danes ob 17.30 govor o Scipiui Slataperju; z novarjem Mariom Rizzarelijem se bo pogovarjal pisateljev vnuk Aurelio Slataper.

Damjana Golavšek

DANES V DIJAŠKEM DOMU**Pikanogavička vabi**

Danes bo potekalo prvo srečanje ludotek Pikanogavička, ki vse od leta 1999 deluje v Dijaškem domu v Gorici. Program je namenjen otrokom, ki obiskujejo drugi in tretji letnik vrtca, in bo potekal vsako sredo med 15.30 in 17.30; letos ga bo vodila Damjana Golavšek, glasbenica in gledališka igralka iz Slovenije. Poleg glasbenih delevnic ponuja ludoteka še animirane pravljice, ustvarjalne delavnice, ples itd. Urejen je tudi prevoz iz vrtcev. Zainteresirani starši lahko poklicajo na tel. 0481-533495 ali pripeljejo svoje otroke kar na predstavo, ki bo danes ob 16. uri v Dijaškem domu (Ulica Montesanto 84). Otroci, ki se prijavijo na program, dobijo v dar zgoščenko pesmi za otroke, Damjane Golavšek seveda.

Lekarne**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**

TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU

MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-8020.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevoored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče**FESTIVAL KOMIGO 2013**

v Kulturnem domu v Gorici: v sredo, 3. aprila, ob 20.30 »Ljubim te, spremeni se«, igrajo Simona Vodopivec Franko, Romana Krajnčan, Danijel Malalan in Marjan Bunič; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

KD BRIŠKI GRIČ vabi na gledališko predstavo za otroke in odrasle »Palček« v izvedbi dramskega društva Slavec iz Solkanja v četrtek, 28. marca, ob 18. uri v kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu; vstop prost.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 27. marca, ob 20.45 musical »The Full Monty«; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v knjigarni Antonini v Gorici.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 27. marca, ob 20. uri »Vaje za tesnobok« (Vinko Moederndorfer), gostovanje Slovenskega stalnega gledališča Trst; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Razstave**V GALERIJI TIR KULTURNEGA CEN-**

TRA MOSTOVNA v Solkanu bo v četrtek, 28. marca, ob 20. uri odprtje razstave z naslovom »Ready to Hang« slikarke Eve Lucije Kozak, ki bo na ogled do 20. aprila. Avtorico in njena dela bo predstavil Jan Mozetič.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUN-
DACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gospoški ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici bo v četrtek, 28. marca, ob 17.30 odprtje razstave z naslovom »Réclame. Manifesti e bozzetti del primo '900 dal Fondo Passero-Chiesa«; na ogled bo do 29. septembra od torka

ŠTANDREŽ »Povéj, k'kú je blo an bot«

Danes predstavitev publikacije

V domu Andreja Budala na Piščku bodo danes ob 19. uri predstavili publikacijo »Povéj, k'kú je blo an bot ... Hišna in ledinska imena v Štandrežu«; nastala je ob zaključku raziskovalnega projekta, ki so ga pri društvu Oton Župančič izvajali v sodelovanju s četrtim in petim razredom štandreške osnovne šole Fran Erjavec ter z novgoriško raziskovalno postajo ZRC SAZU. Knjiga je sad lanskega raziskovanja učencev, ki so s člani društva Župančič in mentorji obiskali številne domačije v vasi ter skupaj s sogovorci ugotavljali, kako so nekoč poimenovali dele vase, hiše, kakšni priimki so bili v vasi in zakaj so nekatere domačije dobile vzdevke. Učenci so spomine krajanov beležili na vprašalnike, popisali so njihove zgodbe, na zemljevidu vase pa so označili hišna in ledinska imena. Na današnji predstaviti bo do sodelovali osnovna šola, društvo Župančič in pevska skupina Sraka.

do petka 16.00-19.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-19.00, vstop prost.

Koncerti**TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR PINKO TOMAŽIČ** bo nastopil

27. aprila ob 18. uri v dvorani Stožice v Ljubljani ob Dnevnu uporu in ob 72. obletnici ustanovitve OF. Predprodaja vstopnic poteka na sedežih ZSKD v Trstu in Čedadu ter v gorškem uradu na korzu Verdi 51 od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure. Organiziran bo tudi avtobusni prevoz; informacije na trst@zskd.org, gorica@zskd.org, kdivantrinko@libero.it ali po tel. 040-635626, 0481-531495, 0432-731386.

30. SOVODENJSKA POJE bo potekala v nedeljo, 7. aprila, ob 19. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Čestitke

Danes v Podgori praznuje okrog 80 let INES FERLIGOJ por. ROŽIČ, še veliko let zdravja in zadovoljstva v družini ji želijo mož Saverij, sin Livio z ženo Lauro ter vnuka Mattia in Enrico.

Kino**DANES V GORICI**

KINEMAX: Dvorana 1: 17.30 - 20.30 - 22.10 »Benvenuto Presidente«.

Dvorana 2: 17.40 »I Croods«; 20.40 »Un giorno devi andare«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Gli amanti passeggeri«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX: Dvorana 1: 17.40 - 19.50 - 21.45 »I Croods«.

Dvorana 2: 17.30 »Il grande e potente Oz«; 20.40 »Un giorno devi andare«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Benvenuto Presidente«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Gli amanti passeggeri«.

Dvorana 5: 17.50 »I Croods« (digital 3D); 19.50 - 22.00 »La frode«.

Šolske vesti**ENOLETNO ŠOLANJE V SLOVENIJI**

za dijake višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji organizira Slovik v sodelovanju z Gimnazijo Poljane in z Dijaškim domom Ivana Cankarja. Program omogoča zamejskim dijakom šolanje in bivanje v Sloveniji pod pogoj, ki veljajo za di-

GORICA - Likovna srečanja z arhitektom

Otroci v svetu perspektive, likovne globine in proporcij

Na osnovni šoli Otona Župančiča v Gorici potekajo likovna srečanja pod mentorstvom goriškega arhitekta Jožeta Ceja. Doslej so se zvrstila že tri, v programu pa sta še najmanj dve. Namenjena so učencem četrtega razreda.

Arhitekt Cej se je prijazno odzval povabilu razredne učiteljice in v prostem času brezplačno prihaja na šolo in razdaja svoje znanje. Predvsem vodi učence v svet perspektive, obzorja, likovne globine, proporcij, človeških likov, saj jim želi tako razblinjati stereotipe v zvezi z risanjem, ki se jih otroci naučijo ob gledanju risank, ker niso navajeni na opazovanje realnosti. Uči jih razlikovati in reproducirati posamezne barvne odtenke. Srečanja potekajo umirjeno, vendar zelo strokovno. Arhitekt se posveča vsakomur, rad odgovarja na vprašanja in daje individualne napotke. Otroci nestrpno pričakujajo srečanja z njim in se mu želijo skupaj z učitelji zahvaliti za nesobično pomoč, ki jo šola, tudi v luč težkih finančnih okoliščin, še kako potrebuje. (mg)

Arhitekt Jože Cej med goriškimi osnovnošolci

AGENCIJA ZA PRIHODKE

obvešča, da bodo uradi v Gorici in Tržiču s 1. aprilom odprtji od ponedeljka do petka od 8.45 do 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi od 14. ure do 16.30; informacije in rezervacije po tel. 848800444 ali na spletni strani www.agenziaentrante.gov.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL

v Gorici bo zaprta od petka, 29. marca, do ponedeljka, 1. aprila.

PALACA CORONINI CRONBERG

na Drevoredu 20. septembra v Gorici bo s 1. aprilom odprt med 10. in 13. uro ter med 14. in 18. uro, zaprta bo ob ponedeljkih.

PRI ZVEZI DELOVNIH INVALIDOV ANMIL

v Ulici Cantore v Gorici (tel. 0481-531953), ki je odprt ob ponedeljkih, sredah, četrtekih in petkih dopoldne, in v ulici Leopardi v Tržiču, ki je odprt ob torkih in sobotah dopoldne, je mogoče dobiti obrazce CUD 2012, INPS in INPDAP brezplačno.

ZSKD GORICA

obvešča, da ima novo številko faks: 0481-531495.

BARVANJE PIRHOV:

veselo populansko ustvarjanje bo v četrtek, 28. marca, od 15.30 do 18. ure v kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu. Vsak udeleženec naj prinese s seboj 4 kuhanja jajca; informacije po tel. 334-2294517.

ZUMBA WITH SAŠA:

vsako sredo od 19. do 20. ure sprostnilna plesna-fitness vadba za vse, ki pomaga k dobrni volji in boljšemu počutju. Prva lekcija bo v sredo, 3. aprila, v kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu. Zumbo prirejata KD Briški grič in KD Paglavec; informacije: tel. 334-2294517.

ZSKD GORICA

sklicuje pokrajinski svet (občni zbor) včlanjenih društev v ponedeljek, 8. aprila, ob 8. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu v Tumovi dvorani KB centra, Korzo Verdi 51 v Gorici.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

Gorica obvešča, da bo letni redni občni zbor v sredo, 17. aprila, v malo dvorani Kulturnega doma v Gorici. Drugi sklic bo ob 20.30.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

sklicuje 47. redni občni zbor v sredo, 17. aprila, ob 8. uri v prvem sklicu in v četrtek, 18. aprila, ob 19.30 v drugem sklicu na sedežu Inštituta za slovensko kulturo - Slovenski kulturni center, Ul. Alpe Adria 67/b v Špetru.

KD BRIŠKI GRIČ

priredi ob 300-letnici Tolminskega punta pohod Tolmin - Števerjan. Pohod bo 1. maja, od zgodnjih jutranjih ur. Z ozirom, da gre za zahtevno pobudo, udeležencem priporočajo ustrezno telesno pripravo. Predvidene hoje okrog 11 ur.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Valeria Binik vd. Delpin iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonini in na pokopališče v Ločniku; 10.00, Franca Orzan vd. Mauro iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče.

DANES V LOČNIKU: 11.00, Nerina Berton por. Vidoz (z goriškega glavnega pokopališča) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Dolores Tomadin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Device Marcelliane, sledila bo upeljitev.

DANES V TURJAKU: 14.00, Carlo Putin s pokopališča v cerkev in na pokopališče.

Se Mourinho vrača v London?

MADRID - Portugalski trener Jose Mourinho ni potrdil govoric, da se je sestal z Romanom Abramovičem za morebitni povratek k londonskemu Chelsea, vendar poznavalci trdijo, da je dejansko že podpisal bogato triletno pogodbo. Portugalski strateg, za katerega se zanima tudi Inter, je pred dnevi za portugalske medije izjavil, da se lahko v kratkem zgodi nekaj, česar nihče ne pričakuje: »Veste, da sem pustolovec in da po Angliji, Portugalski, Italiji in Španiji ni lahko izbrati novega kluba. Morda se kam vrnem.«

Hitler in nezaželeni novinarji

ROTTERDAM - Nizozemska nogometna zveza je za sinočno tekmo Nizozemska - Romunija (4:0) v Amsterdamu v okviru kvalifikacij za SP 2014 zavrnila prošnje za akreditacije novinarjev romunskega časnika ProSport, ki je septembra lani nizozemskega selektorja Louisa van Gaala primerjal z Adolfom Hitlerjem. »Takšni novinarji niso dobrodošli na stadionu Amsterdam Arena. Te naše odločitve tudi ne bomo podrobnejše pojasnjevali,« so sporočili iz nizozemske zveze.

NOGOMET - Kvalifikacije za SP 2014

Zmaga raztresene Italije

Malta - Italija 0:2 (0:2)

Strelec: Balotelli v 8. in 45. min.
Malta: Haber; Camilleri, Caruana, Dimech, A. Muscat; Herrera, Sciberras, Briffa, Failla (od 82. Cohen); Schembri, Mifsud (od 88. Vella).

Italija: Buffon; Abate, Barzagli, Bonucci, De Sciglio; Montolivo, Pirlo, Marchisio; Giaccherini (od 61. Candreva); Balotelli (od 86. Gilardino), El Shaarawy (od 76. Cerci).

LA VALLETTA - Ko igra proti slabšim ekipam, celo amaterjem, Italija nikoli ne postreže s preveč prepričljivim nastopom, tudi ko gre za uradno kvalifikacijsko tekmo. Klub temu, da so »azzurri« po pričakovanih zmagali, so na sportnikom prepustili veliko priložnosti za gol, kakršne se Maltežanom redko kdaj ponudijo tudi proti slabšim ekipam, kot je Italija. Tako so gostitelji si noči samo v prvem polčasu zastreljali enajstmetrovko, v polnu zadeli prečko, prosti strel pa je Buffon odbil v kot. Nekjekrat so bili zelo nevarni tudi v drugem polčasu. Na splošno se Italija v fazzi branjenja ni izkazala, nogometni Malte pa so presenetili, ne le s požrtvovnostjo, temveč tudi s pazljivo obrambo, s pogumno in ambiciozno igro. Klub temu seveda zmaga Italije že po 45 minutah ni bila več pod vprašajem. Čeprav ji igra v napadu proti zaprti obrambi ni stekla z ustrezno hitrostjo, je dobro izkoristila boljšo tehnično podkovanost svojih igralcev. Oba gola je dosegel Mario Balotelli, prvega že po osmih minutah po enajstmetrovki, drugega pa v 45. minutah po najlepši akciji moštva. Tudi na Malti se temnopoliti igralec Milana ni mogel izogniti živžganju publike, ki so bili tudi posledica dveh nepotrebnih prekrškov, ki si jih je privoščil. Manj raztresena Italija je tudi v drugem polčasu držala niti igre v svoje roke, ni pa preveč forsilala, tako da si prav zelo izrazitih priložnosti ni priigrala.

PARIZ - V derbiju kroga kvalifikacij za SP je Španija v gostej premagala Francijo z 1:0. Strelec je bil Pedro v 58. min.

V 90. MINUTI - Prijateljska tekma v Londonu: Rusija - Brazilija 1:1 (0:0). Rusi so povedli v 79. minutah z golom Viktorja Fajzulina in bili na pragu prve zgodovinske zmage proti brazilske izbrani vrsti, a je Fred izenačil v zadnjih minutah tekme.

PLAČE - Združenje nogometnih ekip B-lige je določilo, da od prihodnje sezone dalje noben nogometniški ligi ne sme zaščititi več kot 300.000 evrov na leto.

IBRA - FIFA je prepovolila kazeno Zlatanu Ibrahimoviću, ki bo tako s svojim PSG lahko v ligi prvakov zaigral že na prvi tekmi četrtfinala v Parizu proti Barceloni.

SNEG - Zaradi zasneženih in zmrznenih igrišč danes ne bo tekem 25. kroga, prve slovenske nogometne lige.

SELITEV - Najboljši slovenski namiznoteniški igralec Bojan Tolič se po desetletju igranja v Nemčiji po koncu sezone seli v Rusijo. Odhaja namreč v bogat ruski prvoligaški klub Jekaterinburg.

ANSA

Balotelli je dosegel oba gola za Italijo

ANSA

SKUPINA B		SINOČI: Armenija	
- Češka 0:3, Malta - Italija 0:2, Danska - Bolgarija 1:1			
Italija	5	4	1
Češka	5	2	2
Bolgarija	5	1	4
Danska	5	1	3
Armenija	4	1	0
Malta	4	0	0
PRIHODNJI KROG (7.6.) Armenija - Malta, Češka - Italija, Danska - Armenija			

6 zmag Italije v prav tolikih tekmac proti Malti, razmerje v golih pa je 19:2. Selektor Italije Prandelli je sinoči 35. vodil Italijo u obračunom tekem Prandellija 17 zmag, 10 neodločnih izidov in 8 porazov.

NOVI SAD Škoti omogočili tekmo

NOVI SAD - Škotski ljubitelji nogometu so še enkrat več do kazali, koliko jim je do nogometu. Potem ko je bilo že videti, da bo kvalifikacijska tekma za SP 2014 med Srbijo in Škotsko odpadla, so gostujoči navijači domaćim nogometnim delavcem na stadionu Vojvodine v Novem Sadu z lopatami pomagali, da so z igrišča odstranili sneg. V Novem Sadu je sneg padaš vso noč, za to, da se je tekma sploh začela, pa je zasluznih tudi 20 navijačev Škotske, ki so v kiltih pomagali odstraniti sneg z igrišča.

Navijaška skupina »Tartan Army« je že od prej poznana tudi v Sloveniji, med drugim je sodelovala tudi v številnih humanitarnih akcijah.

Za kroniko: Srbija je zmagała z 2:0.

ULTRAMARATON - Pordenončan Max Calderan, pravi puščavski lisjak

Kjer se ne pasejo niti kamele

»Nemogoče! Torej lahko uspem,« razmišlja Max Calderan, 41-letni ultramaratonski tekač iz Pordenona. Njegova specialiteta so nekajdnevni solo več stokilometrski teki v puščavah. Kaj pa sploh je ultramaraton? Enostavno: vsak tek, ki je daljši od maratonske razdalje 42,192 km.

Calderan je v petek zvečer svoje izkušnje razkril številnim radovednecem, ki so se zbrali v nekdanji hidrodinamični centrali v starem tržaškem pristanišču. Calderan, ki govorí in piše v arabščini, je svojo športno pot začel kot plezalec in turni smučar. S tekom se od leta 2006 ukvarja poklicno. Pred tem je bil menedžer v nekem farmacevtskem podjetju. Pred sedmimi leti je

»puščavski lisjak« začel nizati svoje podvige. Na prvi pohod čez puščavo se je odpravil aprila leta 2006, ko je v 38 urah prečkal 202 kilometra katarske puščave. Zadnji podvig je dosegel lani, ko je med arabskim pelenskim poletjem pretekel 120 kilometrov v puščavi v Arabskih zdrženih emiratih. »Kuhalk« se je pri 58 stopinjah Celzija, 120 kilometrsko progo pa je pretekel v času 24 ur. Medtem ni ne jedel in ne pil. »Niti kančka vode,« je razlagal Calderan, ki za take podvige primerno trenira. »Poleti tečem v najhujši vročini tudi nad 50 kilometrov. Avto medtem pustim na soncu. Na poti proti domu nato prižrem ogrevanje maksimalno in telo se tako vsaj malo privadi na pelensko puščavsko poletje.«

Kaj se je Calderan odločil za take podvige? »Dejansko že pri šestih letih, ko

kratkim prehodil tudi slovenski puštolovec Marin Medak.

Max o sebi pravi, da je bil še do pred kratkim 100 % egoist. »Nato sem se popolnoma spremenil in postal 120 % altruist.« Pordenonski ultratekač se ne hrani z ogljikovimi hidrati. »Pred kratkim sem sicer pojedel 'carbonaro', testeninam in rižu pa se izogibam. Jem veliko oreščkov. V puščavi pa imam najraje dateljne in kamelje mleko, ki je zelo zdravo in bogato s številnimi hranilnimi snovmi.« Med svojimi podvigi Max splošno malo. »Spim od 5 do 7 minut. Na take spalne mikrocikle je bil človek v prazgodovinu navajen, saj je moral biti stalno pripravljen na boj ali na beg. To imamo vse vrojeno v genih. Toliko spim tudi doma, tako da sem na to navajen. Ko

sem na turi, prespim na kamnu, drevesu ali na pesku. Doma pa 'vadim' na terasi.«

Calderan se je že večkrat znašel v težavah. »Najhujje je bilo, ko sem v Jemnu srečal leoparda. Še dobro, da me ni napadel. V puščavi je najbolj nevarno v nočnih urah, ko je vse živo. Vse puščavske živali živijo po noči, čez dan pa počivajo.«

Calderan, ki sodeluje z videmsko univerzo, je napisal tudi knjigo »La forza dentro«, v kateri nas skuša prepričati, da so takci podvigi mogoči. Njegovi otroški idoli so bili alpski smučar Stenmark, Spiderman in stripovski junak Zagor. »Najbolj pa me je očaral Jezus. Za to je bila kriva nona, ki mi je stalno ponavljala, da je Jezus storil to in drugo, da je vodo spremenil v vino in tako dalje. Zame je postal pravi mit. Hotel sem postati kot on in začel sem razmišljati, da ni nič nemogoče.«

Jan Grgič

Calderanovi podvigi:

Katar, april 2006, 202 km, 38 ur; Oman, december 2007, 437 km, 90 ur; Oman, avgust 2007, 198 km, 49 ur 58 minut; Oman, avgust 2008, 360 km (55 stopinj Celzija), 75 ur; Palestina/Egipt Sinaj, maj 2009, 540 km; Združeni Arabski Emirati, avgust 2012, 120 km (58 stopinj Celzija), 24 ur brez jedeča in pijače.

STRUPEN MRAZ, KRATKE HLAČE

V okviru 13. Malega kraškega maratona je bila na stadionu v Sežani tudi mednarodna tekma v hitri hoji, veljavne za »3. Junior Alpe/Adria Racewalking Cup«. Med članji je Fabio Ruzier na 3.000 m v težkih razmerah in mrazu med skoraj 30 hitrohodci iz Slovenije, Italije, Hrvaške in Rusije s časom 15:21,6 zasedel 2. mesto. Zmagal je Vladimir Veršec (15:15,9). Med članicami je zmagala Tržačanka Fulvia Ferluga (17:53:0). Ruzier rin še en tekmovalec sta edina tekmovala v kratkih hlačah!

ČLANI POLETA USPEŠNI

Prejšnji konec tedna se je zaključilo pokrajinsko tržaško prvenstvo v umetnostnem kotalkanju, na katerem tekmovalke predvsem preverjajo formo pred deželno fazo. Tekmovalke in tekmovalci Poleta so zbrali 16 stopniček, med temi pet zmag. V kategorijah višjega ranga gre omeniti prvo mesto v obveznih likih mladinke Valentine Scamperle, ki pa se je moral zaradi poškodbe odpovedati nastopu v prostem programu, med juhesse pa sta prednjačili Metja Kuk (foto KROMA), ki je v kratkem in dolgem programu zmagala, Katarina Jazbec pa je bila obakrat druga. Dobro sta nastopili tudi Irene Abasini in Alice Martellani, ki sta med starejšimi deklincami A tak pod vrhom.

SMUČARKI S TRBIŽA DVA DRŽAVNA NASLOVA

Smučarka s Trbiža Lara della Mea se je okitila že z dvema državnima naslovoma, danes pa bo lovila še tretjega v superveleslalomu. Na državnem prvenstvu v kraju Campo Felice pri L'Aquilii je med deklincami že zmagala v slalomu in veleslalomu. Tekmovalka, članica Sci CAI Monte Lussuss, ki je januarja dopolnila 14 let, je v svoji karieri zmagala že osem državnih naslovov.

ODBOJKA - Koordinator projekta Zalet Peter De Walderstein po naslovu mladink

»Nikoli se pri nas ni delalo slabok«

Koordinator projekta Zalet Peter De Walderstein je v nedeljo užival v zmagi mladink na finalnem četverboju v Repnu za naslov tržaškega prvaka, prvim slovenske ekipe na tej ravni po dolgih letih.

Je to prvi sad projekta Zalet?

Naslov je lep in pomemben dosežek. Zame je bila sicer uspešna tudi lanska sezona, ker smo uspeli združiti igralke od Milj do Vižovelj, ki igrajo skupaj, trenirajo skupaj in imajo iste cilje. Naslov je torej le nadgradnja dosedanjega dela.

Vendar če ne bi bilo te združene ekipe, najbrž še dolgo ne bi bilo naslova.

To je res. S tem, da smo združili vse najboljše igralke naših društev smo povečali število kakovostnih igralk in tudi kakovost dela skupine.

V ekipi mladink so igralke iz treh skupin in štirih društev (Breg, Kontovel, Sokol in Sloga): dve prihajata iz C-lige, 4-iz D-lige in tri iz 2. divizije. Uspelo nam je uskladiti igralke z različnim znanjem in izkušnjami. Dobro so se ujele, napredovali v uigranosti in znanju ter vrhunce forme dosegle prav za čas finala. To je zasluga trenerškega tandemra Martin Maver - Erik Calzi.

Imate kaj možnosti, da se uveljavite tudi na deželnem finalu, ki bo čez dva tedna?

To bo objektivno težko. Po dolgih letih se bomo spopadli z deželnim nivojem, srečali pa se bomo z ekipami, v katerih so tudi igralki, ki nastopajo v državnih ligah.

Včasih smo vendar bili konkurenci tudi na deželni ravni. Zakaj zdaj nismo?

Treba imeti tudi srečo, da imas šest do osmih kvalitetnih igralk, zbranih v enem letniku. Včasih je bilo več igralk, zato je to uspevalo različnim našim društvom, zdaj ni več tako, sestavljati ekipe z različno starimi igralkami pa je težje. To je tudi eden od razlogov, da so društva spoznala, da je potrebno združevati moči, kar je botrovalo k nastanku projekta Zalet. Drugače nemim, da se v naših društvih nikoli ni delalo slabše kot v prejšnjih desetletjih, kvečemu se je kakovost dela izboljšala.

Mladinke projekta Zalet so v nedeljo osvojile naslov tržaških prvakinj, kar je prvi uspeh slovenske ekipe v tej kategoriji po dolgih letih suše

KROMA

Dve igralki ekipe mladink že igrajo v C-ligi. Bo še katera druga igralka te generacije toliko napredovala, da bi lahko igrala v prvi ekipi?

Sveda, to je cilj projekta in trenerjev in mora biti tudi cilj igralk. Zato smo tudi v D-ligo vpisali pomlajeno ekipo.

Tako kot kaže, uspeh mladink letos ne bo edini v mladinskih kategorijah na Tržaškem.

Imamo možnost, da naslov prvaka osvojimo tudi v kategoriji under 16. Že vemo, da bomo imeli v finalnem četverboju kar dve ekipi: ekipo Zalet Barich, v kateri so igralke Sloge in Kontovela in ekipo Zalet palve, v kateri so igralke Kontovela, Sokola, Bora in Sloga. V prvenstvu under 16 imamo sicer kot projekt kar štiri ekipe, dve sta mlajši.

Sezona Zaleta se zdi zelo pozitivna. Črna pika je morda D-liga, ki jo bomo skoraj gotovo izgubili. Kako boste ukrepali?

Se ne strinjam, da je to črna pika. Dobro smo vedeli, da bo za nas D-liga težka in smo možnost izpada od vsega začetka jemali v poštev. Nas je zanimalo, da bi pomlajena ekipa rasla.

Je bila ta rast dosežena?

Gotovo. To navsezadnje kaže tudi rezultat finala mladink. Če igralke ne bi igrale na deželni ravni, ne bi med mladinkami pokazale tega, kar so. Tudi Petra Grgić je v C-ligi v glavnem le trenirala, na finalu mladink pa je bila najboljša igralka turnirja.

Boste skušali torej D-ligo tako ali drugače obdržati?

To je zdaj precej odvisno tudi od izbir federacije. Obetajo se novosti, ukinitve wild card, sreča se, da se nekaj društev prihodnje leto ne bo vpisalo v ligo zaradi posmanjkanja financ. Scenarij je odprt. Še vedno je tudi možnost, da D-ligo spet pridobimo tako da napredujemo iz 1. divizije. Če bo možno, bomo v D-ligi igrali.

A. Koren

JADRANJE V Kopru tudi na stopničkah

Trdnevna regata Koper cup se je pretekli konec tedna zaključila v zimskih razmerah. Optimisti iz Slovenije, Italije in Madžarske so opravili pet plovov: v petek so jadrali v maestralu, v nedeljo v nemočni burji, v soboto pa je organizacijski odbor regate odpovedal zaradi pomanjkanja vetra. Na regati s 75 udeleženci je najboljši rezultat dosegla tržaška Slovenka Jana Germani, ki sicer tekmuje za JK Izola, ki je bila absolutno 10., med dekleti pa 3. Najboljša kadetinja, 29. na absolutni lestvici pa je bila Gaja Pela, članica CV Duino. Med 11 jadrinci Sirene je najboljši rezultat dosegel Tinej Sterni, ki je bil 37. in 5. med kadeti, Elisa Manzin je bila 48. in 2. med kadetinjami, Petra Gregori pa je zaradi dveh prehitrih štartov končala na 52. mestu. Ostali so dosegli nižje uvrstitev, saj v petek niso nastopili zaradi šolskih obveznosti, najmlajši pa zaradi premočne burje zadnji dan niso jadrali.

Atletika: štirje borovci v dvoranskem finalu

Štirje mlađi atleti tržaškega Bora so se prebili v finalni del tržaškega dvoranskega pokrajinskega prvenstva (letniki 2000 do 2004). V kategoriji deklic je borovka Sophie Aniaku osvojila 3. mesto. 60 metrsko razdaljo je pretekla v času 9,13. Zmagala je slavila članica tržaškega kluba Marathon Serena Ralza (čas 8,72). Meta Sterni je bila na koncu 5. (9,25), Lara Betocchi pa 9. (9,38). V starostni kategoriji cicibanov je atlet Bora Francesco Petaccia prav tako osvojil 3. mesto (čas 8,84). Cicibani so tekli na razdalji 60 metrov. S časom 8,62 je zmagal Ruben Iacaz (Trieste Trasporti). V kategoriji cicibank (50 m) se je dobro odrezala Tea Civardi, ki se je uvrstila na 4. mesto (čas 8,69). V drugem finalu se je borovka Bianca Martone uvrstila na 4. mesto (čas 9,08). Skupno je bila Martonejeva 8. Skupaj je nastopilo 23 borovih atletov.

LUSSARISSIMO Tadei Pivk na Višarje v 46 minutah

Sezona Tadeia Pivka, Slovenca iz Žabnic, se uspešno nadaljuje. Na domačem terenu – na Trbižu – je potrdil odlično formo in zmagal na tekmovanju v turnem smučanju Down up v sklopu prireditve Lussarissimo pred Slovencem Nejcem Kuharjem. Sotekmovalca, s katerim je osvojil slovenski državni naslov, je premagal s skoraj tremi minutami prednosti. Dvesto dvajset udeležencev se je moral povzpeti po romarski poti (5 km in 1000 metrov višinske razlike) vse do Višarjev: pivk je zmagal v času 46 minut in 28 sekund. V sklopu športne prireditve Lussarissimo je steklo še tekmovanje v alpskem smučanju, na katerem so morali tekmovalci presučati 4 km dolgo progo Di Prampero s 102 vrtci, je v moški konkurenči zmagal Pietro Dalmasso, med ženskami pa slovenska reprezentantka Ana Bucik.

TENIS - Na Padričah

Gaja prireja za najmlajše člane niz internih turnirjev

Pri Gaji so se letos odločili, da bodo organizirali niz turnirjev, ki so namenjeni najmlajšim članom, in sicer tečajnikom, ki niso tekmovalci, in najmlajšim tekmovalcem od 10. do 15. leta. Tako so se pred štirinajstimi dnevi prvič pomerili na padriških teniških igriščih vsi najmlajši od 6. do 10. leta, ki pri Gaji obiskujejo tenisko šolo, ki so znanje preverjali z različnimi igrami in tekmami. Prejšnjo soboto pa je stekel še interni turnir za starejše netekmovalce (od 14. do 15. leta) in najmlajše tekmovalce (od 10. do 15. leta), ki so se preizkusili v tekmovanju med posamezniki in v dvojicah. Niz obeh turnirjev želijo pri Gaji do maja ponoviti vsaj še dvakrat, ob koncu sezone pa bodo najboljše tudi nagradili. V obeh skupinah so bili otroci in najstniki razdeljeni v dve ekipe, tako da ni bil poučarek na posamični zmag, temveč na ekipnem zbirjanju točk. Turnirje so vodili učitelji Paolo Surian, Jaka Božič, Matej Cigui in Cirila Devetti.

CIPER - Podjetja v težavah, mnogim grozi bankrot

Banke ostajajo zaprte

NIKOZIJA/BRUSELJ - Banke na Cipru bodo ostale zaprte do četrtek, je v ponedeljek pozno zvečer sporočila ciprska centralna banka. Po prvotnih napovedih naj bi se vse ciprske banke razen dveh najbolj problematičnih odprle že včeraj, a se to ni zgodilo. Medtem so v Bruslju podarili, da mali varčevalci ne bodo nikoli prisiljeni pomagati pri reševanju bank.

V Bruslju je bil v ponedeljek zgodaj zjutraj sprejet dogovor o finančni pomoči Cipru v višini desetih milijard evrov, kar pa ni bilo dovolj, da bi banke odprle vrata. Iz ciprske centralne banke so sporočili, da želijo s podaljšanjem zaprtja do četrtek zagotoviti "gladko delovanje celotnega bančnega sistema".

Po navedbah neuradnih virov iz finančnih krogov naj bi sicer Evropska centralna banka (ECB) ciprski centralni banke že poslala gotovino v trimestrenem milijonskem znesku. Ciprska centralna banka pa menda denar že deli med posamezne poslovne banke.

Banke na Cipru so zaprte že od 15. marca. Po prvih napovedih bi morali do četrtega zaradi prestrukturiranja in združitve zaprti ostati le največji banki - Laiki in Bank of Cyprus. Odlašanje z odprtjem bank pa jezi Ciprčane, ki že več kot 10 dni ne morejo do svojega denarja. Da bi se izognili morebitnim incidentom, policija za četrtek načrtuje posebno varovanje prav vseh bančnih poslovalnic.

Tako kot banke bo najmanj do četrtega ostala zaprta tudi ciprska borza. Kot so včeraj sporočili iz borze, so se za ta ko-rak odločili, da bi zagotovili "ustrezno delovanje borze in zaščitili vlagatelje". Vse večji težavah zaradi zaprtih bank so tudi ciprska podjetja. Ker nimajo dostopa do finančnih virov, vsak dan težje poslujejo, nekatera pa se celo bojijo, da bodo morala zapreti svoja vrata.

Majhna otoška država z manj kot milijonom prebivalcev je močno odvisna od uvoza - od hrane, goriva in zdravil do gospodinjskih aparatov in strojne opreme. Ker so banke zaprte že 11. dan zapored, nekateri trgovci ne morejo narociti blaga ali pa imajo težave pri carini.

Generalni sekretar ciprske gospodarske zbornice Marios Tsakkis je dejal, da mnogo podjetij drvi v bankrot. "Njihove operacije z zunanjim svetom so zamrznjene," je opozoril.

Andreas Agrotis, ki vodi podjetje Amalthis, največjega uvoznika sadja in zelenjave na otoku, v četrtek pričakuje nov kontejner blaga. "Najti moram 7000 evrov, da dobim blago, če ne bo ostalo tam, dokler ne dobim denarja," je dejal. Njegovo podjetje je sicer v dobrki kondiciji, a brez denarja ne more poslovanje.

Podobne pomisleke ima tudi finančni direktor uvoznika zdravil in kozmetike Papaellinas, Andreas Adamides. "Našemu podjetju gre zelo dobro, vendar moramo vedeti, kakšne omejitve bomo imeli pri poslovanju s tujino," je dejal. Možnosti pomanjkanja zalog v prihodnjih mesecih ne izključuje.

Dogovor med ciprskimi oblastmi in Brusljem predvideva zaprtje banke Laiki, njeni nezavarovani depoziti nad 100.000 evrov pa bodo zamrznjeni. V okviru konverzije depozitov za lastniški delež se jih bo porabilo za poravnavo dolgov banke Laiki in dokapitalizacijo Bank of Cyprus.

Banki Bank of Cyprus je bonitetna hiša Fitch včeraj znižala dolgoročno in kratkoročno bonitetno oceno z B na "omejena plačilna nesposobnost". Banke Laiki pa je Fitch znižal oceno z B na "plačilna nesposobnost".

Ciprski finančni minister Mihalis Saris je sicer dejal, da bi lahko varčevalci s pologi, večjimi od 100.000 evrov, pri sanaciji bank sodelovali z do 40-odstotnim deležem svojih denarnih vlog. "Točen odstotek še ni določen, a bo občuten," je dejal Saris.

Nad načrti ni bil nikakor navdušen prvi mož Bank of Cyprus Andreas Artemi, ki je po neuradnih informacijah ci-

Protest uslužbencev Bank of Cyprus, ki naj bi jo zaprli

uporabljaj tudi za druge države z evrom, ki bodo v težavah. Dijsselbloem je kasneje stopil korak nazaj in poskušal praviti svojo izjavo. Zagotovil je, da je ciprski primer poseben.

"Ciper je poseben primer, vključuje posebne izzive, ki so terjali reševalne ukrepe, za katere smo se dogovorili," je zvečer v kratkem sporočilu zapisal Dijsselbloem. Dodal je, da "programe makroekonomske prilagoditve pripravljajo glede na razmere v posamezni državi, pri čemer se ne uporablja noben model".

Do izjav šefa evroskupine je bil kritičen tudi član izvršilnega odbora Evropske centralne banke (ECB) Benoit Coeuré, ki je dejal, da je Dijsselbloem s svojimi komentarji storil napako. "Ciper ni model za preostanek območja evra, saj so razmere tam dosegle raven, ki ni primerljiva z nobeno drugo državo," je poučaril.

Ob zaostirtvu ciprske krize se je okrepil tudi pritisak na slovenske obveznice, Slovenija pa se zadnje dni redno pojavlja v tujih medijih. Bloomberg je tako v torek zapisal, da je šest dni stara slovenska vlada pod pritiskom, da državo reši pred tem, da bi postala naslednja v vrsti za pomoč v območju evra. (STA)

NAPETOST - Tarči sta ZDA in Južna Koreja

Severokorejske rakete v polni bojni pripravljenosti

SEUL/WASHINGTON - Severna Koreja je po lastnih navedbah vzpostavila polno bojno pripravljenost vseh artilerijskih enot. Za artilerijo, vključno s strateškimi raketenimi enotami, tako velja pripravljenost najvišje stopnje, tarči pa sta ZDA in Južna Koreja. ZDA so v odzivu poudarile, da grožnje jemljejo zelo resno.

Kot navaja izjava, ki jo je javnosti posredovala korejska tiskovna agencija KCNA, bodo severokorejske sile pripravljene na napad Južne Koreje ter vseh ameriških vojaških baz v azijsko-paciški regiji, vključno s tistimi na ameriškem kopnem, na Havajah in Guamu.

Tiskovni predstavnik Pentagona George Little je dejal, da so ZDA za-

skrbljene zaradi groženj Pjongjanga. "Vse, kar govorijo in delajo, jemljejo zelo resno. Morajo nehati z grožnjami miru - to nikomur ne pomaga," je dejal. Poudaril je, da Severna Koreja ne bo ničesar dosegla z grožnjami in provokacijami, samo še dodatno se bo izolirala in spodbudila mednarodna prizadevanja za doseglo miru in stabilnosti v severovzhodni Aziji. "Pripravljeni smo braniti ZDA, Južno Korejo in naše zavezništvo," je še dodal.

Razmere na Korejskem polotoku so po severokorejskem jedrskem poskušku februarja letos izredno napete. Severna Koreja je v odgovor na zaostreitev sankcij proti njej, ki jih je sprejel Varnostni svet ZN, in na vojaške vaje v Južni Koreji preklicala pogodbo o

prekiniti spopadov iz leta 1953, s katero se je končala korejska vojna.

Prav v teh dneh se sicer Južna Koreja spominja incidenta iz leta 2010, ko se je njena vojaška ladja Cheonan blizu morske meje potopila po eksploziji. Umrlo je 46 mornarjev. Mednarodna preiskovalna komisija je kasneje ugotovila, da je ladja Cheonan potonila zaradi izstrelka s severokorejske podmornice.

Na slovesnosti v spomin na Cheonan je južnokorejska predsednica Park Geun-Hye Pjongjang posvarila, da je zanj "edina pot preživetja" v opustitvi jedrskih in raketenih programov. "Upamo, da se bodo vse strani vzdržale zaostrovanja napetosti," pa je poudaril tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministarstva Hong Lei. (STA)

VATIKAN - Novo presenečenje
Papež Frančišek
bo do nadaljnega
v rezidenci za goste

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj sporočil, da bo do nadaljnega prebival v vatikanski rezidenci za goste, dom svete Marte, in se še ne bo preselil v veliko palačo, ki je sicer uradna papeževa rezidenca. Vatikanski tiskovni predstavnik Federico Lombardi je dejal, da papež preizkuša preprosto življenje z drugimi pripadniki duhovščine.

Lombardi je dejal, da bo Frančišek tako postal v domu svete Marte s 120 sobami, kjer biva z drugimi pripadniki duhovščine. Tam bo postal do nadaljnega. "Danes zjutraj je papež kardinalom dejal, da bo za določen čas še živel med njimi," je povedal Lombardi.

Papež se sicer redno udeležuje obrokov v jedilnici rezidence za goste ter jutranje maše skupaj z zaposlenimi Vatikana. Vendar je Lombardi pripomnil, da se je papež izselil iz preproste sobe, v kateri je bival v času konklava, in zdaj prebiva v malo večjem apartmaju, kjer lahko sprejema goste.

Argentinski papež, ki je bil izvoljen 13. marca po zgodovinskemu odstopu predhodnika Benedikta XVI., je prejel veliko pohval zaradi svojega skromnejšega življenjskega sloga in ponosnosti. Apostolska palača, ki je sicer uradna rezidenca papeža, je pripravljena na svojega novega prebivalca, vendar naj bi bila za novega papeža preveč prostorna. (STA)

VELIKA BRITANIJA - Izledki obdukcije

Ruski oligarh Berezovski naj bi se doma sam obesil

LONDON - Obdukcija trupla ruskega oligarha Borisa Berezovskega, ki so ga v soboto našli mrtvega na njegovem domu v Veliki Britaniji, je pokazala, da vzrok smrti "ustreza obešenju", je včeraj sporočila britanska policija. Kot so dodali, na truplu niso odkrili sledov nasilja. Policia opravlja še dodatne analize, vključno s toksikološkim pregledom, vendar rezultati ne bodo znani prej kot v nekaj tednih, so sporočili.

Prav tako naj bi se po navedbah policije še nekaj dni nadaljeval forenzični ogled hiše Berezovskega v kraju Ascot na jugu Anglije, poročajo tuje tiskovne agencije. Britanska policia je sicer že v nedeljo povedala, da ni znakov, da bi bila v smrt ruskega oligarha, ki je v preteklosti preživel vsaj en poskus atentata, vpletena tretja oseba.

Berezovskega je telesni stražar našel mrtvega v soboto na tleh kopalnice njegove vile. Britanska policia je takoj zatem začela preiskavo, a v hiši niso našli ničesar sumljivega. Njegovi prijatelji so povedali, da je bil že nekaj časa v depresiji, zato je mogoče, da je storil samomor. V depresijo naj bi padel, potem ko je v Londonu izgubil sodno bitko z ruskim tajkunom, lastnikom nogometnega kluba Chelsea, Romanom Abramo-

movičem. To mu je prineslo 56 milijonov dolarjev sodnih stroškov in tudi sicer je njegovo premoženje v zadnjih letih močno sklopelo.

Berezovski je leta 1995 preživel bombni napad, v katerem je umrl njegov šofer. Tedaj je javno povedal, da se boji za svoje življenje. Njegov prijatelj, prav tako oster kritik Kremlja, Aleksander Litvinenko, je medtem leta 2006 v Veliki Britaniji umrl zaradi zastrupitve z radioaktivnim poloniumom. Njegova soprga je prepričana, da so ga umorili ruski tajni agenti.

Berezovski, ki si je politični vpliv pridobil v času pokojnega ruskega predsednika Borisa Jelcina, je pri prihodu na oblast pomagal tudi sedanemu ruskemu predsedniku Vladimirju Putinu, a je pozneje doma padel v nemilost.

Zaradi kazenskih ovadbi zaradi goljufij in nezakonitega prilaščanja državnega premoženja v Rusiji je leta 2000 pobegnil v Veliko Britanijo, leta 2003 pa je tam dobil politični azil. (STA)

Arabske države bodo oboroževale sirske opozicije

DOHA - Arabska liga je na včerajnjem vrhu v Dohi potrdila pravico svojih članic, da sirske upornike nudijo vojaško pomoč, tudi v orožju, v boju proti režimu Bašarja al Asada. "Države imajo pravico, da nudijo vsa sredstva za samoobrambo, tudi vojaška, za podporo upora sirskega ljudstva in Svobodne sirske vojske," piše v sprejeti resoluciji.

Do resolucije sta zadržke izrazila Irak in Alžirija, Libanon pa se je do nje distanciral. V njej so sicer izpostavili tudi pomen prizadevanj za politično rešitev, ki so jo označili kot prioriteto.

Vrh sta se udeležila tudi Ahmed Moaz al Katib, ki je v nedeljo odstopil s položaja vodje sirske opozicije Nacionalne koalicije in Gasan Hit, začasni premier sirskega ozemelja v rokah upornikov, ki sta sicer na zasedanju zasedla sirske sedež v organizaciji.

V Južni Afriki s častni sprejeli novega kitajskega voditelja

PRETORIA - Južnoafriški predsednik Jacob Zuma je včeraj z vsemi častni sprejeli kitajskega predsednika Xi Jinpinga. Xi, ki je šele pred kratkim prevzel položaj, se bo v Južnoafriški republiki udeležil vrhunskega zasedanja držav Brics, pred tem pa bo imel v Pretorijski dvostranske pogovore z najvišjimi južnoafriškimi predstavniki. Xi in Zuma bosta po napovedih podpisala tudi več dvostranskih sporazumov. Blagovna menjava med državama je lani dosegla 60 milijard dolarjev, kar je skoraj tretjina vse kitajske blagovne menjave z Afriko. Zuma je ob prihodu kitajskega voditelja dejal, da je kitajski razvoj za Južnoafriško republiko "vir upanja in navdiha". Poudaril je, da se bodo zgledovali po njej in skušali slediti njenemu zgledu. Xi je v Pretorijski prispel iz Tanzanije, kjer je v ponedeljek podpisal več sporazumov, napovedal pa je tudi, da bo Kitajska afriškim državam v naslednjih dveh letih namenila za 20 milijard dolarjev posojil.

Kitajski voditelj se bo sicer drevi v Durbanu udeležil srečanja držav Brics (Brazil, Rusija, Indija, Kitajska in Južnoafriške republike).

Srečanje se bo končalo v sredo. (STA)

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.50** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari Tuoi (v. M. Giusti) **21.10** 53° Premio Regia Televitiva **23.40** Dnevnik – Kratke vesti **23.45** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.50 Risanke **8.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.05** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.00** Nad.: Army Wives **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Roberto Benigni in Tutto Dante – Il 15esimo dell'Inferno **22.40** Nan.: A gifted man **23.40** Film: The king maker (pust., '05)

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie – Dia-rio italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Glob Porcellum

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto **21.16.35** Nan.: My Life **16.45** Film: La legge del capestro (vestern, '56) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: Green zone (voj., '10, i. M. Damon) **0.05** I bellissimi di R4

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Centovetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.15** Resn. show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Gregorio) **21.10** Nad.: Donne in gioco **23.35** Film: Travolti dal destino (kom., '02)

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (26. marca 2013)**

Vodoravno: Akropolis, patronaža, ora-ila, tat, Lačen, oni, Rok, KTV, Er, Čenta, Arica, spes, Eco, O. V., Carter, Dečani, Aznar, seminar, lienit, nota, A. N., ikona, Avon; *na sliki:* Rok Černe.

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Lupin **15.50** Film: Superman **18.10** Nan.: Life Bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York **21.10** Mistero

0.15 Nad.: The Vampire Diaries

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** 9.50 Dnevnik **10.50** Coffee Break **12.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Film: La libreria del mistero **17.10** Nan.: Il Commissario Cordier **18.50** Rubrika: I menù di Benedetta **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Talk show: Le invasioni barbariche **0.15** Omnibus notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia Economia e Prometeo **7.40** Dok.: Italia da scoprire **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.15** Nan.: Bine **10.40** Odd.: Zlatko Zakladko **11.00** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **11.25** Impro Tv **11.55** Dok. film: Gripa **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** 17.00 Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.40 Risanke **15.55** Kvizi: Male sive celice **16.45** Dobra ura **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Kopno (lt., '11) **21.35** Kratki film: Lovec oblačkov **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Dvanajst

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.30** Zabavni infokanal **10.05** Dobra ura **11.25** Dobro jutro **14.15** Točka **15.00** Igralci brez maske **15.30** Dok. serija: To bo moj poklic **16.10** Glasnik **16.40** Evropski magazin **16.55** Eko utrinki **17.35** Mostovi – Hidak **18.05** O živalih in ljudeh **18.30** Na vrtu **19.00** Točka **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Košarko čutim **20.45** Nogomet: FIFA magazin **21.10** Sprejem slovenskih smučarskih junakov, posnetek **22.05** Odd.: Bleščica **22.40** Film: Kavelj 22

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** 20.00 Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.30** 9.30 Poročila **8.55** 9.40, 17.50, 18.50, 19.30 Kronika **9.00** 19.55 Sporočamo **10.00** 12. redna seja Državnega zabora, prenos **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **21.30** Žarišče **21.45** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.00** Aktualno **23.25** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** „Meridiani“ **15.30** Dok.: ZDA **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.20** Vsesedane –

vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: Cagliari **20.00** Slovenski magazin **20.30** Dok. odd.: City folk **21.00** Folkest 2011 **22.15** Potopisi **22.45** Artevisione **23.15** Le parole piü belle

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Načas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje s Cvetko **17.30** Mozaik za gluhe in nagnušne **19.30** 21.30 Dnevnik in vremenska napovedi, Kultura... **20.00** Evropski večer Lojzeta Peterleta **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.05 Risanke **7.25** Nad.: Biser **9.00** 10.10, 11.35 Tv prodajno **9.15** 17.50 Serija: Larina izbira **10.40** 16.40 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nabn.: Kaos **13.00** 24 ur ob enih **14.00** Nan.: Naša mala klinika **15.00** Nad.: Vzgoja za začetnike **15.30** Za boljše počutje **15.40** Nan.: Srčna strast **17.00** 24UR poldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice

20.00 Film: Zlom (krim., ZDA/Nem., '07, i. A. Hopkins, R. Gosling) **22.05** 24UR zvečer **22.35** Nan.: Modra naveza **23.30** Nan.: Zdravnikova vest

Kanal A

6.50 Risane serije **8.30** 13.45 Nan.: Frasier **8.55** 14.15 Nan.: Dokler naju smrt ne loči **9.20** Nan.: Igralce za velike **9.55** 17.05 Nan.: Alarm za Kobro **11.05** Astro TV **12.25** Tv prodajna **12.55** 18.55 Nan.: Številke **14.45** Film: George Wallace **16.30** Nan.: Igralce za velike **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Moja super bivša **21.45** Film: Junak Defendor **23.40** Film: Spremljevalec

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 11.15 Bruno Križman – Mednarodni utrinki; 12.00 Pregled dogodkov – Sloboden Valentinci; 12.30 Moja, twoja, naša knjižnica; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Izzivi časa; 14.45, 17.10 Music Box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprtka knjiga: Ivan Pregelj: Tolminci - 4. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaljubek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprtka za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik;

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.27
Dolzina dneva 12.32

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 18.54 in zatone ob 5.34

BIOPROGOZOVA
Vremenske razmere bodo večinoma obremenilne.

Nad Evropo se v višinah zadržuje precej hladen zrak; nad Sredozemljem pa občasno dotečajo bolj vlažni zahodni tokovi. V noči med četrtkom in petkom nas bo prešla vremenska fronta.

V spodnjih nižinah in ob morju bo prevladovalo zmerno oblačno vreme. Drugod pa deželi pa spremenljivo do pretežno oblačno. Popoldne se bo lahko v hribih pojavila kakšna ploha. Ob morju bo zjutraj sprva pihala šibka burja, nato pa zmorec. Dnevne temperature bodo višje.

Na Primorskem bo sončno, Burja pa ponehalo. Drugod bo sprva pretežno oblačno, popoldne pa se bo delno zjasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od -7 do -3, na Primorskem okoli 0, najvišje dnevne od 0 do 3, na Primorskem do 10 stopinj C.

Dopoldne bo prevladovalo zmerno oblačno vreme; sredi dneva se bo postopoma pooblilo in popoldne ali zvečer se bodo že pojavljale padavine. V hribih bo nad okoli 600m snežilo.

V četrtek se bo oblačnost spet povečala, proti večeru bo v zahodnih krajih pričelo rahlo deževati. V noči na petek bo nekaj padavin prehodno tudi drugod. V petek bo povečini oblačno, predvsem na zahodu bodo občasno manjše padavine. Topleje bo. V soboto bo oblačno in deževno.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.11 najnižje -47 cm, ob 10.10 najvišje 34 cm, ob 15.57 najnižje -42 cm, ob 22.18 najvišje 57 cm.
Jutri: ob 4.41 najnižje -50 cm, ob 10.44 najvišje 28 cm, ob 16.20 najnižje -33 cm, ob 22.38 najvišje 54 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 9,9 stopinje C.

SPEŽNE RAZMERE	Kanin - Na Žlebeh ... 450	Piancavallo 250
	Vogel 260	Forni di Sopra 130
	Kranjska Gora 80	Zoncolan 170
	Kravec 180	Trbiž 150
	Cerkno 140	Osojščica 130
	Rogla 150	Mokrine 250

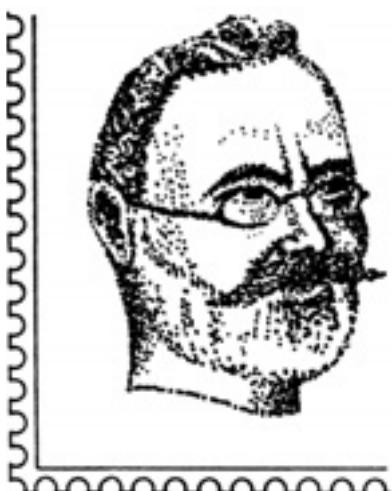
Svet Evrope bo podeljeval nagrado Vaclava Havla

STRASBOURG - Parlamentarna skupščina Sveta Evrope bo odslej vsako leto podelila 60.000 evrov vredno nagrado za prispevke civilne družbe na področju človekovih pravic. Ime bo nosila po nekdanjem češkem predsedniku Vaclavu Havlu, nasprotniku totalitarizma in simboli na sprotovanja despotizmu, so sporočili s Sveta Evrope. "Vsi potrebujemo boljšo zaščito naših človekovih pravic, toda skupni napredki je odvisen od osebnih obvez in včasih od osebnih žrtev. Dejto civilne družbe si zaslubi več priznanja. Zato ta nagrada," je razlog za uvedbo nagrade pojasnil predsednik Parlamentarne skupščine Svet Evrope Jean-Claude Mignon. (STA)

Znanstveniki zasneženo pomlad povezujejo s taljenjem Arktike

LONDON - Taljenje ledu na Arktičnem morju, ki atmosferi izpostavlja vse večji del oceana, bi po mnenju znanstvenikov lahko botrovalo ekstremnim temperaturam, tako visokim kot nizkim. Taljenje ledu je tako tudi lahko razlog za letošnje močno sneženje in mrzlo pomlad v Evropi in Severni Ameriki. Tako površina kot tudi količina morskega ledu, ki se vsako leto oblikuje in nato topi v Arktičnem oceanu, je lansko jesen padla na rekordno nizko raven. V ponedeljek objavljeni satelitski posnetki pa kažejo, da je obseg ledu trenutno bližu minimumu, zabeleženem v tem obdobju leta. (STA)

Poštne poti

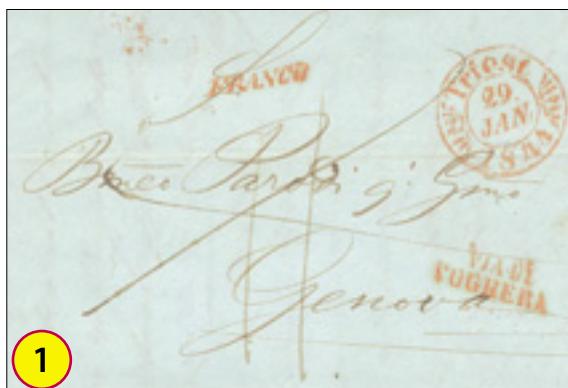
Eno od področij, ki jih raziskujemo v poštni zgodovini, so poštne poti. Zelo zanimivo obdobje poštne zgodovine je vsekakor tisto pred nastankom Mednarodne poštne zveze (1875), ko je vsaka država imela drugačne tarife, ki so se pogosto menjavale. Izračun tarife je bil kompliziran zaradi tranzitnih pristojbin, ki so se morale izplačevati državam, preko katerih je potovala pošta.

Vedeti moramo, da so pred uvedbo posameznih meddržavnih poštnih dogovorov pisemske pošiljke iz ene države v drugo navadno plačevali pošljatelji le do meje svoje države. Od tu naprej jih je pošta druge države dostavila naslovniku in ta je moral plačati manj-

kajoci del poštnine v svoji državi. Če pa je bila pisemska pot daljša, preko tretjih držav, se je zadeva lahko še bolj zapletla in je pismo lahko obtičalo v poštnem uradu, ker ni bilo nobenega, ki bi jamčil za plačilo nadaljnje poti. V takih primerih so za nadaljevanje poti pošiljke jamčili (in poštnino plačali) tako imenovana »prepošiljalatelj« (angl. »forwarders«, ital. »corrispondenti«). To so bili navadno predstavniki trgovskih podjetij v tistem kraju (navadno važno pristanišče ali tranzitno trgovsko mesto).

V vsakem primeru je bila pri pisemskem pošiljanju izredno pomembna izbira poštne poti (od katere je bila seveda odvisna poština). Razen cene je bila za pošiljalnika seveda važna hitrost in varnost dostave pošiljke. Zaradi tega je pošljatelj izbral poštno pot, po kateri je dostavil pošiljko in jo sporočil poštnemu uradniku. Ta je na pismo sprva napisal, kasneje pa odtisnil žig, s katerim je označil, po kateri poti bo pošiljka potovala. Primer, ki ga vidimo na sliki 1, je pismo, ki je potovalo januarja 1841 iz Trsta (Avstrija) v Genovo (Sardinško kraljestvo). Najkrajša pot do destinacije je šla preko mesta Voghera na meji med Avstrijo in Sardinskim kraljestvom (danes v Lombardiji južno od Pavie, na meji s Piemontom). To potrjuje žig »VIA DI VOGHERA«. Poštниčno je v celoti plačal pošljatelj, zato žig »FRANCA«. (Slika 1)

Peter Suhadolc

1

Postijon

poštnimi upravami. Letos so se odločili, da bo skupen motiv prvi podzemni poštni urad na svetu, ki ga je avstrijska pošta odprla leta 1899 v Postojnski jami.

Nove poštne izdaje v Italiji

Italijanska poštna uprava je konec februarja in v začetku marca izdala dve znamki na temo Umetniško in kulturno bogastvo Italije. Prva je posvečena Matii Pretiju (1613-1699), baročnemu slikarju iz Kalabrije, druga pa Paolu Paschettiju (1885-1963), ki je bil polivalenten slikar in grafik. Izdelal je več predlogov za italijanske znamke in njegov je tudi predlog iz leta 1948 za sedanji emblem italijanske republike (naziočeno kolo z zvezdo, obdano z vejama oljke in hrasta). (Slika 3)

Sredi marca je Italija izdala tudi znamko v bloku posvečeno Opernemu festivalu v veronski areni ob stolnici ustanovitev. V petek, 29. marca, pa bodo izšle tri znamke iz serije italijanskih parkov in botaničnih vrtov. Na eni bo prikazan botanični vrt Trauttmansdorff v Meranu, na drugi botanični vrt v Bariju, na tretji pa državni naravni park Cinque Terre pri La Speziji.

Že zdaj opozarjam, da bo 5. aprila italijanska pošta izdala novo polo s petnajstimi znamkami o najbolj znanih vinih DOCG, a o tem bomo poročali kaj več v naši prihodnji rubriki.

1.T.

Nove slovenske znamke

V petek, 22. marca, je Slovenija izdala svojo letošnjo drugo serijo znamk. Skupno je izšlo trinajst novih znamk, od teh tri v bloku, oz. na lističu. Poleg navedenih znamk v letošnjem programu moramo omeniti najprej dve znamki iz serije Poštar Pavli. To je redna serija, ki se je začela leta 2011 in prikazuje najbolj znanega poštarja v Sloveniji in velikega prijatelja otrok. Poštna uprava je izdala o njem risanke, zgodbice in CD ploščo, ki jo je pripravil Rok Vilar.

3